Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (virspalāta)

2026. gada 26. martā *

Satura rādītājs

I. Atbilstošās tiesību normas un tiesvedības priekšvēsture . . . 8

A. Lēmums 2022/329 . . . 9

B. Lēmums 2014/145, kurā grozījumi izdarīti it īpaši ar Lēmumu 2022/329 . . . 10

C. Regula Nr. 269/2014 . . . 11

D. Apstrīdētais lēmums un regula (lietas C-696/23 P un C-35/24 P) . . . 11

E. Apstrīdētie tiesību akti (lietas C-704/23 P, C-711/23 P un C-111/24 P) . . . 13

1. Sākotnējie apstrīdētie tiesību akti (lietas C-704/23/P, C-711/23 P un C-111/24 P) . . . 13

2. Pirmie apstrīdētie tiesību akti par saglabāšanu sarakstos (lietas C-704/23 P, C-711/23 P un C-111/24 P) . . . 14

3. Otrie apstrīdētie tiesību akti par saglabāšanu sarakstos (lietas C-704/23 P un C-711/23 P) . . . 14

II. Prasības Vispārējā tiesā un pārsūdzētie spriedumi . . . 15

A. Prasība Vispārējā tiesā un pirmais pārsūdzētais spriedums (lieta C-696/23 P) . . . 15

B. Prasība Vispārējā tiesā un otrais pārsūdzētais spriedums (lieta C-704/23 P) . . . 16

C. Prasība Vispārējā tiesā un trešais pārsūdzētais spriedums (lieta C-711/23 P) . . . 17

D. Prasība Vispārējā tiesā un ceturtais pārsūdzētais spriedums (lieta C-35/24 P) . . . 18

E. Prasība Vispārējā tiesā un piektais pārsūdzētais spriedums (lieta C-111/24 P) . . . 19

III. Tiesvedība Tiesā un apelācijas sūdzības iesniedzēju prasījumi . . . 20

A. Par apvienošanu . . . 20

* Tiesvedības valodas – angļu un franču.

B. Par pieteikumiem par iestāšanos lietā 20

C. Apelācijas sūdzības iesniedzēju prasījumi 21

1. Apelācijas sūdzību iesniedzēju prasījumi lietā C-696/23 P 21

2. Apelācijas sūdzību iesniedzēju prasījumi lietā C-704/23 P 21

3. Apelācijas sūdzību iesniedzēju prasījumi lietā C-711/23 P 22

4. Apelācijas sūdzību iesniedzēju prasījumi lietā C-35/24 P 22

5. Apelācijas sūdzību iesniedzēju prasījumi lietā C-111/24 P 22

D. Par pieteikumiem par tiesvedības mutvārdu daļas atkārtotu sākšanu 23

1. Par pieteikumu par tiesvedības mutvārdu daļas atkārtotu sākšanu lietā C-696/23 P 23

2. Par pieteikumu par tiesvedības mutvārdu daļas atkārtotu sākšanu lietā C-711/23 P 24

IV. Par apelācijas sūdzībām 24

A. Par pamatiem, kas attiecas uz to, ka Vispārējā tiesa pārkāpusi g) kritēriju 26

1. Par argumentiem, kas attiecas uz kļūdainu frāzes "kas nodrošina svarīgu ienākumu avotu Krievijas Federācijas valdībai" g) kritērija izpratnē interpretāciju Vispārējā tiesā . 26

a) Par otro pamatu un trešā pamata pirmo daļu lietā C-711/23 P, kā arī par otro pamatu un trešā pamata pirmo daļu lietā C-35/24 P 27

1) Lietas dalībnieku argumenti 27

2) Tiesas vērtējums 28

b) Par pirmā pamata otrās daļas otro iebildumu lietā C-704/23 P, par ceturtā pamata pirmo līdz trešo daļu lietā C-711/23 P, par ceturtā pamata otrās daļas pirmo iebildumu lietā C-35/24 P un septīto pamatu lietā C-111/24 P 33

1) Lietas dalībnieku argumenti 33

2) Tiesas vērtējums 34

2. Par pamatiem, kas attiecas uz jēdziena "ietekme" g) kritērija izpratnē kļūdainu interpretāciju Vispārējā tiesā 35

a) Lietas dalībnieku argumenti 35

b) Tiesas vērtējums 37

1) Par pirmā pamata pieņemamību lietā C-696/23 P 37

2) Par lietas būtību 39

i) Par pirmo pamatu lietā C-696/23 P, pirmā pamata trešo daļu lietā C-704/23 P un pirmā pamata ceturto daļu lietā C-35/24 P 39

ii) Par pirmā pamata pirmās daļas pirmo un otro iebildumu lietā C-704/23 P, kā arī otro pamatu un ceturtā pamata pirmo daļu lietā C-111/24 P 42

B. Par pamatiem, kas attiecas uz to, ka Vispārējā tiesa pārkāpusi samērīguma principu un Hartas 52. panta 1. punktu, kā arī par ceturtā pamata otro daļu lietā C-111/24 P 45

1. Par trešo pamatu lietā C-696/23 P, kas attiecas uz Hartas 52. panta 1. punkta pirmā teikuma pārkāpumu 45

a) Lietas dalībnieku argumenti 45

b) Tiesas vērtējums 45

2. Par ceturto pamatu lietā C-696/23 P un trešo pamatu lietā C-704/23 P, kas attiecas uz Hartas 52. panta 1. punkta otrā teikuma pārkāpumu, kā arī ceturtā pamata otro daļu lietā C-704/23 P, kura attiecas uz samērīguma principa pārkāpumu 47

a) Lietas dalībnieku argumenti 47

b) Tiesas vērtējums 48

1) Par ceturtā pamata pirmās, otrās un ceturtās daļas pieņemamību lietā C-696/23 P 48

2) Par lietas būtību 49

i) Ievada apsvērumi 49

ii) Analīze 50

3. Par ceturtā pamata otro daļu lietā C-111/24 P 53

a) Lietas dalībnieku argumenti 53

b) Tiesas vērtējums 53

C. Par pamatiem, kas attiecas uz tiesību kļūdām, ko Vispārējā tiesa pieļāvusi, analizēdama iebildes par g) kritērija prettiesiskumu 54

1. Par trešo pamatu lietā C-111/24 P 54

a) Lietas dalībnieku argumenti 54

b) Tiesas vērtējums 55

2. Par trešo pamatu otro daļu lietās C-711/23 P un C-35/24 P 57

a) Lietas dalībnieku argumenti 57

b) Tiesas vērtējums 58

D. Par pamatiem, kas attiecas uz tiesību kļūdām, kuras Vispārējā tiesa pieļāvusi vienlīdzīgas attieksmes principa analīzē 60

1. Lietas dalībnieku argumenti 60

2. Tiesas vērtējums 60

E. Par pamatiem, kas attiecas uz tiesību kļūdām un faktu un pierādījumu sagrozīšanu, ko pieļāvusi Vispārējā tiesa saistībā ar jautājumu, vai attiecībā uz pieciem apelācijas sūdzības iesniedzējiem pastāvēja g) kritēriju veidojošie elementi 62

1. Par iespējamām tiesību kļūdām un sagrozīšanu, ko Vispārējā tiesa pieļāvusi, analizēdama, vai ekonomikas nozares, kurās darbojas vai darbojās otrais līdz piektais apelācijas sūdzības iesniedzējs, ir svarīgs ienākumu avots Krievijas Federācijas valdībai. 63

a) Par otro pamatu lietā C-704/23 P un pirmo pamatu pirmo daļu lietās C-711/23 P un C-35/24 P 63

1) Lietas dalībnieku argumenti 63

2) Tiesas vērtējums 64

i) Par otrā pamata lietā C-704/23 P un pirmā pamata pirmās daļas lietā C-35/24 P pieņemamību 64

ii) Par lietas būtību 65

b) Par pirmā pamata otrās daļas pirmo iebildumu lietā C-704/23 P, par pirmā pamata otro daļu un ceturtā pamata ceturto līdz sesto daļu lietā C-711/23 P, par pirmā pamata otro un trešo daļu, ceturtā pamata pirmo daļu un otrās daļas otro iebildumu lietā C-35/24 P, kā arī par piekto un sesto pamatu lietā C-111/24 P 66

1) Par pirmā pamata otrās daļās pirmo iebildumu lietā C-704/23 P 66

i) Lietas dalībnieku argumenti 66

ii) Tiesas vērtējums 66

2) Par pirmā pamata otro daļu, kā arī ceturtā pamata ceturto līdz sesto daļu lietā C-711/23 P 68

i) Lietas dalībnieku argumenti 68

ii) Tiesas vērtējums 69

3) Par pirmā pamata otro un trešo daļu, kā arī ceturtā pamata pirmo daļu un otrās daļas otro iebildumu lietā C-35/24 P 70

i) Lietas dalībnieku argumenti 70

ii) Tiesas vērtējums 71

4) Par piekto un sesto pamatu lietā C-111/24 P 73

i) Lietas dalībnieku argumenti . . . 73

ii) Tiesas vērtējums . . . 73

2. Par iespējamām tiesību kļūdām un sagrozīšanu, ko Vispārējā tiesa pieļāvusi saistībā ar otrā apelācijas sūdzības iesniedzēja "ietekmi" un pirmā un piektā apelācijas sūdzības iesniedzēja "darbības" veikšanu g) kritērija izpratnē . . . 74

a) Par otrā pamata pirmo daļu lietā C-696/23 P . . . 74

1) Lietas dalībnieku argumenti . . . 74

2) Tiesas vērtējums . . . 75

b) Par pirmā pamata pirmās daļas trešo iebildumu lietā C-704/23 P . . . 75

1) Lietas dalībnieku argumenti . . . 75

2) Tiesas vērtējums . . . 76

c) Lieta C-111/24 P . . . 76

1) Lietas dalībnieku argumenti . . . 76

2) Tiesas vērtējums . . . 77

i) Par pieņemamību . . . 77

ii) Par lietas būtību . . . 78

F. Par pirmā pamata otro daļu un piekto pamatu lietā C-696/23 P, par prasījumu trešo daļu lietā C-704/23 P, par pirmā pamata piekto daļu lietā C-35/24 P un par pirmo pamatu lietā C-111/24 P . . . 79

1. Par pirmā pamata otro daļu un piekto pamatu lietā C-696/23 P . . . 79

a) Par pirmā pamata otro daļu . . . 79

1) Lietas dalībnieku argumenti . . . 79

2) Tiesas vērtējums . . . 79

b) Par piekto pamatu . . . 79

2. Par prasījumu trešo daļu lietā C-704/23 P . . . 80

3. Par pirmā pamata piekto daļu lietā C-35/24 P . . . 80

4. Par pirmo pamatu lietā C-111/24 P . . . 80

a) Lietas dalībnieku argumenti . . . 80

b) Tiesas vērtējums . . . 81

V. Secinājums 83

VI. Par tiesāšanās izdevumiem 83

Apelācija – Ierobežojoši pasākumi, kas veikti, ņemot vērā militāro agresiju pret Ukrainu – Lēmums 2014/145/KĀDP – 1. panta 1. punkta e) apakšpunkts un 2. panta 1. punkta g) apakšpunkts – Regula (ES) Nr. 269/2014 – 3. panta 1. punkta g) apakšpunkts – Līdzekļu un saimniecisko resursu iesaldēšana – Jēdziens "ietekmīgi uzņēmēji, kuri darbojas ekonomikas nozarēs, kas nodrošina svarīgu ienākumu avotu Krievijas Federācijas valdībai" – Iebilde par prettiesiskumu – Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 7., 16., 17. un 47. pants un 52. panta 1. punkts – Tiesības uz privātās un ģimenes dzīves neaizskaramību, darījumdarbības brīvība, tiesības uz īpašumu un tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā – Ierobežojumi – Tiesiskuma un samērīguma principi – Vienlīdzīgas attieksmes princips

Apvienotajās lietās C-696/23 P, C-704/23 P, C-711/23 P, C-35/24 P un C-111/24 P

par piecām apelācijas sūdzībām atbilstoši Eiropas Savienības Tiesas statūtu 56. pantam, kas saistībā ar lietām C-696/23 P un C-704/23 P iesniegtas 2023. gada 16. novembrī, saistībā ar lietu C-711/23 P – 2023. gada 22. novembrī, saistībā ar lietu C-35/24 P – 2024. gada 18. janvārī un saistībā ar lietu C-111/24 P – 2024. gada 8. februārī,

Dmitry Alexandrovich Pumpyanskiy, Jekaterinburga (Krievija), ko pārstāv *A. Egger*, *P. Goeth*, *G. Lansky* un *E. Steiner*, *Rechtsanwälte* (C-696/23 P),

Tigran Khudaverdyan, Maskava (Krievija), ko pārstāv sākotnēji *F. Bélot*, *T. Bontinck*, *M. Brésart* un *J. Goffin*, vēlāk – *F. Bélot*, *T. Bontinck* un *J. Goffin*, advokāti (C-704/23 P),

Viktor Filippovich Rashnikov, Magnitogorska (Krievija), ko pārstāv *M. Campa*, *avvocato*, *M. Moretto*, advokāts, *M. Pirovano*, *avvocata*, *D. Rovetta*, advokāts, un *V. Villante*, *avvocato* (C-711/23 P),

Dmitry Arkadievich Mazepin, Maskava (Krievija), ko pārstāv *A. Bass*, advokāts, *M. Campa*, *avvocato*, *M. Moretto*, *D. Rovetta*, advokāti, un *V. Villante*, *avvocato* (C-35/24 P),

German Khan, Londona (Apvienotā Karaliste), ko pārstāv *A. Bass* un *T. Marembert*, advokāti (C-111/24 P),

apelācijas sūdzību iesniedzēji,

pārējās lietas dalībnieces:

Eiropas Savienības Padome, ko sākotnēji pārstāvēja *B. Driessen*, *P. Mahnič*, *P. Pecheux*, *V. Piessevaux*, *J. Rurarz*, kā arī *L. Vétillard* un *S. Van Overmeire*, vēlāk – *B. Driessen*, *P. Pecheux*, *V. Piessevaux*, *J. Rurarz*, kā arī *L. Vétillard* un *S. Van Overmeire*, pārstāvji,

atbildētāja pirmajā instancē,

ko atbalsta:

Čehijas Republika, ko pārstāv *K. Najmanová*, *M. Smolek* un *J. Vláčil*, pārstāvji,

Eiropas Komisija, ko pārstāv *M. Carpus Carcea* un *L. Puccio*, pārstāves,

personas, kas iestājušās lietā apelācijas tiesvedībā (C-35/24 P),

Latvijas Republika, ko pārstāv J. Davidoviča, K. Pommere un S. Zābele, pārstāves,

persona, kas iestājusies lietā pirmajā instancē (C-35/24 P),

TIESA (virspalāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs K. Lēnartss [*K. Lenaerts*], palātu priekšsēdētāji K. Likurgs [*C. Lycourgos*], I. Jarukaitis [*I. Jarukaitis*], M. L. Arasteja Saūna [*M. L. Arastey Sahún*] (referente), I. Ziemele, J. Pasers [*J. Passer*], O. Spinjana-Matei [*O. Spineanu-Matei*], M. Kondinanci [*M. Condinanzi*] un F. Šalīns [*F. Schalin*], tiesneši J. Regans [*E. Regan*], N. Pisarra [*N. Piçarra*], A. Kumins [*A. Kumin*], B. Smulderss [*B. Smulders*], S. Žervazonī [*S. Gervasoni*] un N. Fengers [*N. Fenger*],

ģenerāladvokāte: L. Medina,

sekretāre: A. Lamote [*A. Lamote*], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2025. gada 11. februāra tiesas sēdi,

noklausījusies ģenerāladvokātes secinājumus 2025. gada 5. jūnija tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Ar apelācijas sūdzību lietā C-696/23 P *Dmitry Alexandrovich Pumpyanskiy* (turpmāk tekstā – "pirmais apelācijas sūdzības iesniedzējs") lūdz atcelt Eiropas Savienības Vispārējās tiesas 2023. gada 6. septembra spriedumu *Pumpyanskiy*/Padome (T-270/22, turpmāk tekstā – "pirmais pārsūdzētais spriedums", EU:T:2023:490), ar ko tā noraidīja viņa prasību atcelt Padomes Lēmumu (KĀDP) 2022/397 (2022. gada 9. marts), ar kuru groza Lēmumu 2014/145/KĀDP par ierobežojošiem pasākumiem attiecībā uz darbībām, ar ko tiek grauta vai apdraudēta Ukrainas teritoriālā integritāte, suverenitāte un neatkarība (OV 2022, L 80, 31. lpp.), un Padomes Īstenošanas regulu (ES) 2022/396 (2022. gada 9. marts), ar kuru īsteno Regulu (ES) Nr. 269/2014 par ierobežojošiem pasākumiem attiecībā uz darbībām, ar ko tiek grauta vai apdraudēta Ukrainas teritoriālā integritāte, suverenitāte un neatkarība (OV 2022, L 80, 1. lpp.) (turpmāk tekstā kopā – "apstrīdētais lēmums un regula"), ciktāl ar apstrīdēto lēmumu un regulu viņa uzvārds ir iekļauts to pielikumos ietvertajos sarakstos.

2 Ar apelācijas sūdzību lietā C-704/23 P *Tigran Khudaverdyan* (turpmāk tekstā – "otrais apelācijas sūdzības iesniedzējs") lūdz atcelt Vispārējās tiesas 2023. gada 6. septembra spriedumu *Khudaverdyan*/Padome (T-335/22, turpmāk tekstā – "otrais pārsūdzētais spriedums", EU:T:2023:500), ar kuru tā noraidīja viņa prasību atcelt, pirmkārt, Padomes Lēmumu (KĀDP) 2022/429 (2022. gada 15. marts), ar kuru groza Lēmumu 2014/145/KĀDP par ierobežojošiem pasākumiem attiecībā uz darbībām, ar ko tiek grauta vai apdraudēta Ukrainas teritoriālā integritāte, suverenitāte un neatkarība (OV 2022, L 87 I, 44. lpp.), un Padomes Īstenošanas regulu (ES) 2022/427 (2022. gada 15. marts), ar kuru īsteno Regulu (ES) Nr. 269/2014

par ierobežojošiem pasākumiem attiecībā uz darbībām, ar ko tiek grauta vai apdraudēta Ukrainas teritoriālā integritāte, suverenitāte un neatkarība (OV 2022, L 87 I, 1. lpp.) (turpmāk tekstā kopā – "sākotnējie apstrīdētie tiesību akti"), otrkārt, Padomes Lēmumu (KĀDP) 2022/1530 (2022. gada 14. septembris), ar kuru groza Lēmumu 2014/145/KĀDP par ierobežojošiem pasākumiem attiecībā uz darbībām, ar ko tiek grauta vai apdraudēta Ukrainas teritoriālā integritāte, suverenitāte un neatkarība (OV 2022, L 239, 149. lpp.), un Padomes Īstenošanas regulu (ES) 2022/1529 (2022. gada 14. septembris), ar kuru īsteno Regulu (ES) Nr. 269/2014 par ierobežojošiem pasākumiem attiecībā uz darbībām, ar ko tiek grauta vai apdraudēta Ukrainas teritoriālā integritāte, suverenitāte un neatkarība (OV 2022, L 239, 1. lpp.) (turpmāk tekstā kopā – "pirmie apstrīdētie tiesību akti par saglabāšanu sarakstos"), un, treškārt, Padomes Lēmumu (KĀDP) 2023/572 (2023. gada 13. marts), ar kuru groza Lēmumu 2014/145/KĀDP par ierobežojošiem pasākumiem attiecībā uz darbībām, ar ko tiek grauta vai apdraudēta Ukrainas teritoriālā integritāte, suverenitāte un neatkarība (OV 2023, L 75 I, 134. lpp.), un Padomes Īstenošanas regulu (ES) 2023/571 (2023. gada 13. marts), ar kuru īsteno Regulu (ES) Nr. 269/2014 par ierobežojošiem pasākumiem attiecībā uz darbībām, ar ko tiek grauta vai apdraudēta Ukrainas teritoriālā integritāte, suverenitāte un neatkarība (OV 2023, L 75 I, 1. lpp.) (turpmāk tekstā kopā – "otrie apstrīdētie tiesību akti par saglabāšanu sarakstos" un kopā ar sākotnējiem apstrīdētajiem tiesību aktiem, kā arī pirmajiem apstrīdētajiem tiesību aktiem par saglabāšanu sarakstos – "apstrīdētie tiesību akti"), ciktāl ar strīdīgajiem tiesību aktiem viņa uzvārds ir iekļauts un saglabāts to pielikumos ietvertajos sarakstos.

3 Ar apelācijas sūdzību lietā C-711/23 P *Viktor Filippovich Rashnikov* (turpmāk tekstā – "trešais apelācijas sūdzības iesniedzējs") lūdz atcelt Vispārējās tiesas 2023. gada 13. septembra spriedumu *Rashnikov*/Padome (T-305/22, turpmāk tekstā – "trešais pārsūdzētais spriedums", EU:T:2023:530), ar kuru tā noraidīja viņa prasību atcelt apstrīdētos tiesību aktus, ciktāl ar šiem aktiem viņa uzvārds ir iekļauts un saglabāts to pielikumos ietvertajos sarakstos.

4 Ar apelācijas sūdzību lietā C-35/24 P *Dmitry Arkadievich Mazepin* (turpmāk tekstā – "ceturtais apelācijas sūdzības iesniedzējs") lūdz atcelt Vispārējās tiesas 2023. gada 8. novembra spriedumu *Mazepin*/Padome (T-282/22, turpmāk tekstā – "ceturtais pārsūdzētais spriedums", EU:T:2023:701), ar kuru tā noraidīja viņa prasību atcelt apstrīdēto lēmumu un regulu, ciktāl ar šiem aktiem viņa uzvārds ir iekļauts to pielikumos ietvertajos sarakstos.

5 Ar apelācijas sūdzību lietā C-111/24 P *German Khan* (turpmāk tekstā – "piektais apelācijas sūdzības iesniedzējs") lūdz atcelt Vispārējās tiesas 2023. gada 29. novembra spriedumu *Khan* /Padome (T-333/22, turpmāk tekstā – "piektais pārsūdzētais spriedums", EU:T:2023:758), ar kuru tā noraidīja viņa prasību atcelt sākotnējos apstrīdētos tiesību aktus un pirmos apstrīdētos tiesību aktus par saglabāšanu sarakstos, ciktāl ar šiem aktiem viņa uzvārds ir iekļauts un saglabāts to pielikumos ietvertajos sarakstos.

I. Atbilstošās tiesību normas un tiesvedības priekšvēsture

6 Strīdu faktiskais un juridiskais konteksts izklāstīts pirmā pārsūdzētā sprieduma 2.–17. punktā, otrā pārsūdzētā sprieduma 2.–18. punktā, trešā pārsūdzētā sprieduma 2.–25. punktā, ceturtā pārsūdzētā sprieduma 2.–15. punktā, kā arī piektā pārsūdzētā sprieduma 2.–18. punktā. Šo lietu vajadzībām to var rezumēt un papildināt šādi.

7 Šīs lietas saistītas ar ierobežojošiem pasākumiem, kurus Eiropas Savienība kopš 2014. gada noteikusi, reaģējot uz darbībām, ar ko tiek grauta vai apdraudēta Ukrainas teritoriālā integritāte, suverenitāte un neatkarība.

8 Pirmais, trešais un ceturtais apelācijas sūdzības iesniedzējs ir uzņēmēji, kam ir Krievijas pilsonība, otrais apelācijas sūdzības iesniedzējs ir uzņēmējs, kuram ir Armēnijas pilsonība, un piektais apelācijas sūdzības iesniedzējs ir uzņēmējs, kam ir Krievijas un Izraēlas pilsonība.

9 2014. gada 17. martā Eiropas Savienības Padome, pamatojoties uz LES 29. pantu, pieņēma Lēmumu 2014/145/KĀDP par ierobežojošiem pasākumiem attiecībā uz darbībām, ar ko tiek grauta vai apdraudēta Ukrainas teritoriālā integritāte, suverenitāte un neatkarība (OV 2014, L 78, 16. lpp.).

10 Tajā pašā datumā Padome, pamatojoties uz LESD 215. panta 2. punktu, pieņēma Regulu (ES) Nr. 269/2014 par ierobežojošiem pasākumiem attiecībā uz darbībām, ar ko tiek grauta vai apdraudēta Ukrainas teritoriālā integritāte, suverenitāte un neatkarība (OV 2014, L 78, 6. lpp.).

11 Pēc Krievijas Federācijas bruņoto spēku iebrukuma Ukrainā 2022. gada 24. februārī Padome 2022. gada 25. februārī pieņēma Lēmumu (KĀDP) 2022/329, ar kuru groza Lēmumu 2014/145/KĀDP par ierobežojošiem pasākumiem attiecībā uz darbībām, ar ko tiek grauta vai apdraudēta Ukrainas teritoriālā integritāte, suverenitāte un neatkarība (OV 2022, L 50, 1. lpp., labojums – OV 2022, L 241, 17. lpp.). Tajā pašā dienā šī iestāde pieņēma Regulu (ES) 2022/330, ar kuru groza Regulu (ES) Nr. 269/2014 par ierobežojošiem pasākumiem attiecībā uz darbībām, ar ko tiek grauta vai apdraudēta Ukrainas teritoriālā integritāte, suverenitāte un neatkarība (OV 2022, L 51, 1. lpp.).

A. Lēmums 2022/329

12 Lēmuma 2022/329 5. un 8.–11. apsvērumā noteikts:

> "(5) [..] 2022. gada 24. janvārī [..] Padome atkārtoti uzsvēra, ka jebkādai turpmākai Krievijas veiktai militārai agresijai pret Ukrainu būs smagas sekas un augsta maksa, kas ietvers plašu ierobežojošo pasākumu klāstu, kuri skars nozares un indivīdus un kuri tiks pieņemti koordinācijā ar partneriem.
>
> [..]
>
> (8) Augstais pārstāvis 2022. gada 22. februārī Savienības vārdā nāca klajā ar deklarāciju, kas nosodīja minēto nelikumīgo aktu, kurš vēl vairāk grauj Ukrainas suverenitāti un neatkarību un ir smags starptautisko tiesību un starptautisko nolīgumu pārkāpums, tostarp Apvienoto Nāciju Organizācijas Statūtu, Helsinku Nobeiguma akta, Parīzes hartas un Budapeštas memoranda, kā arī Minskas vienošanās un ANO Drošības padomes Rezolūcijas 2202 (2015) pārkāpums. Augstais pārstāvis mudināja Krieviju kā konflikta pusi atcelt atzīšanu, pildīt savas saistības, ievērot starptautiskās tiesības un atgriezties pie diskusijām Normandijas formātā un trīspusējā kontaktgrupā. Viņš paziņoja, ka Savienība reaģēs uz šiem pēdējiem Krievijas pārkāpumiem, steidzami pieņemot papildu ierobežojošus pasākumus.
>
> (9) Krievijas Federācijas prezidents 2022. gada 24. februārī paziņoja par militāru operāciju Ukrainā, un Krievijas bruņotie spēki sāka uzbrukumu Ukrainai. Minētais uzbrukums ir klajš Ukrainas teritoriālās integritātes, suverenitātes un neatkarības pārkāpums.

(10) [Savienības] Augstais pārstāvis [ārlietās un drošības politikas jautājumos] 2022. gada 24. februārī Savienības vārdā nāca klajā ar deklarāciju, kurā visstingrākajā veidā nosodīja Krievijas Federācijas bruņoto spēku nepamatoto iebrukumu Ukrainā un Baltkrievijas iesaistīšanos šajā agresijā pret Ukrainu. [Savienības] Augstais pārstāvis [ārlietās un drošības politikas jautājumos] norādīja, ka Savienības atbilde ietvers gan nozaru, gan individuālus ierobežojošus pasākumus.

(11) Ņemot vērā situācijas nopietnību, Padome uzskata, ka sarakstā iekļaušanas kritēriji būtu jāgroza, lai iekļautu personas un vienības, kas atbalsta un gūst labumu no Krievijas Federācijas valdības, kā arī personas un vienības, kas tai nodrošina būtisku ieņēmumu avotu, un fiziskas vai juridiskas personas, kas saistītas ar sarakstā iekļautajām personām vai vienībām."

B. Lēmums 2014/145, kurā grozījumi izdarīti it īpaši ar Lēmumu 2022/329

13 Lēmuma 2014/145, redakcijā, kurā grozījumi izdarīti ar Lēmumu 2022/329 (turpmāk tekstā – "Lēmums 2014/145"), 1. panta 1. punktā dalībvalstīm ir noteikts pienākums veikt pasākumus, kas, ievērojot šī 1. panta 2., 3. un 6. punktā paredzētās atkāpes, vajadzīgi, lai fiziskām personām, kuras atbilst šī 1. panta 1. punkta a), b), d) un e) apakšpunktā paredzētajiem kritērijiem, liegtu ieceļot to teritorijā vai šķērsot to.

14 Lēmuma 2014/145 2. panta 1. punkta a), d), f) un g) apakšpunktā paredzēta to līdzekļu un saimniecisko resursu iesaldēšana, kas pieder fiziskām personām, kuras atbilst šajos apakšpunktos noteiktajiem kritērijiem, tāpat kā visu to līdzekļu un saimniecisko resursu iesaldēšana, kas ir šo personu īpašumā vai valdījumā, turējumā vai kontrolē, un šie kritēriji būtībā ir identiski tiem, kuri paredzēti šī lēmuma 1. panta 1. punkta a), b), d) un e) apakšpunktā. Šī tiesību norma formulēta šādi:

"Tiek iesaldēti visi līdzekļi un saimnieciskie resursi, kas ir šādu personu īpašumā vai valdījumā, turējumā vai kontrolē:

a) fiziskas personas, kuras ir atbildīgas par tādām darbībām vai politiku vai atbalsta vai īsteno tādas darbības vai politiku, ar ko tiek grauta vai apdraudēta Ukrainas teritoriālā integritāte, suverenitāte un neatkarība vai stabilitāte vai drošība Ukrainā vai ar ko tiek kavēts starptautisko organizāciju darbs Ukrainā;

[..]

d) fiziskas vai juridiskas personas, vienības vai struktūras, kuras sniedz materiālu vai finansiālu atbalstu Krievijas lēmumu pieņēmējiem, kas ir atbildīgi par Krimas aneksiju vai Ukrainas destabilizāciju, vai kuras gūst labumu no tiem;

[..]

f) fiziskas vai juridiskas personas, vienības vai struktūras, kuras sniedz materiālu vai finansiālu atbalstu Krievijas Federācijas valdībai, kas ir atbildīga par Krimas aneksiju vai Ukrainas destabilizāciju, vai kuras gūst labumu no tās; vai

g) ietekmīgi uzņēmēji vai juridiskas personas, vienības vai struktūras, kuras darbojas ekonomikas nozarēs, kas nodrošina svarīgu ienākumu avotu Krievijas Federācijas valdībai, kura ir atbildīga par Krimas aneksiju un Ukrainas destabilizāciju,

[..]

un ar tām saistītas fiziskas vai juridiskas personas, vienības vai struktūras, kā uzskaitīts pielikumā."

15 Lēmuma 2014/145 2. panta 1. punkts tā sākotnējā redakcijā bija formulēts šādi:

"Tiek iesaldēti visi līdzekļi un saimnieciskie resursi, kas ir to fizisko personu īpašumā, valdījumā, turējumā vai pārziņā, kuras ir atbildīgas par darbībām, ar ko tiek grauta vai apdraudēta Ukrainas teritoriālā integritāte, suverenitāte un neatkarība, un ar tām saistīto fizisko vai juridisko personu, vienību vai struktūru īpašumā, valdījumā, turējumā vai pārziņā, kā uzskaitīts pielikumā."

16 Lēmuma 2014/145 2. panta 3.–5., 7. un 8. punktā būtībā paredzēts, ka dalībvalstu kompetentās iestādes noteiktos apstākļos un ar zināmiem nosacījumiem var atļaut konkrētu iesaldēto līdzekļu vai saimniecisko resursu atbrīvošanu un atļaut veikt maksājumus atsevišķām vienībām un ka fiziskas vai juridiskas personas, vienības vai struktūras, kas iekļautas šī lēmuma pielikumā ietvertajā sarakstā, var veikt maksājumus, kuri jāveic saskaņā ar līgumu, kas noslēgts pirms dienas, kad tās iekļautas šajā sarakstā.

17 Minētā lēmuma 6. panta trešajā daļā noteikts, ka to pastāvīgi pārskata un atjauno vai atbilstīgi groza, ja Padome uzskata, ka tā mērķi nav sasniegti.

C. Regula Nr. 269/2014

18 Regulas Nr. 269/2014, redakcijā, kurā grozījumi izdarīti ar Regulu 2022/330 (turpmāk tekstā – "Regula Nr. 269/2014"), 3. panta 1. punkta a), d), f) un g) apakšpunktā uzskaitīti kritēriji, atbilstoši kuriem citstarp šīs regulas I pielikumā ietvertajā sarakstā iekļauj fiziskas personas, kuru līdzekļi un saimnieciskie resursi tiek iesaldēti atbilstoši minētās regulas 2. panta 1. punktam. Šie kritēriji būtībā ir identiski tiem, kas minēti šī sprieduma 14. punktā.

19 Šīs pašas regulas 4.–6.b pantā būtībā pārņemti noteikumi, kas ir tādi paši kā tie, kuri attiecīgi ietverti Lēmuma 2014/145 2. panta 3.–5., 7. un 8. punktā.

20 Regulas Nr. 269/2014 14. panta 4. punktā noteikts, ka I pielikumā ietverto sarakstu regulāri pārskata un to dara vismaz reizi 12 mēnešos.

D. Apstrīdētais lēmums un regula (lietas C-696/23 P un C-35/24 P)

21 2022. gada 9. martā, ņemot vērā situācijas nopietnību Ukrainā, Padome pieņēma apstrīdēto lēmumu un regulu. Ar šiem tiesību aktiem pirmā un ceturtā apelācijas sūdzības iesniedzēja uzvārdi tika iekļauti attiecīgi Lēmuma 2014/145 pielikumā ietvertajā sarakstā, kā arī Regulas Nr. 269/2014 I pielikumā ietvertajā sarakstā ar šādu pamatojumu:

"[Pirmais apelācijas sūdzības iesniedzējs] ir *PJSC Pipe Metallurgic Company* [(turpmāk tekstā – "*TMK*")] Direktoru padomes priekšsēdētājs un *Group Sinara* prezidents un valdes loceklis. Tādējādi viņš atbalsta sadarbību ar Krievijas Federācijas iestādēm un valstij piederošiem

uzņēmumiem, tostarp *Russian railways*, *Gazprom* un *Rosneft*, un gūst labumu no šādas sadarbības. Tādējādi viņš ir iesaistīts ekonomikas nozarēs, kas nodrošina būtisku ieņēmumu avotu Krievijas Federācijas valdībai, kura ir atbildīga par Krimas aneksiju un Ukrainas destabilizāciju.

2022. gada 24. februārī, pēc Krievijas agresijas pret Ukrainu pirmajiem posmiem, [pirmais apelācijas sūdzības iesniedzējs] kopā ar citiem 36 uzņēmējiem tikās ar prezidentu *Vladimir Putin* un citiem Krievijas valdības locekļiem, lai apspriestu turpmāko rīcības gaitu pēc Rietumu sankcijām. Tas, ka viņš tika uzaicināts piedalīties šajā sanāksmē, liecina, ka viņš ir [prezidenta] *Vladimir Putin* tuvāko aprindu loceklis un ka viņš atbalsta vai īsteno darbības vai politiku, ar ko tiek grauta vai apdraudēta Ukrainas teritoriālā integritāte, suverenitāte un neatkarība, kā arī stabilitāte un drošība Ukrainā. Tas arī liecina par to, ka viņš ir viens no vadošajiem uzņēmējiem, kurš ir iesaistīts ekonomikas nozarēs, kas nodrošina būtisku ieņēmumu avotu Krievija valdībai, kura ir atbildīga par Krimas aneksiju un Ukrainas destabilizāciju.

[..]

[Ceturtais apelācijas sūdzības iesniedzējs] ir minerālo mēslošanas līdzekļu ražošanas uzņēmuma *Uralchem* īpašnieks un izpilddirektors. *Uralchem Group* ir Krievijas uzņēmums, kas ražo plašu klāstu ķīmisko produktu, tostarp minerālos mēslošanas līdzekļus un amonija nitrātu. Saskaņā ar uzņēmuma sniegto informāciju tas ir lielākais amonija nitrāta ražotājs, kā arī otrais lielākais amoniju un slāpekli saturošu mēslošanas līdzekļu ražotājs Krievijā. Tādējādi [ceturtais apelācijas sūdzības iesniedzējs] ir iesaistīts ekonomikas nozarēs, kas nodrošina būtisku ieņēmumu avotu Krievijas Federācijas valdībai, kura ir atbildīga par Krimas aneksiju un Ukrainas destabilizāciju.

2022. gada 24. februārī, pēc Krievijas agresijas pret Ukrainu pirmajiem posmiem, [ceturtais apelācijas sūdzības iesniedzējs] kopā ar citiem 36 uzņēmējiem tikās ar prezidentu *Vladimir Putin* un citiem Krievijas valdības locekļiem, lai apspriestu turpmāko rīcības gaitu pēc Rietumu sankcijām. Tas, ka viņš tika uzaicināts piedalīties šajā sanāksmē, liecina, ka viņš ir *Vladimir Putin* tuvāko aprindu loceklis un ka viņš atbalsta vai īsteno darbības vai politiku, ar ko tiek grauta vai apdraudēta Ukrainas teritoriālā integritāte, suverenitāte un neatkarība, kā arī stabilitāte un drošība Ukrainā. Tas arī liecina par to, ka viņš ir viens no vadošajiem uzņēmējiem, kurš ir iesaistīts ekonomikas nozarēs, kas nodrošina būtisku ieņēmumu avotu Krievija valdībai, kura ir atbildīga par Krimas aneksiju un Ukrainas destabilizāciju.

2021. gada decembrī [ceturtais apelācijas sūdzības iesniedzējs] savus Kiprā bāzētos uzņēmumus *Uralchem Holding* un *CI-Chemical Invest*, kas kontrolē *Uralchem*, pārrakstīja uz Krievijas jurisdikciju Kaļiņingradas apgabala (*Kaliningrad Oblast*) *Oktyabrsky* salas īpašajā administratīvajā apriņķī."

E. Apstrīdētie tiesību akti (lietas C-704/23 P, C-711/23 P un C-111/24 P)

1. Sākotnējie apstrīdētie tiesību akti (lietas C-704/23/P, C-711/23 P un C-111/24 P)

22 2022. gada 15. martā, ņemot vērā situācijas nopietnību Ukrainā, Padome pieņēma sākotnējos apstrīdētos tiesību aktus. Ar šiem tiesību aktiem otrā, trešā un piektā apelācijas sūdzības iesniedzēja uzvārdi tika iekļauti attiecīgi Lēmuma 2014/145 pielikumā ietvertajā sarakstā, kā arī Regulas Nr. 269/2014 I pielikumā ietvertajā sarakstā šādu iemeslu dēļ, kuri abos šajos sarakstos formulēti identiski:

"[Piektais apelācijas sūdzības iesniedzējs] ir lielākais akcionārs *Alfa Group* konglomerātam, kas ietver *Alfa Bank*, – vienam no lielākajiem Krievijas nodokļu maksātājiem. Viņš tiek uzskatīts par vienu no ietekmīgākajām personām Krievijā. Viņš, tāpat kā pārējie *Alfa Bank* īpašnieki (*Mikhail Fridman* un *Petr Aven*), uztur ciešas attiecības ar *Vladimir Putin* un turpina viņam sniegt ievērojamus pakalpojumus. *Alfa Group* īpašnieki šajās attiecībās gūst priekšrocības uzņēmējdarbības un juridiskajā jomā. *Vladimir Putin* vecākā meita *Maria* vadīja labdarības projektu *Alfa-Endo*, kuru finansēja *Alfa Bank*. *Alfa Group* lojalitāti Krievijas varas iestādēm *Vladimir Putin* apbalvoja, sniedzot politisku atbalstu *Alfa Group* ārvalstu investīciju plāniem.

Tādējādi viņš ir aktīvi sniedzis materiālu vai finansiālu atbalstu Krievijas lēmumu pieņēmējiem, kuri ir atbildīgi par Krimas aneksiju vai Ukrainas destabilizāciju, un guvis labumu no tiem. Viņš ir arī viens no vadošajiem Krievijas uzņēmējiem, kurš ir iesaistīts ekonomikas nozarēs, kas nodrošina būtisku ieņēmumu avotu Krievijas Federācijas valdībai, kura ir atbildīga par Krimas aneksiju un Ukrainas destabilizāciju.

[..]

[Trešais apelācijas sūdzības iesniedzējs] ir vadošais Krievijas oligarhs, kurš ir uzņēmuma *Magnitogorsk Iron & Steel Works* (*MMK*) īpašnieks un Direktoru padomes priekšsēdētājs. *MMK* ir viens no lielākajiem Krievijas nodokļu maksātājiem. Pēdējā laikā uzņēmumam ir palielinājies nodokļu slogs, tādējādi radot ievērojami lielākus ieņēmumus Krievijas valsts budžetā.

Tādējādi viņš ir viens no vadošajiem Krievijas uzņēmējiem, kurš ir iesaistīts ekonomikas nozarēs, kas nodrošina būtisku ieņēmumu avotu Krievijas Federācijas valdībai, kura ir atbildīga par Krimas aneksiju un Ukrainas destabilizāciju.

[..]

[Otrais apelācijas sūdzības iesniedzējs] *Yandex* [NV] izpilddirektors; tas ir viens no vadošajiem tehnoloģiju uzņēmumiem Krievijā, kas specializējas tādu viedo produktu un pakalpojumu jomā, kuri tiek nodrošināti ar mašīnmācīšanos. Bijušais *Yandex* ziņu dienesta vadītājs apsūdzēja uzņēmumu par tā centrālo lomu informācijas par karu Ukrainā slēpšanā no Krievijas iedzīvotājiem. Turklāt pēc tam, kad Krievijas valdība piedraudēja Krievijas medijiem par to publicēto saturu, uzņēmums sāka brīdināt Krievijas lietotājus, kas meklē ziņas par Ukrainu tā meklētājprogrammā, par neuzticamu informāciju internetā.

2022. gada 24. februārī [otrais apelācijas sūdzības iesniedzējs] piedalījās oligarhu sanāksmē Kremlī ar *Vladimir Putin*, lai apspriestu turpmāko rīcības gaitu pēc Rietumu sankcijām. Tas, ka viņš tika uzaicināts piedalīties šajā sanāksmē, liecina, ka viņš ir *Vladimir Putin* pietuvināto oligarhu aprindu loceklis un ka viņš atbalsta vai īsteno darbības vai politiku, ar ko tiek grauta vai

apdraudēta Ukrainas teritoriālā integritāte, suverenitāte un neatkarība, kā arī stabilitāte un drošība Ukrainā. Turklāt viņš ir viens no vadošajiem uzņēmējiem, kurš ir iesaistīts ekonomikas nozarēs, kas nodrošina būtisku ieņēmumu avotu Krievijas [Federācijas] valdībai, kura ir atbildīga par Krimas aneksiju un Ukrainas destabilizāciju."

23 Īstenošanas regulas 2022/427, kas ir viens no diviem sākotnējiem apstrīdētajiem tiesību aktiem, 5. apsvērumā noteikts:

"Padome 2022. gada 25. februārī pieņēma [Regulu 2022/330], ar kuru grozīja sarakstā iekļaušanas kritērijus, lai iekļautu personas un vienības, kas atbalsta Krievijas Federācijas valdību un gūst labumu no tās, personas un vienības, kas Krievijas Federācijas valdībai nodrošina būtisku ieņēmumu avotu, un fiziskas vai juridiskas personas, kas saistītas ar sarakstā iekļautajām personām vai vienībām."

2. Pirmie apstrīdētie tiesību akti par saglabāšanu sarakstos (lietas C-704/23 P, C-711/23 P un C-111/24 P)

24 2022. gada 14. septembrī Padome pieņēma pirmos apstrīdētos tiesību aktus par saglabāšanu sarakstos, ar kuriem tā otrā, trešā un piektā apelācijas sūdzības iesniedzēja uzvārdu ierakstu saglabāja Lēmuma 2014/145 pielikumā, kā arī Regulas Nr. 269/2014 I pielikumā ietvertajos sarakstos, balstoties uz to pašu pamatojumu, kāds izklāstīts šī sprieduma 22. punktā, ņemot vērā, ka attiecībā uz otro apelācijas sūdzības iesniedzēju pamatojumā turpmāk bija precizēts, ka viņš ir "bijušais" *Yandex* izpilddirektors.

3. Otrie apstrīdētie tiesību akti par saglabāšanu sarakstos (lietas C-704/23 P un C-711/23 P)

25 2023. gada 13. martā Padome pieņēma otros apstrīdētos tiesību aktus par saglabāšanu sarakstos, ar kuriem tā otrā un trešā apelācijas sūdzības iesniedzēja uzvārdu ierakstu saglabāja Lēmuma 2014/145 pielikumā, kā arī Regulas Nr. 269/2014 pielikumā ietvertajos sarakstos. Ja šī ieraksta pamatojums attiecībā uz trešo apelācijas sūdzības iesniedzēju bija palicis nemainīgs, tad otrā apelācijas sūdzības iesniedzēja uzvārda ieraksta pamatojums turpmāk bija formulēts šādi:

"[Otrais apelācijas sūdzības iesniedzējs] *Yandex NV* bijušais izpilddirektors un izpilddirektora vietnieks, kurš no šiem amatiem atkāpās pēc tam, kad Eiropas Savienība viņu bija iekļāvusi sarakstos. Viņš joprojām ir viens no *Yandex* augstākā līmeņa vadītājiem, kurš ietekmē uzņēmuma darbību.

Yandex ir lielākais tehnoloģiju uzņēmums Krievijā. Tas nodrošina ievērojamus nodokļu ieņēmumus Krievijas Federācijas valdībai. Uzņēmuma akcionāri un ieguldītāji ir Krievijas valstij piederošās bankas, piemēram, *Sberbank* un *VTB*. *Yandex* 2019. gadā piekrita pārstrukturēšanai, kuras rezultātā jaunradītajam Sabiedriskā labuma fondam, kas izveidots, lai "aizstāvētu Krievijas Federācijas intereses", tika iedalīta "zelta akcija". Ar Sabiedriskā labuma fonda starpniecību Krievijas Federācijas valdībai ir veto tiesības attiecībā uz noteiktu jautājumu loku.

Kopš sākās agresijas karš pret Ukrainu, *Yandex* ir pakļāvies Krievijas Federācijas valdības informācijas politikai un cenzūrai. *Yandex* meklētājprogrammas meklēšanas rezultāti atbilst Krievijas iestāžu prasībām, proti, parāda tikai tos avotus, kas saistīti ar Krievijas kara propagandu. Turklāt *Yandex* palīdzēja tīmekļa vietnēm, kuras izplatīja nepatiesus un prokrieviskus apgalvojumus par iebrukumu Ukrainā, gūt peļņu, izmantojot digitālo reklāmu.

2022. gada 24. februārī [otrais apelācijas sūdzības iesniedzējs] piedalījās oligarhu sanāksmē Kremlī ar *Vladimir Putin*, lai apspriestu turpmāko rīcības gaitu pēc Rietumvalstu sankcijām. Tas, ka viņš tika uzaicināts piedalīties šajā sanāksmē, liecina, ka viņš ir *Vladimir Putin* pietuvināto oligarhu aprindu loceklis un ka viņš atbalsta vai īsteno darbības vai politiku, ar ko tiek grauta vai apdraudēta Ukrainas teritoriālā integritāte, suverenitāte un neatkarība, kā arī stabilitāte un drošība Ukrainā.

Viņš ir viens no vadošajiem uzņēmējiem, kurš iesaistīts ekonomikas nozarēs, kas nodrošina būtisku ieņēmumu avotu Krievijas Federācijas valdībai, un viņš sniedza materiālu vai finansiālu atbalstu Krievijas Federācijas valdībai, kura ir atbildīga par Krimas aneksiju un Ukrainas destabilizāciju. Viņš ir atbildīgs par tādu darbību vai politikas aktīvu atbalstīšanu vai īstenošanu, ar ko tiek grauta vai apdraudēta Ukrainas teritoriālā integritāte, suverenitāte un neatkarība, kā arī stabilitāte un drošība Ukrainā."

II. Prasības Vispārējā tiesā un pārsūdzētie spriedumi

A. Prasība Vispārējā tiesā un pirmais pārsūdzētais spriedums (lieta C-696/23 P)

26 Ar prasības pieteikumu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2022. gada 17. maijā, pirmais apelācijas sūdzības iesniedzējs cēla prasību atcelt apstrīdēto lēmumu un regulu, ciktāl tie uz viņu attiecas. Atcelšanas prasībā viņš apstrīdēja it īpaši Padomes vērtējumu, atbilstoši kuram viņa situācija atbilda kritērijam, kas paredzēts Lēmuma 2014/145 1. panta 1. punkta e) apakšpunktā un 2. panta 1. punkta g) apakšpunktā, kā arī Regulas Nr. 269/2014 3. panta 1. punkta g) apakšpunktā (turpmāk tekstā – "g) kritērijs"). Viņš uzskatīja, ka, šādi rīkodamās, šī iestāde ir pieļāvusi acīmredzamu kļūdu vērtējumā un ka tā turklāt ir pārkāpusi viņa pamattiesības, kā arī samērīguma principu.

27 Ar pirmo pārsūdzēto spriedumu Vispārējā tiesa pirmā apelācijas sūdzības iesniedzēja prasību noraidīja. Runājot par g) kritēriju, Vispārējā tiesa minētā sprieduma 51., 56. un 58. punktā būtībā nosprieda, ka Padome ir iesniegusi pietiekami konkrētu, precīzu un saskaņotu norāžu kopumu, kas var liecināt, pirmkārt, ka pirmais apelācijas sūdzības iesniedzējs bija ietekmīgs uzņēmējs, ņemot vērā viņa amata pienākumus *TMK* un *Group Sinara* un, otrkārt, ka, ņemot vērā šos pienākumus un daudzās darbības nozares, kurās abi šie uzņēmumi darbojas, viņa darbība bija saistīta ar ekonomikas nozarēm, kas nodrošina svarīgu ienākumu avotu Krievijas Federācijas valdībai. Minētā sprieduma 57. punktā Vispārējā tiesa precizēja, ka jēdziens "svarīgs ienākumu avots" g) kritērija izpratnē attiecas uz būtisku un ievērojamu ienākumu avotu, ko nodrošina ekonomikas nozares.

28 Turklāt pirmā pārsūdzētā sprieduma 62. punktā Vispārējā tiesa uzskatīja – tam, ka apstrīdētā lēmuma un regulas pieņemšanas dienā apelācijas sūdzības iesniedzējs bija atkāpies no amatiem abos attiecīgajos uzņēmumos, nav nozīmes, lai novērtētu šo tiesību aktu likumību, jo to pieņemšanas dienā viņš vēl ieņēma šos amatus. Minētā sprieduma 63. punktā tā atzina, ka nav nozīmes arī faktam, ka pirmais apelācijas sūdzības iesniedzējs, iespējams, abos šajos uzņēmumos viņam piederošās akcijas bija nodevis dažas dienas pirms minēto tiesību aktu pieņemšanas, jo šo aktu pamatojums nav balstīts nedz uz šī apelācijas sūdzības iesniedzēja kontroli pār minētajiem uzņēmumiem, nedz uz viņa kā akcionāra statusu. Turklāt minētā sprieduma 65. punktā Vispārējā tiesa uzskatīja, ka tādi amati, kādus pirmais apelācijas sūdzības iesniedzējs ieņēma *TMK* un *Group Sinara*, paši par sevi ļauj viņu kvalificēt par "ietekmīgu uzņēmēju" g) kritērija izpratnē neatkarīgi no šī apelācijas sūdzības iesniedzēja īstenotās kontroles pār šiem uzņēmumiem.

29 Pirmā pārsūdzētā sprieduma 66. punktā Vispārējā tiesa atzina, ka g) kritērija formulējums nerada nekādas šaubas par faktu, ka šajā kritērijā paredzētajam "svarīgajam ienākumu avotam" jābūt nevis "ietekmīgiem uzņēmējiem", bet "ekonomikas nozarēm". Minētā sprieduma 67. punktā Vispārējā tiesa noraidīja arī pirmā apelācijas sūdzības iesniedzēja argumentu, ka Padome nevarēja balstīties tikai uz apstākli, ka *TMK* un *Group Sinara* maksā nodokļus Krievijā, jo šim argumentam trūka faktiska pamatojuma.

30 Runājot par pamatu, kas attiecas uz samērīguma principa un pamattiesību pārkāpumu, Vispārējā tiesa pirmā pārsūdzētā sprieduma 79. punktā uzskatīja, ka četri Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (turpmāk tekstā – Harta") 52. panta 1. punktā paredzētie nosacījumi šajā gadījumā ir izpildīti. Minētā sprieduma 80. punktā tā it īpaši atzina, ka ierobežojoši pasākumi, kas apstrīdētajā lēmumā un regulā noteikti pirmajam apelācijas sūdzības iesniedzējam, bija "noteikti tiesību aktos", jo tie bija ietverti tiesību aktos, kas ir vispārpiemērojami un kam ir skaidrs juridisks pamats Savienības tiesībās.

31 Turklāt minētā sprieduma 86. punktā Vispārējā tiesa atgādināja, ka tāda pasākuma acīmredzami nepiemērotais raksturs vien, kas veikts jomā, kurā Savienības likumdevējam ir plaša rīcības brīvība, salīdzinājumā ar mērķi, ko kompetentā iestāde vēlas sasniegt, var ietekmēt tā likumību. Šajā ziņā tā paša sprieduma 87.–95. punktā Vispārējā tiesa atzina, ka pirmā apelācijas sūdzības iesniedzēja pamattiesību ierobežojumi, kas izriet no šiem ierobežojošajiem pasākumiem, nav nesamērīgi.

B. Prasība Vispārējā tiesā un otrais pārsūdzētais spriedums (lieta C-704/23 P)

32 Ar prasības pieteikumu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2022. gada 7. jūnijā, otrais apelācijas sūdzības iesniedzējs cēla prasību atcelt apstrīdētos tiesību aktus, ciktāl tie uz viņu attiecas. Atcelšanas prasībā viņš it īpaši apstrīdēja Padomes vērtējumu, saskaņā ar kuru viņa situācija atbilda g) kritērijam. Viņš uzskatīja, ka, šādi rīkodamās, šī iestāde ir pieļāvusi acīmredzamu kļūdu vērtējumā un turklāt ir pārkāpusi viņa pamattiesības, kā arī samērīguma principu.

33 Ar otro pārsūdzēto spriedumu Vispārējā tiesa šo prasību noraidīja. Runājot par g) kritēriju, Vispārējā tiesa minētā sprieduma 79.–81. punktā precizēja, ka, ņemot vērā it īpaši to ierobežojošo pasākumu mērķi, kas noteikti apstrīdētajā lēmumā un regulā, jēdziens "ietekmīgs uzņēmējs" attiecās uz uzņēmējiem, kuri ir nozīmīgi, ņemot vērā attiecīgi viņu profesionālo statusu, viņu saimnieciskās darbības apjomu vai viņiem piederošā kapitāla apmēru, vai arī viņu ieņemamo amatu vienā vai vairākos uzņēmumos, jo Padome ar šo kritēriju bija paredzējusi izmantot ietekmi, ko šie uzņēmēji var īstenot uz Krievijas režīmu.

34 Otrā pārsūdzētā sprieduma 82. un 83. punktā Vispārējā tiesa arī atzina, ka no šo ierobežojošo pasākumu mērķa izriet, ka g) kritērijā paredzētie ienākumi ir nevis ietekmīgu uzņēmēju ienākumi, bet to ekonomikas nozaru radītie ienākumi, kurās viņi darbojas. Minētā sprieduma 105. un 106. punktā tā būtībā uzskatīja, ka jēdziens "svarīgs ienākumu avots" šī kritērija izpratnē attiecas uz būtisku un ievērojamu ienākumu avotu, ko tieši vai netieši nodrošina tādas darbības nozares kā šajā gadījumā informācijas tehnoloģiju un komunikāciju nozare.

35 Turklāt otrā pārsūdzētā sprieduma 90., 107. un 108. punktā Vispārējā tiesa uzskatīja, ka saistībā ar sākotnējiem apstrīdētajiem tiesību aktiem Padome ir iesniegusi pietiekami konkrētu, precīzu un saskaņotu norāžu kopumu, kas var liecināt, pirmkārt, ka otrais apelācijas sūdzības iesniedzējs bija ietekmīgs uzņēmējs, ņemot vērā viņa statusa un amata pienākumu nozīmīgumu *Yandex*

uzņēmumā, kā arī šī uzņēmuma ekonomisko nozīmīgumu, un, otrkārt, ka, ņemot vērā šos amata pienākumus un minētā uzņēmuma darbības, viņa pienākumi bija saistīti ar ekonomikas nozarēm, kas nodrošina svarīgu ienākumu avotu Krievijas Federācijas valdībai.

36 Runājot par pirmajiem un otrajiem apstrīdētajiem tiesību aktiem par saglabāšanu sarakstos, Vispārējā tiesa otrā pārsūdzētā sprieduma 125. punktā nosprieda, ka Padome pamatoti uzskatīja, ka otrajam apelācijas sūdzības iesniedzējam joprojām bija nozīmīga saikne ar *Yandex*, tāpēc viņa uzvārda saglabāšana attiecīgajos sarakstos joprojām bija pamatota.

37 Lemjot par pamatu, kas attiecas uz vienlīdzīgas attieksmes principa pārkāpumu, Vispārējā tiesa otrā pārsūdzētā sprieduma 137.–139. punktā it īpaši uzskatīja – ņemot vērā, ka g) kritērijs neattiecas uz izraudzīto personu pilsonību, to nevar uzskatīt par tādu, ar ko pārkāpts diskriminācijas aizlieguma pilsonības dēļ princips. Atgādinot turklāt, ka vienlīdzīgas attieksmes un diskriminācijas aizlieguma principi jāsaskaņo ar likumības principu, atbilstoši kuram persona savās interesēs nevar atsaukties uz citas personas interesēs izdarītu nelikumību, tā atzina, ka šajā gadījumā Padome nav pieļāvusi kļūdu vērtējumā, pieņemot ierobežojošos pasākumus pret otro apelācijas sūdzības iesniedzēju.

38 Runājot par pamatu, kas attiecas uz samērīguma principa pārkāpumu, otrā pārsūdzētā sprieduma 151. un 166. punktā Vispārējā tiesa to noraidīja it īpaši minētā sprieduma 143. un 145. punktā izklāstīto iemeslu dēļ, proti, ka ar ierobežojošajiem pasākumiem, kuri noteikti attiecībā uz otro apelācijas sūdzības iesniedzēju, varēja sasniegt izvirzītos mērķus, jo negatīvās sekas, ko radīja šo pasākumu piemērošana šim apelācijas sūdzības iesniedzējam, nebija acīmredzami nesamērīgas, un minētie pasākumi viņam tika noteikti ne tāpēc, ka viņam bija tieša loma Krievijas Federācijas veiktajās darbībās pret Ukrainu.

C. Prasība Vispārējā tiesā un trešais pārsūdzētais spriedums (lieta C-711/23 P)

39 Ar prasības pieteikumu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2022. gada 24. maijā, trešais apelācijas sūdzības iesniedzējs cēla prasību atcelt apstrīdētos tiesību aktus, ciktāl tie uz viņu attiecas. Šajā prasībā viņš it īpaši apstrīdēja Padomes vērtējumu, saskaņā ar kuru viņa situācija atbilda g) kritērijam. Viņš uzskatīja, ka, šādi rīkodamās, šī iestāde ir pieļāvusi acīmredzamu kļūdu vērtējumā un tā turklāt ir pārkāpusi vienlīdzīgas attieksmes principu. Tiesvedības laikā trešais apelācijas sūdzības iesniedzējs atsaucās arī uz šī kritērija prettiesiskumu, pamatojoties uz LESD 277. pantu.

40 Ar trešo pārsūdzēto spriedumu Vispārējā tiesa minēto prasību noraidīja. Runājot par g) kritēriju, Vispārējā tiesa, ievērojot tādu pašu jēdzienu "ietekmīgs uzņēmējs" un "svarīgs ienākumu avots" interpretāciju, kāda minēta otrajā pārsūdzētajā spriedumā, trešā pārsūdzētā sprieduma 78. punktā atzina, ka Padome trešo apelācijas sūdzības iesniedzēju pamatoti kvalificējusi par "ietekmīgu uzņēmēju"; viņš pats to neapstrīdēja un to varēja izsecināt arī no *MMK*, kura īpašnieks un Direktoru padomes priekšsēdētājs viņš bija, ekonomiskā nozīmīguma. Turklāt minētā sprieduma 79.–90. punktā Vispārējā tiesa uzskatīja, ka Padome ir iesniegusi pietiekami konkrētu, precīzu un saskaņotu norāžu kopumu, kas var liecināt, ka trešā apelācijas sūdzības iesniedzēja darbība bija saistīta ar ekonomikas nozari, proti, metalurģijas nozari, kura nodrošināja svarīgu ienākumu avotu Krievijas Federācijas vadībai.

41 Trešā pārsūdzētā sprieduma 81. punktā Vispārējā tiesa precizēja, ka *MMK* iemaksas Krievijas Federācijas budžetā nebija noteicošs elements, lai pārbaudītu, vai ekonomikas nozare, kurā darbojās trešais apelācijas sūdzības iesniedzējs, bija svarīgs ienākumu avots šīs trešās valsts

valdībai, ciktāl g) kritērija piemērošanas nolūkā bija jāpārbauda visu ekonomikas nozaru, nevis konkrētu uzņēmumu ieguldījums. Minētā sprieduma 98. punktā tā arī precizēja, ka šī kritērija piemērošanas nolūkā nebija paredzēti arī ietekmīgu uzņēmēju vai uzņēmumu, kuros viņi darbojas, veiktie nodokļu maksājumi kā tādi, jo minētais kritērijs attiecas uz visiem ienākumiem, ko rada darbības nozare, kurā šie uzņēmēji darbojas.

42 Trešā pārsūdzētā sprieduma 104.–109. punktā Vispārējā tiesa turklāt noraidīja trešā apelācijas sūdzības iesniedzēja izvirzīto iebildi par g) kritērija prettiesiskumu. Šajā ziņā, uzsverot, ka ar šo kritēriju nav izveidota prezumpcija par saikni starp ietekmīga uzņēmēja statusu un Krievijas Federācijas valdību, tā norādīja, ka minētais kritērijs atbilda Padomes vēlmei izdarīt spiedienu uz Krievijas iestādēm, lai tās izbeigtu darbības un politiku, kas destabilizē Ukrainu. Minētā sprieduma 108. punktā Vispārējā tiesa no tā secināja, ka pastāv loģiska saikne starp, pirmkārt, vēršanos pret ietekmīgiem uzņēmējiem, kuri darbojas ekonomikas nozarēs, kas nodrošina svarīgu ienākumu avotu Krievijas Federācijai, ņemot vērā gan pašu uzņēmēju, gan šo nozaru nozīmīgumu Krievijas ekonomikai, un, otrkārt, ierobežojošo pasākumu mērķi šajā gadījumā palielināt spiedienu uz Krievijas Federāciju, kā arī to šīs valsts darbību izmaksas, kuras vērstas uz Ukrainas teritoriālās integritātes, suverenitātes un neatkarības apdraudēšanu. Vispārējā tiesa no tā secināja, ka g) kritērijs ietvēra nosacījumus, kas saistīti ar attiecīgo personu personīgo rīcību, proti, viņu ietekmi, ņemot vērā viņu veikto saimniecisko darbību noteiktās nozarēs, un tādējādi tas dod iespēju pierādīt pietiekamu un subjektīvu saikni starp šīm personām un attiecīgo trešo valsti, proti, Krievijas Federāciju.

43 Runājot par pamatu, kas attiecas uz vienlīdzīgas attieksmes principa pārkāpumu, Vispārējā tiesa trešā pārsūdzētā sprieduma 143.–146. punktā to noraidīja būtībā to pašu iemeslu dēļ, kas jau minēti šī sprieduma 37. punktā.

D. Prasība Vispārējā tiesā un ceturtais pārsūdzētais spriedums (lieta C-35/24 P)

44 Ar prasības pieteikumu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2022. gada 18. maijā, ceturtais apelācijas sūdzības iesniedzējs cēla prasību atcelt apstrīdēto lēmumu un regulu, ciktāl tie uz viņu attiecas. Atcelšanas prasībā viņš it īpaši apstrīdēja Padomes vērtējumu, saskaņā ar kuru viņa situācija atbilda g) kritērijam. Viņš uzskatīja, ka, šādi rīkodamās, šī iestāde ir pieļāvusi acīmredzamu kļūdu vērtējumā un tā turklāt ir pārkāpusi vienlīdzīgas attieksmes principu. Tiesvedības laikā ceturtais apelācijas sūdzības iesniedzējs atsaucās arī uz šī kritērija prettiesiskumu, pamatojoties uz LESD 277. pantu.

45 Ar ceturto pārsūdzēto spriedumu Vispārējā tiesa šo prasību noraidīja. Runājot par g) kritēriju, Vispārējā tiesa, ievērojot tādu pašu jēdzienu "ietekmīgs uzņēmējs" un "svarīgs ienākumu avots" interpretāciju, kāda minēta šī sprieduma 33. un 34. punktā, ceturtā pārsūdzētā sprieduma 66. punktā atzina, ka Padome ceturto apelācijas sūdzības iesniedzēju pamatoti kvalificējusi par "ietekmīgu uzņēmēju"; viņš pats to neapstrīdēja un to varēja izsecināt arī no *Uralchem*, kura īpašnieks un izpilddirektors viņš bija, ekonomiskā nozīmīguma. Minētā sprieduma 67.–76. punktā Vispārējā tiesa turklāt atzina, ka Padome ir iesniegusi pietiekami konkrētu, precīzu un saskaņotu norāžu kopumu, kas var liecināt, ka ceturtā apelācijas sūdzības iesniedzēja darbība bija saistīta ar mēslošanas līdzekļu ekonomikas nozari, kas nodrošina svarīgu ienākumu avotu Krievijas Federācijas valdībai. Šajā ziņā, līdzīgi kā norādīts trešā pārsūdzētā sprieduma 81. punktā ietvertajos apsvērumos, Vispārējā tiesa ceturtā pārsūdzētā sprieduma 69. punktā atgādināja – lai gan pats *Uralchem* grupas ieguldījums Krievijas Federācijas budžetā varēja būt noderīgs, lai noteiktu tās ekonomisko nozīmīgumu attiecīgajā nozarē vai ceturtā apelācijas sūdzības iesniedzēja kā ietekmīga uzņēmēja statusu, šis ieguldījums nebija noteicošs, lai atbildētu

uz jautājumu, vai pēdējo minēto var kvalificēt par "ietekmīgu uzņēmēju, kurš iesaistīts ekonomikas nozarēs, kas nodrošina būtisku ieņēmumu avotu Krievijas Federācijas valdībai", ciktāl g) kritērija piemērošanas nolūkā attiecīgai ekonomikas nozarei, nevis fiziskai personai vai konkrētam uzņēmumam jānodrošina svarīgs ienākumu avots šai valdībai.

46 Ceturtā pārsūdzētā sprieduma 84.–92. punktā Vispārējā tiesa noraidīja arī ceturtā apelācijas sūdzības iesniedzēja izvirzīto iebildi par g) kritērija prettiesiskumu. Šajā ziņā tā pauda tādu pašu argumentāciju kā tā, kura īsumā izklāstīta šī sprieduma 42. punktā.

47 Runājot par pamatu, kas attiecas uz vienlīdzīgas attieksmes principa pārkāpumu, Vispārējā tiesa ceturtā pārsūdzētā sprieduma 126.–131. punktā to noraidīja būtībā to pašu iemeslu dēļ, kas jau minēti šī sprieduma 37. punktā. Ceturtā pārsūdzētā sprieduma 128. punktā tā piebilda, ka Padomei nebija pienākuma to personu sarakstos, uz kurām attiecas ierobežojoši pasākumi, iekļaut visas personas, kas atbilst tādam kritērijam kā g) kritērijs. Vispārējā tiesa uzskatīja, ka Padomei bija plaša rīcības brīvība, kas tai attiecīgā gadījumā ļauj personām nepiemērot ierobežojošus pasākumus, ja tā uzskata, ka, ņemot vērā šo pasākumu mērķus, nav lietderīgi to darīt.

E. Prasība Vispārējā tiesā un piektais pārsūdzētais spriedums (lieta C-111/24 P)

48 Ar prasības pieteikumu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2022. gada 6. jūnijā, piektais apelācijas sūdzības iesniedzējs cēla prasību atcelt sākotnējos apstrīdētos tiesību aktus, kā arī pirmos apstrīdētos tiesību aktus par saglabāšanu sarakstos, ciktāl tie uz viņu attiecas. Atcelšanas prasībā viņš it īpaši apstrīdēja Padomes vērtējumu, saskaņā ar kuru viņa situācija atbilda g) kritērijam. Piektais apelācijas sūdzības iesniedzējs uzskatīja, ka, šādi rīkodamās, šī iestāde ir pieļāvusi acīmredzamu kļūdu vērtējumā. Viņš atsaucās arī uz šī kritērija prettiesiskumu juridiskā pamata neesības dēļ, kā arī samērīguma principa pārkāpumu.

49 Ar piekto pārsūdzēto spriedumu Vispārējā tiesa prasību noraidīja. Lemjot par iebildi par g) kritērija prettiesiskumu juridiskā pamata neesības dēļ, Vispārējā tiesa minētā sprieduma 37. punktā atgādināja, ka, tā kā pastāv lēmums, kas pieņemts saskaņā ar LES V sadaļas 2. nodaļas noteikumiem, kas paredz ierobežojošus pasākumus, LESD 215. panta 2. punkts ļauj Padomei noteikt šādus pasākumus attiecībā uz jebkuru personu, vienību vai grupu, it īpaši attiecībā uz adresātiem, kam nav nekādas saistības ar trešās valsts valdošo režīmu.

50 Turklāt minētā sprieduma 45. punktā Vispārējā tiesa precizēja – tā kā g) kritērijā ir atsauce uz visiem ienākumiem, ko rada darbības nozare, kurā darbojas attiecīgie ietekmīgie uzņēmēji, tas attiecas uz visiem nodokļiem, ko rada attiecīgā ekonomikas nozare, pat tiem, kurus šīs personas nav samaksājušas.

51 Runājot par iebildi par g) kritērija prettiesiskumu samērīguma principa pārkāpuma dēļ, piektā pārsūdzētā sprieduma 50.–63. punktā Vispārējā tiesa to noraidīja tādu iemeslu dēļ, kas līdzīgi tiem, kuri īsumā izklāstīti šī sprieduma 42. punktā. Piektā pārsūdzētā sprieduma 58. punktā tā nosprieda – fakts, ka ir norādītas personas, kuru situācija atbilst g) kritērijam, neatkarīgi no viņu aplikšanas ar nodokļiem Krievijā, tā kā šīs personas darbojas ekonomikas nozarēs, kas nodrošina svarīgu ienākumu avotu Krievijas Federācijas valdībai, atbilda izvirzītajam mērķim un tādējādi nebija acīmredzami neatbilstošs. Minētā sprieduma 60. punktā Vispārējā tiesa noraidīja arī piektā apelācijas sūdzības iesniedzēja argumentu, kas balstīts uz Lēmuma 2022/329 11. apsvērumu, jo apsvērumā nevar paredzēt atkāpi no paša attiecīgā tiesību akta noteikumiem.

52 Runājot par g) kritērija piemērošanu piektajam apelācijas sūdzības iesniedzējam, piektā pārsūdzētā sprieduma 88.–93. punktā, kā arī 106. punktā Vispārējā tiesa ir ievērojusi tādu pašu jēdzienu "ietekmīgs uzņēmējs" un "svarīgs ienākumu avots" interpretāciju, kāda minēta šī sprieduma 33. un 34. punktā, atgādinot, ka Padomei nebija jāpierāda, ka starp ietekmīgiem uzņēmējiem un Krievijas Federācijas valdību pastāv cieša saikne vai savstarpējas atkarības attiecības. It īpaši piektā pārsūdzētā sprieduma 92. un 93. punktā tā precizēja, pirmkārt, ka jēdziena "ietekmīgs uzņēmējs" interpretāciju neatspēko tas, ka dažās g) kritērija valodu versijās ir lietots vārds "ietekmīgs", bet citās ir lietots vārds "nozīmīgs" un, otrkārt, ka, lai gan amati, ko ieņem uzņēmējs, var pamatot faktu, ka viņam ir "ietekme" šī kritērija izpratnē, tie tomēr nav vienīgais elements, kuru Padome var ņemt vērā šajā nolūkā.

53 Runājot par sākotnējo apstrīdēto tiesību aktu pamatotību, Vispārējā tiesa piektā pārsūdzētā sprieduma 105. punktā nosprieda, ka, ņemot vērā visus pierādījumu elementus, Padome, nepieļaudama kļūdu vērtējumā, varēja uzskatīt, ka piektais apelācijas sūdzības iesniedzējs šo tiesību aktu pieņemšanas dienā bija "ietekmīgs uzņēmējs". Minētā sprieduma 106.–111. punktā Vispārējā tiesa nosprieda, ka Padome, pamatojoties uz pietiekami konkrētu, precīzu un saskaņotu norāžu kopumu, pamatoti varēja nolemt, ka *Alfa Group*, kurā ietilpst *Alfa Bank* un kurā piektais apelācijas sūdzības iesniedzējs ir viens no lielākajiem akcionāriem, darbojās ekonomikas nozarē, proti, banku nozarē, kas nodrošina svarīgu ienākumu avotu Krievijas Federācijas valdībai.

54 Runājot par pirmajiem apstrīdētajiem tiesību aktiem par saglabāšanu sarakstos, piektā pārsūdzētā sprieduma 125. punktā Vispārējā tiesa nosprieda, ka, nepieļaudama kļūdu vērtējumā, Padome bija konstatējusi, ka piektā apelācijas sūdzības iesniedzēja individuālā situācija nav mainījusies, un bija balstījusies uz tiem pašiem elementiem, lai saglabātu ierobežojošos pasākumus, kas veikti pret šo apelācijas sūdzības iesniedzēju.

III. Tiesvedība Tiesā un apelācijas sūdzības iesniedzēju prasījumi

A. Par apvienošanu

55 2024. gada 5. jūnijā Tiesas priekšsēdētājs aicināja lietas dalībniekus paust nostāju par iespējamu lietu C-696/23 P, C-704/23 P, C-711/23 P, C-35/24 P un C-111/24 P apvienošanu tiesvedības turpināšanai.

56 Ar 2024. gada 20. jūnija vēstulēm otrais, trešais un ceturtais apelācijas sūdzības iesniedzējs informēja Tiesu, ka neiebilst pret šo lietu apvienošanu. Ar piecām vēstulēm, kas datētas attiecīgi ar 2024. gada 27. jūniju, 2024. gada 3. jūliju, 2024. gada 1. jūliju, 2024. gada 28. jūniju un 2024. gada 1. jūliju, Padome informēja Tiesu, ka arī tā neiebilst pret šo piecu lietu apvienošanu. Attiecīgi ar 2024. gada 20. jūnija un 2024. gada 19. jūnija vēstulēm pirmais un piektais apelācijas sūdzības iesniedzējs norādīja, ka iebilst pret minēto lietu apvienošanu tiesvedības turpināšanai.

57 2024. gada 5. jūlijā Tiesas priekšsēdētājs nolēma lietas neapvienot šajā tiesvedības stadijā.

B. Par pieteikumiem par iestāšanos lietā

58 Ar dokumentu, kas Tiesas kancelejā iesniegts 2024. gada 11. aprīlī, Čehijas Republika lūdza ļaut tai iestāties lietā C-35/24 P Padomes prasījumu atbalstam. Ar Tiesas priekšsēdētāja 2024. gada 7. maija lēmumu šis pieteikums par iestāšanos lietā tika apmierināts.

59 Ar dokumentu, kas Tiesas kancelejā iesniegts 2024. gada 3. maijā, Komisija lūdza ļaut tai iestāties lietā C-35/24 P Padomes prasījumu atbalstam. Ar Tiesas priekšsēdētāja 2024. gada 31. maija lēmumu šis pieteikums par iestāšanos lietā tika apmierināts.

C. Apelācijas sūdzības iesniedzēju prasījumi

1. Apelācijas sūdzību iesniedzēju prasījumi lietā C-696/23 P

60 Pirmais apelācijas sūdzības iesniedzējs lūdz Tiesu:

– atcelt pirmo pārsūdzēto spriedumu;

– lemt par prasību pēc būtības un atcelt apstrīdēto lēmumu un regulu, ciktāl tie uz viņu attiecas, un piespriest Padomei atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, tostarp tos, kas radušies pirmajā instancē, un

– pakārtoti, nodot lietu atpakaļ Vispārējai tiesai un lēmuma par tiesāšanās izdevumiem pieņemšanu atlikt.

61 Padome lūdz Tiesu:

– apelācijas sūdzību noraidīt;

– pakārtoti, ja Tiesa nolemtu atcelt pirmo pārsūdzēto spriedumu un izskatīt lietu pēc būtības, noraidīt prasību pēc būtības un

– piespriest pirmajam apelācijas sūdzības iesniedzējam atlīdzināt tiesāšanās izdevumus abās tiesvedībās.

2. Apelācijas sūdzību iesniedzēju prasījumi lietā C-704/23 P

62 Otrais apelācijas sūdzības iesniedzējs lūdz Tiesu:

– atcelt otro pārsūdzēto spriedumu;

– lemt par prasību pēc būtības un atcelt sākotnējos tiesību aktus, ciktāl tie uz viņu attiecas;

– atbilstoši LESD 268. pantam piespriest atlīdzināt morālo kaitējumu, kas viņam nodarīts ar šo tiesību aktu pieņemšanu, un

– piespriest Padomei atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

63 Padome lūdz Tiesu:

– apelācijas sūdzību noraidīt;

– pakārtoti, ja Tiesa nolemtu atcelt otro pārsūdzēto spriedumu un izskatīt lietu pēc būtības, noraidīt prasību pēc būtības un

– piespriest otrajam apelācijas sūdzības iesniedzējam atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

3. Apelācijas sūdzību iesniedzēju prasījumi lietā C-711/23 P

64 Trešais apelācijas sūdzības iesniedzējs lūdz Tiesu:

– atcelt trešo pārsūdzēto spriedumu;

– atcelt apstrīdētos tiesību aktus;

– pakārtoti, atcelt trešo pārsūdzēto spriedumu un nosūtīt lietu atpakaļ Vispārējai tiesai un katrā ziņā

– piespriest Padomei atlīdzināt tiesāšanās izdevumus abās tiesvedībās.

65 Padome lūdz Tiesu:

– apelācijas sūdzību noraidīt un

– piespriest trešajam apelācijas sūdzības iesniedzējam atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

4. Apelācijas sūdzību iesniedzēju prasījumi lietā C-35/24 P

66 Ceturtais apelācijas sūdzības iesniedzējs lūdz Tiesu:

– atcelt ceturto pārsūdzēto spriedumu;

– atcelt apstrīdēto lēmumu un regulu;

– pakārtoti, atcelt ceturto pārsūdzēto spriedumu un nosūtīt lietu atpakaļ Vispārējai tiesai un katrā ziņā

– piespriest Padomei atlīdzināt tiesāšanās izdevumus abās tiesvedībās.

67 Padome, ko atbalsta Čehijas Republika, Latvijas Republika un Eiropas Komisija, lūdz Tiesu:

– apelācijas sūdzību noraidīt un

– piespriest ceturtajam apelācijas sūdzības iesniedzējam atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

5. Apelācijas sūdzību iesniedzēju prasījumi lietā C-111/24 P

68 Piektais apelācijas sūdzības iesniedzējs lūdz Tiesu:

– atcelt piekto pārsūdzēto spriedumu;

– izskatīt prasību pēc būtības un atcelt sākotnējos apstrīdētos tiesību aktus, kā arī pirmos apstrīdētos tiesību aktus par saglabāšanu sarakstos;

– pakārtoti, atcelt piekto pārsūdzēto spriedumu un nosūtīt lietu atpakaļ Vispārējai tiesai un katrā ziņā

– piespriest Padomei atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

69 Padome lūdz Tiesu:

– apelācijas sūdzību noraidīt un

– piespriest piektajam apelācijas sūdzības iesniedzējam atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

D. Par pieteikumiem par tiesvedības mutvārdu daļas atkārtotu sākšanu

1. Par pieteikumu par tiesvedības mutvārdu daļas atkārtotu sākšanu lietā C-696/23 P

70 Ar dokumentu, kas Tiesas kancelejā iesniegts 2025. gada 16. jūnijā, pirmais apelācijas sūdzības iesniedzējs lūdza atkārtoti sākt tiesvedības mutvārdu daļu lietā C-696/23 P atbilstoši Tiesas Reglamenta 83. pantam.

71 Lūguma pamatojumam viņš norāda, pirmām kārtām, ka pretēji tam, ko ģenerāladvokāte būtībā norādījusi šajā lietā sniegto secinājumu 32. punktā, viņš apelācijas sūdzībā apgalvo, ka viņu nevar kvalificēt par "ietekmīgu uzņēmēju", jo viņš tam piederošās *TMK* un *Group Sinara* kapitāldaļas bija nodevis un bija atkāpies no amatiem, kurus ieņēma šajā uzņēmumā un šajā grupā. Otrām kārtām, Padome tiesas sēdē Tiesā kļūdaini esot apgalvojusi, pirmajam apelācijas sūdzības iesniedzējam nesniedzot iespēju paust repliku, ka ierobežojoši pasākumi pēdējam minētajam tikuši noteikti tāpēc, ka viņš bija "uzņēmuma izpilddirektors", lai gan viņa iekļaušana sarakstā bija pamatota ar to, ka viņš bija *TMK* Direktoru padomes priekšsēdētājs, kā arī *Group Sinara* prezidents un valdes loceklis.

72 Atbilstoši Reglamenta 83. pantam Tiesa jebkurā brīdī, uzklausījusi ģenerāladvokātu, var izdot rīkojumu par tiesvedības mutvārdu daļas atkārtotu sākšanu, it īpaši, ja tā uzskata, ka nav pietiekami informēta, vai arī ja kāds lietas dalībnieks pēc šīs daļas pabeigšanas iesniedz ziņas par jaunu faktu, kam var būt izšķiroša ietekme uz Tiesas nolēmumu, vai arī ja lieta jāizskata, pamatojoties uz argumentu, kuru lietas dalībnieki vai Eiropas Savienības Tiesas statūtu 23. pantā minētās ieinteresētās personas nav apspriedušas.

73 Šajā lietā, runājot par to, ka ģenerāladvokāte lietā C-696/23 P sniegto secinājumu 32. punktā neesot pareizi izpratusi pirmā apelācijas sūdzības iesniedzēja apelācijas sūdzību, jāatgādina, ka Eiropas Savienības Tiesas statūtos un Reglamentā lietas dalībniekiem nav paredzēta iespēja iesniegt apsvērumus, atbildot uz ģenerāladvokāta sniegtajiem secinājumiem. Saskaņā ar LESD 252. panta otro daļu ģenerāladvokāta pienākums ir, ievērojot pilnīgu objektivitāti un neatkarību, atklātā tiesas sēdē sniegt pamatotus secinājumus par lietām, kurās atbilstoši Eiropas Savienības Tiesas statūtiem ir vajadzīga viņa iesaistīšanās. Šajā ziņā Tiesai nav saistoši nedz ģenerāladvokāta secinājumi, nedz šo secinājumu pamatojums. Tādējādi kādas ieinteresētās personas nepiekrišana ģenerāladvokāta secinājumiem, lai kādi arī būtu viņa šajos secinājumos aplūkotie jautājumi, pati par sevi nevar būt tāds iemesls, kas pamato tiesvedības mutvārdu daļas atkārtotu sākšanu (spriedums, 2024. gada 5. marts, *Public.Resource.Org* un *Right to Know*/Komisija u.c., C-588/21 P, EU:C:2024:201, 47. un 48. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra).

74 Turklāt, runājot par kļūdu, ko Padome esot pieļāvusi tiesas sēdē Tiesā, runa acīmredzami ir nevis par "argumentu", kuru lietas dalībnieki nav apsprieduši Reglamenta 83. panta izpratnē, bet gan par pārrakstīšanās kļūdu, kas līdzvērtīga *lapsus linguae* vai tekstuālam saīsinājumam.

75 Ņemot vērā iepriekš izklāstītos apsvērumus, Tiesa pēc ģenerāladvokātes uzklausīšanas uzskata, ka nav jāizdod rīkojums atkārtoti sākt tiesvedības mutvārdu daļu lietā C-696/23 P.

2. Par pieteikumu par tiesvedības mutvārdu daļas atkārtotu sākšanu lietā C-711/23 P

76 Ar dokumentu, kas Tiesas kancelejā iesniegts 2025. gada 5. jūnijā, trešais apelācijas sūdzības iesniedzējs, pamatojoties uz Reglamenta 83. pantu, lūdza atkārtoti sākt tiesvedības mutvārdu daļu lietā C-711/23 P.

77 Pieteikuma pamatojumam viņš norāda, ka Lēmums 2014/145 un Regula Nr. 269/2014 tika grozīti attiecīgi ar Padomes 2025. gada 13. maija Lēmumu (KĀDP) 2025/904 (OV L, 2025/904) un Padomes 2025. gada 13. maija Regulu (ES) 2025/903 (OV L, 2025/903). Abos šajos Savienības tiesību aktos ir ietverti elementi, kas ir pretrunā Padomes nostājai, ko tā pauda tiesas sēdē Tiesā saistībā ar g) kritērija interpretāciju un likumību, kā arī ierobežojošo pasākumu iespējamo pagaidu raksturu. Tādējādi runa esot par jaunu faktu, kas lietas dalībniekiem neesot bijis zināms šīs tiesas sēdes norises brīdī, kura notika 2025. gada 11. februārī, un kas, ņemot vērā arī to, ka dažiem minēto tiesību aktu noteikumiem ir atpakaļejošs spēks saistībā ar apstrīdētajiem tiesību aktiem, var izšķiroši ietekmēt Tiesas nolēmumu.

78 Šajā gadījumā jānorāda, ka Lēmums 2025/904 un Regula 2025/903 lietai C-711/23 P nav piemērojami *ratione temporis*. Apstrīdēto tiesību aktu likumība šajā lietā jāvērtē, ņemot vērā situāciju, kāda pastāvēja to pieņemšanas dienā, tādējādi iespējamā pretruna, kāda varētu pastāvēt starp iepriekš minētā lēmuma un regulas saturu un Padomes nostāju, kādu tā pauda tiesas sēdē minētajā lietā, nevar izšķiroši ietekmēt Tiesas nolēmumu. Turklāt, pat ja dažiem minēto tiesību aktu noteikumiem bija jābūt atpakaļejošai iedarbībai uz trešā apelācijas sūdzības iesniedzēja situāciju un apstrīdētajiem tiesību aktiem, šādas sekas neattaisno tiesvedības mutvārdu daļas atkārtotu sākšanu, jo pat apelācijas sūdzības noraidīšanas gadījumā minētajā lietā trešais apelācijas sūdzības iesniedzējs nezaudētu iespēju izmantot Savienības tiesību vai pat valsts tiesību piedāvātos tiesību aizsardzības līdzekļus, lai apstrīdētu šos noteikumus, kā arī to iespējamās sekas un iedarbību.

79 Turklāt tas, ka lieta būtu jāizskata, pamatojoties uz argumentu, ko lietas dalībnieki nav apsprieduši, nav acīmredzams, un tādējādi Tiesas rīcībā ir visa vajadzīgā informācija, lai pieņemtu nolēmumu.

80 Ņemot vērā iepriekš izklāstītos apsvērumus, Tiesa pēc ģenerāladvokātes uzklausīšanas uzskata, ka nav jāizdod rīkojums atkārtoti sākt tiesvedības mutvārdu daļu lietā C-711/23 P.

IV. Par apelācijas sūdzībām

81 Ņemot vērā šo lietu savstarpējo saistību, šīs lietas jāapvieno sprieduma taisīšanai atbilstoši Reglamenta 54. panta 1. punktam.

82 Apelācijas sūdzības pamatošanai lietā C-696/23 P pirmais apelācijas sūdzības iesniedzējs izvirza piecus pamatus. Ar pirmo pamatu viņš apgalvo, ka Vispārējā tiesa ir pieļāvusi tiesību kļūdu, kvalificēdama viņu par "ietekmīgu uzņēmēju" g) kritērija izpratnē. Ar otro pamatu viņš norāda, ka Vispārējā tiesa nepamatoti uzskatīja, ka viņš "darbojās ekonomikas nozarēs, kas nodrošina svarīgu ienākumu avotu Krievijas Federācijas valdībai" šī kritērija izpratnē. Ar trešo pamatu pirmais apelācijas sūdzības iesniedzējs apgalvo, ka Vispārējā tiesa ir pieļāvusi tiesību kļūdu, atzīdama, ka apstrīdētā lēmuma un regulas juridiskais pamats bija "noteikts tiesību aktos" Hartas 52. panta 1. punkta pirmā teikuma izpratnē. Ceturtais pamats ir balstīts uz tiesību kļūdu, kas pieļauta pirmajā pārsūdzētajā spriedumā, ciktāl Vispārējā tiesa esot nepamatoti atzinusi, ka pret viņu vērstie ierobežojošie pasākumi bija samērīgi. Piektajā pamatā pirmais apelācijas sūdzības iesniedzējs norāda, ka atkārto visus pirmajā instancē izvirzītos argumentus, kuri attiecas uz otro kritēriju, ar kuru bija pamatoti pret viņu noteiktie ierobežojošie pasākumi, proti, kritēriju, kas paredzēts it īpaši Lēmuma 2014/145 2. panta 1. punkta f) apakšpunktā, un lūdz Tiesu lemt par šiem argumentiem gadījumā, ja tā apmierinātu viņa prasību un nenodotu lietu atpakaļ Vispārējai tiesai.

83 Apelācijas sūdzībā lietā C-704/23 P otrais apelācijas sūdzības iesniedzējs izvirza četrus pamatus, no kuriem pirmais attiecas uz tiesību kļūdu, ko Vispārējā tiesa esot pieļāvusi g) kritērija interpretācijā un piemērošanā, un otrais – uz to, ka Vispārējā tiesa neesot ievērojusi pārbaudes tiesā apjomu. Trešais un ceturtais pamats attiecas uz to, ka Vispārējā tiesa esot kļūdaini novērtējusi gan pamatus, ko viņš bija izvirzījis prasības pirmajā instancē pamatošanai un kas bija balstīti uz samērīguma principu, gan pamattiesību pārkāpumu.

84 Trešais apelācijas sūdzības iesniedzējs apelācijas sūdzības pamatojumam lietā C-711/23 P izvirza piecus pamatus. Ar pirmo pamatu viņš norāda, ka Vispārējā tiesa nav ievērojusi pārbaudes tiesā apjomu un tādējādi ir pieļāvusi vairākas tiesību kļūdas un sagrozījusi faktus. Otrais un trešais pamats būtībā attiecas uz g) kritērija pārkāpumu, jo trešais apelācijas sūdzības iesniedzējs, pakārtoti, trešā pamata ietvaros atsaucas uz šī kritērija nelikumību un nepiemērojamību, pamatojoties uz LESD 277. pantu. Ar ceturto pamatu viņš apgalvo, ka Vispārējā tiesa ir pārkāpusi jēdzienus "[..] ienākumu avots" un "svarīgs ienākumu avots" g) kritērija izpratnē, sagrozījusi faktus un pierādījumus, pārkāpusi būtiskus procedūras noteikumus, kā arī pienākumu norādīt pamatojumu un kļūdaini piemērojusi šo kritēriju. Ar piekto pamatu trešais apelācijas sūdzības iesniedzējs norāda, ka Vispārējā tiesa no minētā kritērija viedokļa ir pārkāpusi vienlīdzīgas attieksmes un diskriminācijas aizlieguma principus.

85 Pieci pamati, ko ceturtais apelācijas sūdzības iesniedzējs izvirzījis apelācijas sūdzībā lietā C-35/24 P, ir formulēti identiski pieciem pamatiem, kurus izvirzījis trešais apelācijas sūdzības iesniedzējs, izņemot ceturto pamatu, ar ko ceturtais apelācijas sūdzības iesniedzējs Vispārējai tiesai pārmet nevis kļūdainu g) kritērija piemērošanu, bet pierādīšanas pienākuma apvēršanu.

86 Apelācijas sūdzībā lietā C-111/24 P piektais apelācijas sūdzības iesniedzējs izvirza astoņus pamatus. Ar pirmo pamatu viņš Vispārējai tiesai pārmet, ka tā nav atbildējusi uz viņa iebildumiem par tā kritērija būtiskumu, kas paredzēts it īpaši Lēmuma 2014/145 2. panta 1. punkta d) apakšpunktā, saskaņā ar kuru jāiesaldē līdzekļi un saimnieciskie resursi, kas citstarp pieder fiziskām personām, kuras sniedz finansiālu atbalstu Krievijas lēmumu pieņēmējiem vai kuras gūst labumu no tiem (turpmāk tekstā – "d) kritērijs"). Ar otro pamatu viņš Vispārējai tiesai pārmet, ka tā esot pārkāpusi "ietekmīga" uzņēmēja jēdzienu g) kritērija izpratnē, un ar trešo pamatu – ka tā nepamatoti atzinusi, ka LESD 215. panta 2. punkts par nederīgu bija padarījis prasību par pietiekamu saikni starp personām, kurām ir noteikti ierobežojoši pasākumi, un attiecīgo trešo valsti. Ceturtais pamats attiecas uz tiesību kļūdu, ciktāl Vispārējā tiesa esot veikusi

tādu g) kritērija interpretāciju, ar ko esot pārkāpts tiesiskās drošības princips, tiesības uz īpašumu un darījumdarbības brīvība. Ar piekto pamatu piektais apelācijas sūdzības iesniedzējs Vispārējai tiesai pārmet, ka tā esot sagrozījusi kāda pierādījuma elementa nozīmi un tvērumu, kā arī neesot atbildējusi uz vienu no viņa argumentiem, un ar sesto pamatu viņš pārmet, ka tā nav pareizi piemērojusi g) kritēriju vai ir balstījusies uz prezumpciju, lai secinātu, ka banku nozare kopumā ir svarīgs ienākumu avots Krievijas Federācijas valdībai. Septītais pamats attiecas uz jēdziena "ekonomikas nozares, kas nodrošina "svarīgu ienākumu avotu Krievijas Federācijas valdībai"" g) kritērija izpratnē pārkāpumu un astotais pamats – uz taisnīgas tiesas un procesuālās vienlīdzības principu pārkāpumu.

87 Ņemot vērā to daudzo pamatu savstarpējo saistību vai pat identiskumu, ko pieci apelācijas sūdzību iesniedzēji izvirzījuši savu attiecīgo apelācijas sūdzību pamatošanai, Tiesa vispirms veiks to kopīgu analīzi un pēc tam izskatīs pamatus, kuri izvirzīti tikai dažās apelācijas sūdzībās. Turklāt, ņemot vērā, ka jānoskaidro g) kritērija tvērums pirms tā likumības pārbaudes, pamati, kas attiecas uz šī kritērija interpretāciju tiks izskatīti pirms tiem, kuri attiecas uz iebildes par minētā kritērija prettiesiskumu noraidīšanu.

A. Par pamatiem, kas attiecas uz to, ka Vispārējā tiesa pārkāpusi g) kritēriju

88 Kopā jāizskata pamati, to daļas un iebildumi, ar kuriem pieci apelācijas sūdzības iesniedzēji galvenokārt kritizē Vispārējās tiesas veikto g) kritērija interpretāciju. Runa ir par pirmo pamatu un otrā pamata otro daļu, ko pirmais apelācijas sūdzības iesniedzējs izvirzījis lietā C-696/23 P, par pirmā pamata pirmās daļas pirmo un otro iebildumu, pirmā pamata otrās daļas otro iebildumu un pirmā pamata trešo daļu, kuru otrais apelācijas sūdzības iesniedzējs izvirzījis lietā C-704/23 P, otro pamatu, trešā pamata pirmo daļu, kā arī ceturtā pamata pirmo līdz trešo daļu, ko trešais apelācijas sūdzības iesniedzējs izvirzījis lietā C-711/23 P, pirmā pamata ceturto daļu, otro pamatu, trešā pamata pirmo daļu un ceturtā pamata otrās daļas pirmo iebildumu, kuru ceturtais apelācijas sūdzības iesniedzējs izvirzījis lietā C-35/24 P, kā arī otro pamatu, ceturtā pamata pirmo daļu un septīto pamatu, ko piektais apelācijas sūdzības iesniedzējs izvirzījis lietā C-111/24 P.

89 Jāatgādina, ka g) kritērijs paredz, ka iesaldē līdzekļus un saimnieciskos resursus, kas pieder "ietekmīgiem uzņēmējiem vai juridiskām personām, vienībām vai struktūrām, kuras darbojas ekonomikas nozarēs, kas nodrošina svarīgu ienākumu avotu Krievijas Federācijas valdībai, kura ir atbildīga par Krimas aneksiju un Ukrainas destabilizāciju".

90 Šī sprieduma 88. punktā minēto pamatu, to daļu un iebildumu izskatīšana turpmāk notiks divās daļās, kurās attiecīgi tiks aplūkota frāzes "kas nodrošina svarīgu ienākumu avotu Krievijas Federācijas valdībai" interpretācija un vārda "ietekmīgs", ar ko ir apzīmēti g) kritērijā paredzētie uzņēmēji, interpretācija.

1. Par argumentiem, kas attiecas uz kļūdainu frāzes "kas nodrošina svarīgu ienākumu avotu Krievijas Federācijas valdībai" g) kritērija izpratnē interpretāciju Vispārējā tiesā

91 Vispirms jāuzsver – lai gan otrā pamata otrajā daļā, ko pirmais apelācijas sūdzības iesniedzējs izvirzījis apelācijas sūdzības pamatošanai lietā C-696/23 P, ir kritizēta Vispārējās tiesas izmantotā šīs frāzes interpretācija, tās izskatīšanai ir nepieciešams g) kritērija vērtējums kopumā, tāpēc šī daļa vēlāk tiks izskatīta atsevišķi.

a) Par otro pamatu un trešā pamata pirmo daļu lietā C-711/23 P, kā arī par otro pamatu un trešā pamata pirmo daļu lietā C-35/24 P

1) Lietas dalībnieku argumenti

92 Ar otro pamatu lietā C-711/23 P trešais apelācijas sūdzības iesniedzējs Vispārējai tiesai pārmet, ka tā esot pieļāvusi tiesību kļūdu, trešā pārsūdzētā sprieduma 68.–70. punktā būtībā uzskatīdama, ka "svarīgu ienākumu", kas radīti Krievijas Federācijas valdībai, avotam jābūt "ekonomikas nozarēm", lai gan patiesībā to avotam jābūt g) kritērijā paredzētajiem "ietekmīgiem uzņēmējiem". Šajā ziņā trešais apelācijas sūdzības iesniedzējs norāda, ka septiņās g) kritērija valodu versijās, proti, bulgāru, dāņu, igauņu, latviešu, lietuviešu, slovēņu un somu valodas versijās, ir skaidri norādīts, ka ienākumu avotam jābūt šiem uzņēmējiem. Turklāt no Lēmuma 2022/329 11. apsvēruma un Īstenošanas regulas 2022/427 5. apsvēruma izriet, ka Savienības likumdevēja nodoms bija vērsties pret ietekmīgiem uzņēmējiem, kas paši nodrošina svarīgu ienākumu avotu Krievijas Federācijas valdībai. Tādējādi Vispārējā tiesa neesot pareizi identificējusi g) kritērija mērķi, tāpēc tā teleoloģiskā interpretācija trešā pārsūdzētā sprieduma 68.–70. punktā esot juridiski kļūdaina.

93 Replikas rakstā trešais apelācijas sūdzības iesniedzējs norāda, ka viņa piedāvātā interpretācija nepadara neloģisku to g) kritērija formulējuma daļu, saskaņā ar kuru ietekmīgiem uzņēmējiem jādarbojas ekonomikas nozarēs. Šis precizējums paredzēts, lai uzņēmējus, kam ir pastāvīga un aktīva loma šādās nozarēs, nošķirtu no tiem, kuriem tajās ir tikai pasīva loma, jo viņiem pieder ievērojams skaits kapitāldaļu. Viņš piebilst, ka šī interpretācija nerada nekādu pārklāšanos starp g) kritēriju un citiem kritērijiem, kas paredzēti Lēmuma 2014/145 1. panta 1. punktā un 2. panta 1. punktā, kā arī Regulas Nr. 269/2014 3. panta 1. punktā. Katrā ziņā pārklāšanās tomēr varētu pastāvēt starp vairākiem kritērijiem iekļaušanai sarakstos, kas ietverti šo Savienības tiesību aktu pielikumos.

94 Trešā pamata pirmajā daļā trešais apelācijas sūdzības iesniedzējs Vispārējai tiesai pārmet, ka tā esot pieļāvusi tiesību kļūdu, galvenokārt trešā pārsūdzētā sprieduma 69. un 70. punktā būtībā uzskatīdama, ka Krievijas Federācijas valdībai radīto svarīgo ienākumu avotam būtu jābūt tikai ekonomikas nozarēm, lai gan to avotam jābūt arī ietekmīgiem uzņēmējiem. Šajā ziņā trešais apelācijas sūdzības iesniedzējs atkal balstās uz Lēmuma 2022/329 11. apsvērumu un Īstenošanas regulas 2022/427 5. apsvērumu, vienlaikus uzsvērdams, ka Vispārējā tiesa nav bijusi konsekventa, jo nav piešķīrusi nekādu vērtību šiem apsvērumiem, lai gan tā balstījusies uz dažādiem citiem apsvērumiem, lai pamatotu savu argumentāciju citos trešā pārsūdzētā sprieduma punktos. Viņš piebilst – ņemot vērā, ka minētā sprieduma 109. punktā Vispārējā tiesa atzina, ka g) kritērijs paredz nosacījumus, kas saistīti ar attiecīgo personu, vienību un struktūru personīgu rīcību, tikai interpretācija, kuru viņš piedāvā, ievērojot šos divus apsvērumus, ļauj ņemt vērā attiecīgā uzņēmēja personīgo rīcību, proti, viņa ieguldījumu attiecīgajā ekonomikas nozarē, precizējot, ka viņa ietekmi šajā ekonomikas nozarē kā tādu nevar uzskatīt par personīgu rīcību.

95 Otrais pamats, ko ceturtais apelācijas sūdzības iesniedzējs izvirzījis apelācijas sūdzības pamatojumam lietā C-35/24 P, attiecas uz ceturtā pārsūdzētā sprieduma 56. un 57. punktu un ir balstīts uz tiem pašiem argumentiem, kurus trešais apelācijas sūdzības iesniedzējs paudis otrā apelācijas sūdzības pamata atbalstam lietā C-711/23 P, ieskaitot tos, ko viņš izklāstījis replikas rakstā. Ceturtais apelācijas sūdzības iesniedzējs tomēr piebilst, ka Vispārējā tiesa nav izpildījusi pienākumu norādīt pamatojumu, jo nav analizējusi dažādas g) kritērija valodu versijas.

96 Trešā pamata pirmajā daļā – kas galvenokārt attiecas uz ceturtā pārsūdzētā sprieduma 56. un 57. punktu, aplūkojot tos kopā ar tā 92. punktu, – ceturtais apelācijas sūdzības iesniedzējs izvirza tos pašus argumentus, ko trešais apelācijas sūdzības iesniedzējs paudis apelācijas sūdzības trešā pamata pirmās daļas atbalstam lietā C-711/23 P.

97 Padome, ko atbalsta Čehijas Republika, Latvijas Republika un Komisija lietā C-35/24 P apstrīd trešā un ceturtā apelācijas sūdzības iesniedzēja argumentu pamatotību.

2) Tiesas vērtējums

98 Trešais apelācijas sūdzības iesniedzējs ar otro pamatu, kā arī ar trešā pamata pirmo daļu un ceturtais apelācijas sūdzības iesniedzējs ar otro pamatu un trešā pamata pirmo daļu būtībā apgalvo, ka no vairākām g) kritērija valodu versijām, kā arī no konteksta, kādā šis kritērijs iekļaujas, izriet, ka Savienības likumdevējs ir paredzējis, ka svarīgs to ienākumu avots, kas nonākuši Krievijas Federācijas valdības rīcībā, minētā kritērija izpratnē ir šajā pašā kritērijā minētie "ietekmīgie uzņēmēji", nevis "ekonomikas nozares", kā trešā pārsūdzētā sprieduma 69. un 70. punktā, kā arī ceturtā pārsūdzētā sprieduma 56. un 57. punktā to nepamatoti esot nospriedusi Vispārējā tiesa. Ceturtais apelācijas sūdzības iesniedzējs turklāt atsaucas uz pienākuma norādīt pamatojumu neizpildi, jo Vispārējā tiesa neesot salīdzinājusi g) kritērija valodu versijas, tādējādi neievērodama Tiesas judikatūru.

99 Šajā ziņā jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru, interpretējot Savienības tiesību normu, jāņem vērā ne tikai tās teksts, bet arī konteksts un šo normu ietverošā tiesiskā regulējuma mērķi (skat. spriedumus, 1983. gada 17. novembris, *Merck*, 292/82, EU:C:1983:335, 12. punkts, un 2022. gada 26. aprīlis, *Landespolizeidirektion Steiermark* (Robežkontroles pie iekšējām robežām maksimālais ilgums), C-368/20 un C-369/20, EU:C:2022:298, 56. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra). Tiesa precizēja, ka Savienības tiesību akti, ar ko paredzēti ierobežojoši pasākumi, jāinterpretē, ņemot vērā vēsturisko kontekstu, kādā iekļaujas Savienības pieņemtās tiesību normas, kurās iekļaujas šie tiesību akti (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2016. gada 1. marts, *National Iranian Oil Company*/Padome, C-440/14 P, EU:C:2016:128, 78. punkts un tajā minētā judikatūra).

100 Turklāt kādā no Savienības tiesību normas valodu versijām lietotais formulējums nevar būt vienīgais šīs normas interpretācijas pamats, un tam šajā ziņā nav piešķirama prioritāra nozīme salīdzinājumā ar citu valodu versijām. Šāda pieeja nebūtu saderīga ar prasību par Savienības tiesību vienveidīgu piemērošanu, jo šīs normas interpretējamas un piemērojamas vienveidīgi, ņemot vērā visu Savienības valodu versijas. Ja dažādu valodu versijas atšķiras, attiecīgā tiesību norma jāinterpretē atkarībā no šo tiesību normu ietverošā tiesiskā regulējuma vispārējās sistēmas un mērķa (skat. spriedumus, 2010. gada 25. marts, *Helmut Müller*, C-451/08, EU:C:2010:168, 38. punkts, un 2025. gada 20. novembris, *Lolach*, C-327/24, EU:C:2025:901, 29. punkts).

101 Turklāt jāatgādina, ka Vispārējās tiesas sprieduma vai rīkojuma pamatojumā skaidri un nepārprotami jānorāda Vispārējās tiesas argumentācija tā, lai ieinteresētajām personām ļautu uzzināt pieņemtā lēmuma pamatojumu un Tiesai veikt pārbaudi tiesā. Pienākums norādīt pamatojumu Vispārējai tiesai tomēr neliek sniegt izsmeļošu un detalizētu visas lietas dalībnieku sniegtās argumentācijas izklāstu, un šo pamatojumu līdz ar to var izteikt netieši, ar nosacījumu, ka tas ļauj ieinteresētajām personām uzzināt iemeslus, kuru dēļ Vispārējā tiesa nav atbalstījusi to argumentus, un ļauj nodrošināt, ka Tiesas rīcībā ir pietiekama informācija pārbaudes veikšanai (spriedums, 2024. gada 18. janvāris, *Jenkinson*/Padome u.c., C-46/22 P, EU:C:2024:50, 131. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

102 Runājot, pirmām kārtām, par ceturtā apelācijas sūdzības iesniedzēja apgalvoto pienākuma norādīt pamatojumu neizpildi, jo ceturtā pārsūdzētā sprieduma 56. un 57. punktā Vispārējā tiesa neesot veikusi dažādu g) kritērija valodu versiju analīzi, lai gan minētā sprieduma 52. punktā ir atsaukusies uz judikatūru, kura līdzīga tai, kāda atgādināta šī sprieduma 99. punktā, jāuzsver, ka lietas dalībnieki pirmajā instancē nav atsaukušies uz atšķirībām šī kritērija valodu versijās saistībā ar jautājumu par svarīga ienākumu avota izcelsmi, tāpēc Vispārējai tiesai nebija jāatbild uz šādu šajā lietā neizvirzītu argumentu. No tā izriet, ka šī tiesa nav pārkāpusi pienākumu norādīt pamatojumu.

103 Otrām kārtām, runājot par trešā un ceturtā apelācijas sūdzības iesniedzēja argumentiem, saskaņā ar kuriem g) kritērija teleoloģiskā interpretācija, ko Vispārējā tiesa veikusi trešā pārsūdzētā sprieduma 69. un 70. punktā, kā arī ceturtā pārsūdzētā sprieduma 56. un 57. punktā, esot nepareiza tāpēc, ka Vispārējās tiesas identificētie mērķi esot pretrunā šī kritērija formulējumam, kā arī kontekstam, kādā tas iekļaujas, jāpārbauda, vai, ņemot vērā šī sprieduma 99. un 100. punktā atgādinātos interpretācijas noteikumus, Vispārējā tiesa ir pieļāvusi tiesību kļūdu, interpretēdama g) kritēriju tādējādi, ka Krievijas Federācijas valdībai nodrošinātam "svarīgam ienākumu avotam" jābūt nevis "ietekmīgiem uzņēmējiem, bet "ekonomikas nozarēm".

104 Pirmkārt, runājot par g) kritērija formulējumu, lai noskaidrotu Krievijas Federācijas valdībai nodrošinātā svarīgā ienākumu avota izcelsmi, atkarībā no dažādām šī kritērija valodu versijām jāpārbauda, uz ko attiecas attieksmes vietniekvārds "kas" frāzē "kas nodrošina svarīgu ieņēmumu avotu Krievijas Federācijas valdībai" vai arī uz kuru vārdu šajā tekstā attiecas frāze "kas nodrošina svarīgu ienākumu avotu Krievijas Federācijas valdībai".

105 Vispirms jāuzsver, ka starp lietas dalībniekiem nav strīda, ka frāze "darbojas ekonomikas nozarēs" attiecas uz visu vārdkopu "ietekmīgi uzņēmēji vai juridiskas personas, vienības vai struktūras". Šādos apstākļos frāze "kas nodrošina svarīgu ienākumu avotu Krievijas Federācijas valdībai" var attiekties vai nu uz frāzi "ietekmīgi uzņēmēji vai juridiskas personas, vienības vai struktūras, kuras darbojas ekonomikas nozarēs", vai arī tikai uz vārdkopu "ekonomikas nozares".

106 Šajā ziņā jānorāda, ka pretēji tam, ko apgalvo trešais un ceturtais apelācijas sūdzības iesniedzējs, frāze "kas nodrošina svarīgu ienākumu avotu Krievijas Federācijas valdībai" g) kritērija dāņu, igauņu, latviešu, lietuviešu un somu valodas versijās var attiekties tikai uz "ekonomikas nozarēm". Attieksmes vietniekvārdi "der" dāņu valodā, "mis" igauņu valodā un "kas" latviešu valodā šajās attiecīgajās valodās noteikti attiecas uz frāzēm vai vārdkopām "økonomiske sektorer", "majandussektoritega" un "ekonomikas nozarēs". Tāpat arī lietuviešu valodā vārds "užtikrinančiais" ("nodrošina") var attiekties tikai uz vārdkopu "ekonomikos sektoriais" ("ekonomikas nozares"). Savukārt frāze "sellaisilla talouden aloilla, jotka" ("tādās ekonomikas nozarēs, kas"), kura izmantota somu valodas versijā, nepārprotami norāda, ka ekonomikas nozarēm jābūt svarīgam ienākumu avotam Krievijas Federācijas valdībai.

107 Savukārt neskaidrība pastāv bulgāru un slovēņu valodu versijās, uz ko norāda šie apelācijas sūdzības iesniedzēji, ciktāl attiecīgi attieksmes vietniekvārdi "които" un "ki" ("kas") var attiekties gan uz frāzēm "видни бизнесмени или юридически лица, образувания или органи" un "vodilni poslovneži ali pravne osebe, subjekti ali organi" ("zināmi/dominējoši uzņēmēji vai juridiskas personas, vienības vai struktūras"), gan uz frāzēm "икономически сектори" un "*gospodarske sektorje*" ("ekonomikas nozares"). Tāda pati neskaidrība ir arī spāņu, maltiešu, rumāņu un slovāku valodu versijās. Savukārt citās g) kritērija valodu versijās, tostarp tajās, kas minētas iepriekšējā punktā, skaidri noteikts, ka ienākumi jānodrošina ekonomikas nozarēm.

108 No tā izriet, ka sešas no šīm valodu versijām, proti, bulgāru, spāņu, maltiešu, rumāņu, slovāku un slovēņu valodas versijas, var interpretēt divos šī sprieduma 105. punktā paredzētos veidos, pretēji astoņpadsmit citām valodu versijām, kurās frāze "kas nodrošina svarīgu ienākumu avotu Krievijas Federācijas valdībai" var attiekties tikai uz vārdkopu "ekonomikas nozares".

109 No iepriekš izklāstītā izriet, ka saskaņā ar šī sprieduma 100. punktā atgādināto Tiesas judikatūru g) kritērija formulējumu var interpretēt vienveidīgi visās Savienības valodās tādējādi, ka Krievijas Federācijas valdībai nodrošinātam "svarīgam ienākumu avotam" jābūt "ekonomikas nozarēm". Šādos apstākļos nav atšķirību starp šīm valodu versijām, tāpēc jānoraida trešā un ceturtā apelācijas sūdzības iesniedzēja arguments, ka teleoloģiskā interpretācija, ko Vispārējā tiesa sniegusi trešā pārsūdzētā sprieduma 69. un 70. punktā, kā arī ceturtā pārsūdzētā sprieduma 56. un 57. punktā, esot pretrunā g) kritērija formulējumam dažās valodu versijās.

110 Otrkārt, runājot par kontekstu, kādā iekļaujas g) kritērijs, iesākumā jānorāda, ka gadījumā, ja Krievijas Federācijas valdībai nodrošinātam svarīgam ienākumu avotam būtu jābūt nevis "ekonomikas nozarēm" kā tādām, bet "ietekmīgiem uzņēmējiem vai juridiskām personām, vienībām vai struktūrām, kuras darbojas ekonomikas nozarēs", g) kritērija tvērums un lietderīgā iedarbība būtu zuduši vai vismaz mazināti. Tādējādi šis kritērijs ļoti lielā mērā, ja ne pilnībā pārklājas ar kritēriju, kas noteikts Lēmuma 2014/145 2. panta 1. punkta f) apakšpunktā, tam papildus nosakot nosacījumus, kuru nav pēdējā minētajā kritērijā.

111 Faktiski tas paredz, ka jāiesaldē visi līdzekļi un saimnieciskie resursi, kas pieder fiziskām vai juridiskām personām, vienībām vai struktūrām, kuras sniedz finansiālu atbalstu Krievijas Federācijas valdībai.

112 Jākonstatē, ka šāds kritērijs jau ļauj noteikt ierobežojošus pasākumus fiziskām personām, tostarp attiecīgā gadījumā ietekmīgiem uzņēmējiem, kā arī juridiskām personām, vienībām un struktūrām tikai tāpēc vien, ka tās sniedz finansiālu atbalstu minētajai valdībai, nepārbaudot, pirmkārt, vai attiecīgās fiziskās personas faktiski ir "ietekmīgi uzņēmēji", otrkārt, vai šīs fiziskās vai juridiskās personas, vienības un struktūras darbojas kādā Krievijas ekonomikas nozarē, un, treškārt, vai to finansiālais atbalsts, pat ja pieņem, ka tam jābūt zināmā mērā kvantitatīvi vai kvalitatīvi nozīmīgam (pēc analoģijas skat. spriedumu, 2016. gada 1. marts, *National Iranian Oil Company*/Padome, C-440/14 P, EU:C:2016:128, 82. un 83. punkts), jākvalificē par "svarīgu ienākumu avotu" šai pašai valdībai.

113 Šādos apstākļos g) kritērija lietderīgās iedarbības saglabāšana salīdzinājumā ar kritēriju, kas noteikts Lēmuma 2014/145 2. panta 1. punkta f) apakšpunktā, liecina par labu interpretācijai, saskaņā ar kuru Krievijas Federācijas valdībai nodrošinātam svarīgam ienākumu avotam jābūt šīs trešās valsts "ekonomikas nozarēm".

114 Turklāt taisnība, kā norāda trešais un ceturtais apelācijas sūdzības iesniedzējs, ka Lēmuma 2022/329 11. apsvērumā, kā arī Īstenošanas regulas 2022/427 5. apsvērumā būtībā precizēts, ka iekļaušanas kritēriji, kas ir pamats tam, lai noteiktu ierobežojošus pasākumus, ņemot vērā Krievijas Federācijas veiktās Ukrainu destabilizējošās darbības, pēc šīs trešās valsts iebrukuma Ukrainā tika grozīti tā, lai tie ietvertu attiecīgi "personas un vienības, kas [..] nodrošina svarīgu ieņēmumu avotu [Krievijas Federācijas valdībai]", kā arī "personas un vienības, kas Krievijas Federācijas valdībai nodrošina svarīgu ieņēmumu avotu", un šajos formulējumos ir atsauce uz g) kritēriju.

115 Tomēr atbilstoši pastāvīgajai judikatūrai, lai gan Savienības tiesību akta preambula var precizēt minētā akta tiesību normu saturu, sniedzot svarīgus interpretācijas elementus, kas var izskaidrot šī akta autora gribu, tai tomēr nav juridiski saistoša spēka un uz to nevar atsaukties, lai atkāptos no pašām attiecīgā akta normām vai lai šīs normas interpretētu acīmredzami pretēji to formulējumam (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2019. gada 19. decembris, *Puppinck* u.c./Komisija, C-418/18 P, EU:C:2019:1113, 75. un 76. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra).

116 Kā norādīts šī sprieduma 109. punktā, dažādas g) kritērija valodu versijas savā starpā neatšķiras, ciktāl, tās aplūkojot kopā, var secināt, ka Krievijas Federācijas valdībai nodrošinātam "svarīgam ienākumu avotam" jābūt šīs trešās valsts "ekonomikas nozarēm". Tādējādi, tā kā šī sprieduma 114. punktā paredzēto apsvērumu formulējums ir pretrunā šī kritērija formulējumam, Vispārējā tiesa ceturtā pārsūdzētā sprieduma 57. punktā būtībā pamatoti nospriedusi, ka minētie apsvērumi nav izšķiroši, lai veiktu minētā kritērija kontekstuālu analīzi, kuras mērķis ir identificēt šo ienākumu avota izcelsmi.

117 Treškārt, runājot par g) kritērija un tiesiskā regulējuma, kurā šis kritērijs ietilpst, mērķi, kā arī vēsturisko kontekstu, kādā tie iekļaujas, jāatgādina, ka Krievijas Federācijas darbību Krimā 2014. gadā dēļ Savienība pieņēma tiesību aktus, it īpaši Lēmumu 2014/145 un Regulu Nr. 269/2014, lai ar ierobežojošiem pasākumiem atbildētu uz šīm darbībām un plašāk – uz šīs Federācijas darbībām Ukrainas austrumdaļas destabilizācijai, kā arī pēc tam – uz agresiju pret Ukrainu kopumā.

118 Šajā ziņā Tiesa nosprieda, ka individuāli un nozares ierobežojoši pasākumi, kas veikti kopš 2014. gada, bija vērsti uz to, lai liktu Krievijas Federācijai vēl dārgāk maksāt par darbībām, ar kurām tiek grauta Ukrainas teritoriālā integritāte, suverenitāte un neatkarība (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2017. gada 28. marts, *Rosneft*, C-72/15, EU:C:2017:236, 104. un 123. punkts, kā arī 2020. gada 25. jūnijs, *VTB Bank*/Padome, C-729/18 P, EU:C:2020:499, 59. punkts).

119 Ņemot vērā šo darbību turpināšanos un pieaugošo mērogu, Savienība pakāpeniski pastiprināja šo sankciju režīmu. Tādējādi tā papildus vienīgajam sarakstā iekļaušanas kritērijam, kas bija ietverts šo tiesību aktu sākotnējā redakcijā, proti, kritērijam, kas attiecas uz fiziskām personām, kas atbildīgas par darbībām, ar kurām tiek grauta vai apdraudēta Ukrainas teritoriālā integritāte, suverenitāte un neatkarība, kā arī ar tām saistītām fiziskām vai juridiskām personām, vienībām vai struktūrām, noteica citus kritērijus. Savienības likumdevējs pakāpeniski paplašināja arī dažu esošo kritēriju tvērumu, lai ierobežojošus pasākumus varētu noteikt arvien plašākam personu, vienību vai struktūru lokam (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2025. gada 13. marts, *Shuvalov*/Padome, C-271/24 P, EU:C:2025:180, 8. punkts).

120 Kā izriet no šī sprieduma 11. un 12. punkta, g) kritērijs kā jauns iekļaušanas kritērijs tika ieviests nākamajā dienā pēc Krievijas Federācijas bruņoto spēku iebrukuma Ukrainā, jo gan Padome, gan Savienības Augstais pārstāvis ārlietās un drošības politikas jautājumos atbilstoši Lēmuma 2022/329 9. un 10. apsvērumam šo iebrukumu kvalificēja kā prettiesisku saskaņā ar starptautiskajām tiesībām.

121 Ņemot vērā šī iebrukuma ārkārtējo nopietnību un to, ka Padome, kā izriet no minētā lēmuma 5. apsvēruma, pirms mēneša bija apstiprinājusi, ka jebkādai jaunai Krievijas Federācijas agresijai pret Ukrainu būs smagas sekas it īpaši izmaksu ziņā gan nozares, gan individuālu ierobežojošu pasākumu veidā, jāuzskata, ka Padome, pieņemdama šo kritēriju, kā Vispārējā tiesa to būtībā noteikusi trešā pārsūdzētā sprieduma 68. punktā un ceturtā pārsūdzētā sprieduma 55. punktā, ir vēlējusies izdarīt papildu spiedienu uz Krievijas Federāciju un likt tai vēl dārgāk maksāt par tās

darbībām, kuru mērķis ir apdraudēt Ukrainas teritoriālo integritāti, suverenitāti un neatkarību, lai šī Federācija izbeigtu militāro agresiju pret Ukrainu un vispārīgāk – darbības un politiku, kas destabilizē šo trešo valsti.

122 Kā secinājumu lietā C-711/23 P 63. punktā un secinājumu lietā C-35/24 P 60. punktā norādījusi ģenerāladvokāte, g) kritērijs nevarētu tikpat efektīvi sekmēt šo mērķu sasniegšanu, ja to interpretētu tādējādi, ka ierobežojošus pasākumus var noteikt tikai ietekmīgiem uzņēmējiem, juridiskām personām, vienībām un struktūrām, kas pašas nodrošina svarīgu ienākumu avotu Krievijas Federācijas valdībai.

123 Tieši pretēji – iespēja noteikt ierobežojošus pasākumus attiecībā uz visiem ietekmīgiem uzņēmējiem, juridiskām personām, vienībām un struktūrām, kas darbojas ekonomikas nozarēs, kuras nodrošina svarīgu ienākumu avotu Krievijas Federācijas valdībai, neatkarīgi no tā, vai tās pašas nodrošina šādu ienākumu avotu minētajai valdībai, var stiprināt Savienības spēju izdarīt spiedienu uz šo valdību, it īpaši traucējot attiecīgo ekonomikas nozaru darbību un tādējādi izraisot šai pašai valdībai šo nozaru radīto ienākumu avotu vājināšanos.

124 Tā tam jābūt vēl jo vairāk tāpēc, ka neprovocētas agresijas pret neatkarīgu valsti kontekstā, pārkāpjot starptautiskās tiesības, agresora valsts ekonomika pārveidojas vai var pārveidoties par kara ekonomiku. Šādos apstākļos jāuzskata, ka g) kritērija mērķis, kā ģenerāladvokāte būtībā norādījusi secinājumu lietā C-711/23 P 62. punktā un secinājumu lietā C-35/24 P 59. punktā, ir samazināt šīs agresorvalsts valdības galvenos ienākumu avotus un tādējādi apdraudēt agresijas pret Ukrainu finansēšanu, iesaldējot it īpaši to personu, vienību vai struktūru līdzekļus un saimnieciskos resursus, kas darbojas ekonomikas nozarēs, kuras šai valdībai ir ienesīgas, un kas, piemēram, ietekmīgi uzņēmēji, ar šo darbību var sekmēt šo nozaru rentabilitātes saglabāšanos vai pat uzplaukumu.

125 No šī sprieduma 104.–124. punktā izklāstītajiem apsvērumiem izriet, ka pretēji tam, ko apgalvo trešais un ceturtais apelācijas sūdzības iesniedzējs, Vispārējā tiesa nav pieļāvusi tiesību kļūdu, gan trešā pārsūdzētā sprieduma 69. un 70. punktā, gan ceturtā pārsūdzētā sprieduma 56. un 57. punktā uzskatīdama, ka g) kritērijs jāinterpretē tādējādi, ka nevis ietekmīgiem uzņēmējiem, bet "ekonomikas nozarēm" jānodrošina Krievijas Federācijas valdībai svarīgs ienākumu avots.

126 Trešām kārtām, runājot par trešā un ceturtā apelācijas sūdzības iesniedzēja argumentu, saskaņā ar kuru no Savienības primārajām tiesībām izriet, ka tādiem sarakstā iekļaušanas kritērijiem kā g) kritērijs jāattiecas uz paredzēto personu un vienību "personīgo rīcību", jākonstatē, ka pirmajā instancē trešais un ceturtais apelācijas sūdzības iesniedzējs šo argumentu izvirzīja nevis saistībā ar g) kritērija interpretāciju, bet gan saistībā ar iebildi par šī kritērija prettiesiskumu. Turklāt viņi apelācijas stadijā to atkārto attiecīgo trešo pamatu otrajā daļā, lai kritizētu to, ka Vispārējā tiesa šo iebildi noraidīja. Šādos apstākļos minētais arguments tiks izskatīts, analizējot šo otro daļu.

127 Ņemot vērā iepriekš izklāstītos iemeslus, otrais pamats un trešā pamata pirmā daļa lietā C-711/23 P, kā arī otrais pamats un trešā pamata pirmā daļa lietā C-35/24 P jānoraida.

b) Par pirmā pamata otrās daļas otro iebildumu lietā C-704/23 P, par ceturtā pamata pirmo līdz trešo daļu lietā C-711/23 P, par ceturtā pamata otrās daļas pirmo iebildumu lietā C-35/24 P un septīto pamatu lietā C-111/24 P

1) Lietas dalībnieku argumenti

128 Ar pirmā pamata otrās daļas otro iebildumu lietā C-704/23 P otrais apelācijas sūdzības iesniedzējs būtībā norāda, ka otrā pārsūdzētā sprieduma 105. punktā Vispārējā tiesa ir pieļāvusi tiesību kļūdu interpretācijā, ko tā sniegusi attiecībā uz jēdzienu "svarīgs" g) kritērija izpratnē. Viņš uzskata, ka Vispārējā tiesa nepamatoti šo jēdzienu definējusi kā tādu, kas nozīmē "ievērojams", tādējādi atkāpjoties no tā parastās nozīmes. Turklāt Vispārējā tiesa neesot noteikusi skaitliskās robežvērtības, no kurām sākot varētu uzskatīt, ka ienākumi ir svarīgi. Tā neesot arī precizējusi, kāds ir salīdzinājuma elements, piemēram, kopējie ienākumi, kas ir Krievijas Federācijas valdības rīcībā, kura ņemšana vērā varētu ļaut konstatēt šo svarīgo raksturu.

129 Ar ceturtā pamata pirmo daļu, kas izvirzīta apelācijas sūdzības atbalstam lietā C-711/23 P, trešais apelācijas sūdzības iesniedzējs uzskata, ka trešā pārsūdzētā sprieduma 98. punktā Vispārējā tiesas sniegtā jēdziena "ienākumi" g) kritērija izpratnē interpretācija, saskaņā ar kuru "visi ienākumi, ko radījusi [attiecīgā] darbības nozare", ir pārāk plaša un nepieņemami pārsniedz šī jēdziena parasto nozīmi. Šis apelācijas sūdzības iesniedzējs uzskata, ka ienākumu avotiem būtu jābūt tikai tās naudas patiesajiem avotiem, kas Krievijas Federācijas budžetā tiek saņemta tieši.

130 Turklāt trešais apelācijas sūdzības iesniedzējs ceturtā pamata otrajā daļā norāda, ka šī jēdziena "ienākumi" interpretācija nav pietiekami pamatota. It īpaši Vispārējā tiesa neesot precizējusi, kam jāveido ienākumi, kas jāuzskata par šo ienākumu saņēmēju vai arī kāda veida ienākumi jāuzskata par tādiem, kurus saņēmusi Krievijas Federācijas valdība.

131 Ar ceturtā pamata trešo daļu trešais apelācijas sūdzības iesniedzējs apgalvo, ka Vispārējā tiesa esot pieļāvusi tiesību kļūdu, trešā pārsūdzētā sprieduma 87. punktā jēdzienu "svarīgs" pielīdzināda ma vārdam "ievērojams". Šim jēdzienam un šim vārdam ir ļoti atšķirīga nozīme, jo jēdziens "svarīgs" nozīmējot "liela izmēra, ar lielu vērtību vai ļoti nozīmīgs", bet vārds "ievērojams" attiecas uz kaut ko, kas "nav pārāk mazs, lai būtu nozīmīgs". Turklāt, tā kā jēdziens "svarīgs" ir relatīvs jēdziens, Vispārējai tiesai, lai novērtētu to ienākumu avota svarīgo raksturu, ko nodrošina attiecīgā ekonomikas nozare, par atsauci būtu bijis jāņem kopējie Krievijas Federācijas valdības ienākumi, bet tā to nav darījusi.

132 Lietā C-35/124 P argumenti, ko ceturtais apelācijas sūdzības iesniedzējs izvirzījis ceturtā pamata otrās daļas pirmajā iebildumā un kas attiecas uz ceturtā pārsūdzētā sprieduma 75. un 79. punktu, atbilst argumentiem, kurus trešais apelācijas sūdzības iesniedzējs izvirzījis, lai pamatotu apelācijas sūdzības ceturtā pamata trešo daļu, un kuri izklāstīti šī sprieduma iepriekšējā punktā.

133 Ar septīto pamatu, kas izvirzīts apelācijas sūdzības pamatojumam lietā C-111/24 P, piektais apelācijas sūdzības iesniedzējs Vispārējai tiesai pārmet, ka tā esot pieļāvusi tiesību kļūdu, piektā pārsūdzētā sprieduma 108. punktā uzskatīdama, ka g) kritērijā paredzēto ienākumu avota svarīgo raksturu nedrīkst novērtēt salīdzinājumā ar Krievijas Federācijas valdības budžetu. Jēdziens "svarīgs" esot relatīvs jēdziens, kam vajadzīgs, lai attiecīgais ienākumu avots tiktu salīdzināts ar šīs valdības kopējiem ienākumiem. Tā tas vēl jo vairāk ir tāpēc, ka uz minēto valdību nevar izdarīt nekādu spiedienu, ja attiecīgā nozare tai ir tikai neliels ienākumu avots.

134 Padome, ko atbalsta Čehijas Republika, Latvijas Republika un Komisija lietā C-35/24 P, apstrīd otrā līdz piektā apelācijas sūdzības iesniedzēja argumentu pamatotību.

2) Tiesas vērtējums

135 Pirmām kārtām, otrais līdz ceturtais apelācijas sūdzības iesniedzējs apgalvo, ka Vispārējā tiesa esot pieļāvusi tiesību kļūdu, otrā pārsūdzētā sprieduma 105. punktā, trešā pārsūdzētā sprieduma 87. punktā un ceturtā pārsūdzētā sprieduma 75. punktā definējot jēdzienu "svarīgs" kā tādu, kura sinonīms ir vārds "ievērojams".

136 Šajā ziņā jānorāda, ka šajos dažādajos minēto spriedumu punktos Vispārējā tiesa nospriedusi, ka vārdkopā "svarīgs ienākumu avots" ietvertā apzīmētāja "svarīgs" izmantošana nozīmēja, ka "šim ienākumu avotam jābūt būtiskam un tādējādi ievērojamam". Šis jēdziena "svarīgs" g) kritērija izpratnē tvēruma precizējums nav kritizējams, jo šajā ziņā Vispārējā tiesa ir izmantojusi divus šī jēdziena sinonīmus, proti, īpašības vārdu "būtisks" un īpašības vārdu "ievērojams". Pēdējais minētais ikdienas valodā gan franču valodā ("non négligeable"), kas ir tiesvedības valoda lietā, kurā taisīts otrais pārsūdzētais spriedums, gan angļu valodā ("not negligible"), kas ir tiesvedības valoda lietā, kurā taisīts trešais un ceturtais pārsūdzētais spriedums, ir izmantots, lai apzīmētu it īpaši būtisku daudzumu.

137 Otrām kārtām, otrais līdz piektais apelācijas sūdzības iesniedzējs uzskata, ka otrā pārsūdzētā sprieduma 105. punktā, trešā pārsūdzētā sprieduma 87. punktā, ceturtā pārsūdzētā sprieduma 75. un 79. punktā, kā arī piektā pārsūdzētā sprieduma 108. punktā Vispārējā tiesa ir pieļāvusi tiesību kļūdu, jo ir atturējusies attiecīgo ekonomikas nozaru radītos ienākumus ietvert Krievijas Federācijas valdības kopējos ienākumos, lai noteiktu to svarīgo raksturu, lai gan šāds raksturs ir relatīvs jēdziens, kam vajadzīgs salīdzinājuma elements.

138 Šajā ziņā, lai gan kāda daudzuma svarīgo raksturu var novērtēt relatīvi, proti, salīdzinājumā ar atsauces daudzumu, šādu raksturu var novērtēt arī absolūtā veidā. Tā tas var būt to ienākumu gadījumā, kurus valsts valdībai rada kāda tās ekonomikas nozare. Var uzskatīt, ka ekonomikas nozare šādai valdībai rada būtiskus ienākumus, neatkarīgi no procentuālās daļas, kuru tie veido šīs valdības kopējos ienākumos, tāpēc, neveikdama šādu salīdzinājumu, Vispārējā tiesa nav pieļāvusi tiesību kļūdu.

139 Trešām kārtām, trešais apelācijas sūdzības iesniedzējs būtībā norāda, ka trešā pārsūdzētā sprieduma 98. punktā Vispārējā tiesa ir veikusi pārāk plašu un vispārīgu jēdziena "ienākumi" g) kritērija izpratnē interpretāciju, bez jebkādiem precizējumiem ietverot tajā "visus ienākumus, ko radījusi attiecīgā darbības nozare".

140 Šajā ziņā ir pietiekami, ja norāda, ka jēdziens "ienākumi", ņemot vērā tā parasto nozīmi ikdienas valodā, ko trešais apelācijas sūdzības iesniedzējs pats min apelācijas sūdzībā, noteikti aptver visus finanšu resursus, kurus attiecīgā ekonomikas nozare nodrošina Krievijas Federācijas valdībai kā publiskai vienībai, un kuros, kā Vispārējā tiesa to kā piemēru norādījusi trešā pārsūdzētā sprieduma 98. punktā, ietilpst nodokļi, ko maksā šī nozare.

141 Runājot par to, ka šajā punktā nav precīzākas norādes par minēto jēdzienu un tādējādi Vispārējās tiesas argumentācijā esot norādīts nepietiekams pamatojums, pietiek ar konstatējumu, ka trešā pārsūdzētā sprieduma 98. punktā Vispārējā tiesa ir noraidījusi argumentu, ar kuru trešais apelācijas sūdzības iesniedzējs norādīja, ka nodokļu samaksa nav pielīdzināma režīma atbalstīšanai. Šādos apstākļos Vispārējā tiesa minētajā sprieduma punktā nebija paredzējusi

definēt jēdzienu "ienākumi". Tā minētajā punktā tikai paskaidrojusi, ka g) kritērijs attiecās nevis uz nodokļu samaksu, ko veicis šis apelācijas sūdzības iesniedzējs vai uzņēmums, kurā viņš veica darbību, bet citstarp uz nodokļiem, ko radījusi attiecīgā ekonomikas nozare. Tādējādi nevar uzskatīt, ka Vispārējā tiesa nav izpildījusi pienākumu norādīt pamatojumu.

142 Ņemot vērā iepriekš izklāstītos iemeslus, pirmā pamata otrās daļas otrais iebildums lietā C-704/23 P, ceturtā pamata pirmās trīs daļas lietā C-711/23 P, ceturtā pamata otrās daļas pirmais iebildums lietā C-35/24 P, kā arī septītais pamats lietā C-111/24 P jānoraida.

2. Par pamatiem, kas attiecas uz jēdziena "ietekme" g) kritērija izpratnē kļūdainu interpretāciju Vispārējā tiesā

143 Šajā apakšiedaļā tiks aplūkots pirmais pamats lietā C-696/23 P, pirmā pamata pirmās daļas pirmais un otrais iebildums, kā arī pirmā pamata trešā daļa lietā C-704/23 P, pirmā pamata ceturtā daļa lietā C-35/24 P, kā arī otrais pamats un ceturtā pamata pirmā daļa lietā C-111/24 P.

a) Lietas dalībnieku argumenti

144 Lietā C-696/23 P – ar pirmo pamatu, kas sadalīts trīs daļās, – pirmais apelācijas sūdzības iesniedzējs Vispārējai tiesai pārmet, ka tā esot pieļāvusi tiesību kļūdu, uzskatīdama, ka bija pamats viņu kvalificēt par "ietekmīgu uzņēmēju" g) kritērija izpratnē.

145 Ar pirmā pamata pirmo daļu pirmais apelācijas sūdzības iesniedzējs norāda, ka Vispārējā tiesa pirmā pārsūdzētā sprieduma 51. un 63. punktā nepamatoti uzskatīja, ka Padomei bija pamats viņam piemērot g) kritēriju un viņu kvalificēt par "ietekmīgu uzņēmēju", ņemot vērā tikai amatus, ko viņš ieņēma *TMK* un *Group Sinara*, neatkarīgi no tā, cik nozīmīgs viņš personīgi bija Krievijas Federācijas valdībai, vai no ietekmes, kādu viņš īstenoja attiecībā uz šo valdību. Pirmais apelācijas sūdzības iesniedzējs uzskata – tas, ka, lai atbilstu g) kritērijam, attiecīgajiem uzņēmējiem jābūt nozīmīgiem vai viņiem jābūt ietekmei, izrietot no šī kritērija gramatiskās, kontekstuālās un teleoloģiskās interpretācijas. Turklāt pati Vispārējā tiesa to esot apstiprinājusi otrā pārsūdzētā sprieduma, kas pasludināts tajā pašā dienā, kad pirmais pārsūdzētais spriedums, 79.–81. punktā, kā arī trešā pārsūdzētā sprieduma, kurš pasludināts nedēļu pēc pirmā pārsūdzētā sprieduma, 66. un 68. punktā. Tāpēc tā jēdzienu "ietekme" g) kritērija izpratnē esot interpretējusi kļūdaini pirmajā pārsūdzētajā spriedumā un pretrunā otrajam un trešajam pārsūdzētajam spriedumam, uzskatīdama, ka šāda ietekme attiecas tikai uz ekonomikas jomu, lai gan šis kritērijs prasa ņemt vērā arī politikas jomu.

146 Ar pirmā pamata otro daļu pirmais apelācijas sūdzības iesniedzējs uzskata, ka Vispārējā tiesa ir pieļāvusi tiesību kļūdu, pirmā pārsūdzētā sprieduma 65. punktā, kas aplūkots kopā ar tā 51. un 63. punktu, atzīdama, ka amati, kurus viņš ieņēma *TMK* un *Group Sinara*, paši par sevi ļāva viņu kvalificēt par "ietekmīgu uzņēmēju" g) kritērija izpratnē. Vispārējai tiesai faktiski būtu bijis jāpārbauda, vai apstrīdētā lēmuma un regulas pieņemšanas dienā pirmais apelācijas sūdzības iesniedzējs bija nozīmīgs vai viņam bija reāla ietekme attiecībās ar Krievijas Federācijas valdību un vai viņš īstenoja kontroli pār šo uzņēmumu un šo grupu. It īpaši Vispārējā tiesa neesot ņēmusi vērā īpašo situāciju, kādā atradās šis apelācijas sūdzības iesniedzējs, proti, ka pēdējā dienā, kad viņš vēl ieņēma matu *TMK* un *Group Sinara*, proti, 2022. gada 9. martā, kas ir arī datums, kurā tika pieņemts apstrīdētais lēmums un regula, viņš vairs nedz īstenoja kontroli, nedz arī viņam bija kāda ietekme uz šiem uzņēmumiem.

147 Pirmā pamata trešajā daļā pirmais apelācijas sūdzības iesniedzējs apgalvo, ka pirmā pārsūdzētā sprieduma 63. punktā Vispārējā tiesa nepamatoti nepārbaudīja, vai dažas dienas pirms apstrīdētā lēmuma un regulas pieņemšanas viņš bija nodevis akcijas, kas viņam piederēja *TMK* un *Group Sinara*, lai gan šāda pārbaude būtu ļāvusi Vispārējai tiesai konstatēt, ka, neraugoties uz amata saglabāšanu līdz 2022. gada 9. martam šajā sabiedrībā un šajā grupā, šim apelācijas sūdzības iesniedzējam vairs nebija nekādas ietekmes uz šīm sabiedrībām un vēl mazāk uz Krievijas Federācijas valdību.

148 Ar apelācijas sūdzības pamatojumam izvirzītā pirmā pamata pirmās daļas pirmo un otro iebildumu lietā C-704/23 P otrais apelācijas sūdzības iesniedzējs būtībā Vispārējai tiesai pārmet, ka tā esot pārkāpusi jēdzienu "ietekmīgi uzņēmēji" g) kritērija izpratnē. Pirmām kārtām, šī jēdziena definīcija, ko Vispārējā tiesa sniegusi otrā pārsūdzētā sprieduma 80. punktā, esot pretrunā tiesiskās drošības principam, jo tā neesot nedz skaidra, nedz precīza.

149 Otrām kārtām, otrā pārsūdzētā sprieduma 88. un 90. punktā, lai uzskatītu, ka otro apelācijas sūdzības iesniedzēju bija pamats kvalificēt par "ietekmīgu" uzņēmēju g) kritērija izpratnē, Vispārējā tiesa esot izvēlējusies kritēriju, ko tā nebija iekļāvusi jēdziena "ietekme" definīcijā, kāda sniegta minētā sprieduma 80. punktā, proti, *Yandex*, kas ir sabiedrība, kurā šis apelācijas sūdzības iesniedzējs veica savu darbību, ekonomiskais nozīmīgums. Turklāt minētā sprieduma 89. punktā Vispārējā tiesa esot ņēmusi vērā faktu, kam nav nozīmes šajā definīcijā, proti, ka minētais apelācijas sūdzības iesniedzējs bija piedalījies 2022. gada 24. februāra sanāksmē ar Krievijas Federācijas prezidentu Vladimiru Putinu.

150 Ar pirmā pamata trešo daļu otrais apelācijas sūdzības iesniedzējs norāda, ka Vispārējā tiesa ir pārkāpusi noteikumus par pierādīšanas pienākumu un iegūšanu, nepārbaudīdama, vai, kā tā tomēr bija norādījusi otrā pārsūdzētā sprieduma 79. punktā, tādam uzņēmējam kā viņš bija jebkāda ietekme uz Krievijas Federācijas valdību un vai viņš spēja izdarīt spiedienu uz šo valdību, lai tā mainītu savu politiku.

151 Lietā C-35/24 P ceturtais apelācijas sūdzības iesniedzējs ar pirmā pamata ceturto daļu Vispārējai tiesai pārmet, ka ceturtā pārsūdzētā sprieduma 54. punktā tā jēdziena "ietekme" g) kritērija izpratnē interpretāciju balstījusi uz prezumpciju, ka persona, uz ko attiecas ierobežojoši pasākumi, kuri veikti, pamatojoties uz šo kritēriju, var īstenot ietekmi uz Krievijas Federācijas valdību, neatkarīgi no tā, ka nav nekādu pierādījumu par šīs personas saikni ar šo valdību. Šīs tiesību kļūdas dēļ pierādīšanas pienākums tika apvērsts, un tā esot arī ietekmējusi analīzi, ko Vispārējā tiesa veikusi ceturtā pārsūdzētā sprieduma 75. punktā.

152 Ar otro pamatu, kas izvirzīts apelācijas sūdzības atbalstam lietā C-111/24 P, piektais apelācijas sūdzības iesniedzējs būtībā Vispārējai tiesai pārmet, ka tā esot pārkāpusi jēdzienu "ietekme" g) kritērija izpratnē. Pirmkārt, Vispārējā tiesa piektā pārsūdzētā sprieduma 92. punktā esot atturējusies analizēt dažādas g) kritērija valodu versijas, lai gan, kā šis apelācijas sūdzības iesniedzējs to esot norādījis pirmajā instancē, dažās no šīm versijām esot lietots termins "ietekmīgs" un citās – termins "nozīmīgs". Tādējādi Vispārējā tiesa jēdzienu "ietekme" esot kļūdaini pielīdzinājusi jēdzienam "nozīmīgums".

153 Otrkārt, Vispārējās tiesas veiktā teleoloģiskā analīze esot kļūdaina, ciktāl piektā pārsūdzētā sprieduma 52. un 89. punktā šī tiesa esot identificējusi to ierobežojošo pasākumu mērķi, kas izriet no sākotnējiem apstrīdētajiem tiesību aktiem un pirmajiem apstrīdētajiem tiesību aktiem par saglabāšanu sarakstos, ņemot vērā Tiesas un Vispārējās tiesas spriedumus, kas attiecas nevis uz individuāliem ierobežojošiem pasākumiem, kā tas ir šajā gadījumā, bet gan uz nozares

ierobežojošiem pasākumiem. Piektais apelācijas sūdzības iesniedzējs uzskata, ka apstrīdēto tiesību aktu mērķis, ciktāl tie paredz individuālus ierobežojošus pasākumus, kas balstīti uz LESD 215. panta 2. punktu, ir izdarīt spiedienu uz personām, lai tās mainītu savu rīcību. Šādos apstākļos g) kritērijs būtu jāinterpretē nevis tā, ka tas paredz visus "nozīmīgos" uzņēmējus, bet tikai burtiski "ietekmīgos" uzņēmējus, proti, tos, kas spēj ietekmēt Krievijas Federācijas valdību.

154 Ar ceturtā pamata pirmo daļu lietā C-111/24 P piektais apelācijas sūdzības iesniedzējs apgalvo, ka Vispārējā tiesa esot pārkāpusi tiesiskās drošības principu, piektā pārsūdzētā sprieduma 91. punktā izvēlēdamās pārāk plašu jēdziena "ietekme" definīciju. Šī definīcija, ciktāl tā attiecas uz ikvienu ietekmīgu uzņēmēju, kas darbojas kādā konkrētā ekonomikas nozarē, neļauj sodītajām personām saprast, kāda rīcība tām būtu jāīsteno, lai izdarītu spiedienu uz Krievijas Federācijas valdību un panāktu, ka tiek atcelti ierobežojošie pasākumi, kas tām ir piemēroti. Tādējādi Vispārējai tiesai jēdziens "ietekme" būtu bijis jāinterpretē kā ietekme, ko uzņēmējs īsteno attiecībā uz šo valdību, lai liktu tai mainīt tās darbības un politiku Ukrainā.

155 Padome, ko atbalsta Čehijas Republika, Latvijas Republika un Komisija lietā C-35/24 P, apstrīd pirmā, otrā, ceturtā un piektā apelācijas sūdzības iesniedzēja argumentu pamatotību.

156 Lietā C-696/23 P Padome, formāli neizvirzot iebildi par pirmā pamata, ko pirmais apelācijas sūdzības iesniedzējs izvirzījis apelācijas sūdzības pamatošanai, nepieņemamību, norāda, ka, pirmkārt, šis apelācijas sūdzības iesniedzējs šī pamata pirmās daļas atbalstam skaidri nenorāda nedz pirmā pārsūdzētā sprieduma punktus, ko viņš vēlas kritizēt, nedz arī to, kādu iemeslu dēļ viņš uzskata, ka šajos punktos ir pieļauta tiesību kļūda. Otrkārt, šī iestāde apgalvo, ka šīs pirmās daļas ietvaros ir dīvaini Vispārējai tiesai pārmest, ka tā nav ievērojusi judikatūru, ko tā izveidojusi trešajā pārsūdzētajā spriedumā, kurš taisīts pēc pirmā pārsūdzētā sprieduma. Treškārt, Padome uzskata, ka ar lielāko daļu argumentu, kas pausti pirmā pamata trīs daļu atbalstam, pirmais apelācijas sūdzības iesniedzējs cenšas panākt, lai Tiesa veic jaunu faktu vērtējumu, un tāpēc Tiesa, izņemot faktu sagrozīšanas gadījumu, kas šajā gadījumā netiek apgalvots, nav kompetenta to darīt apelācijas tiesvedībā.

b) Tiesas vērtējums

1) Par pirmā pamata pieņemamību lietā C-696/23 P

157 No LESD 256. panta 1. punkta otrās daļas, Eiropas Savienības Tiesas statūtu 58. panta pirmās daļas un Reglamenta 168. panta 1. punkta d) apakšpunkta izriet, ka apelācijas sūdzībā precīzi jānorāda tā sprieduma apstrīdētie elementi, kura atcelšana tiek lūgta, kā arī juridiskie argumenti, kas konkrēti izvirzīti šī lūguma atbalstam, pretējā gadījumā apelācijas sūdzība vai attiecīgais pamats ir nepieņemams, un Tiesai, vajadzības gadījumā pēc savas ierosmes, jāpārbauda, vai šī precizitātes prasība ir izpildīta (spriedums, 2025. gada 13. marts, *Shuvalov*/Padome, C-271/24 P, EU:C:2025:180, 33. punkts un tajā minētā judikatūra).

158 Turklāt jāatgādina, ka saskaņā ar LESD 256. pantu un Eiropas Savienības Tiesas statūtu 58. pantu apelācijas sūdzību var iesniegt tikai par tiesību jautājumiem, un Vispārējā tiesa ir vienīgā instance, kuras kompetencē ir, pirmām kārtām, konstatēt faktus, izņemot gadījumu, kad šo konstatējumu materiālā neprecizitāte izriet no šai tiesai iesniegtajiem lietas materiāliem, un, otrām kārtām, veikt šo faktu vērtējumu. Šis vērtējums, izņemot gadījumu, kad Vispārējai tiesai iesniegtie pierādījumi ir sagrozīti, nav tiesību jautājums, uz kuru pašu par sevi būtu attiecināma pārbaude Tiesā. Ja Vispārējā tiesa ir konstatējusi vai novērtējusi faktus, Tiesas kompetencē atbilstoši LESD

256. pantam ir pārbaudīt šo faktu juridisko kvalifikāciju un tiesiskās sekas, ko no tās secinājusi Vispārējā tiesa (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2021. gada 25. marts, *Deutsche Telekom*/Komisija, C-152/19 P, EU:C:2021:238, 110. punkts, un 2024. gada 26. septembris, *JCDecaux Street Furniture Belgium*/Komisija, C-710/22 P, EU:C:2024:787, 28. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

159 Šajā gadījumā jānorāda, pirmām kārtām, ka pretēji tam, ko apgalvo Padome, pirmais apelācijas sūdzības iesniedzējs pirmā pamata pirmajā daļā ir norādījis uz precīziem pirmā pārsūdzētā sprieduma punktiem, kurus tas kritizē, proti, tā 45., 51. un 63. punktu, un ka viņš skaidri un precīzi paskaidrojis, ka šajos punktos norādīto jēdziena "ietekme" g) kritērija izpratnē tvērumu neapstiprinot šī kritērija gramatiskā, kontekstuālā un teleoloģiskā interpretācija, kā tas izriet arī no pamatojuma, kuru Vispārējā tiesa norādījusi otrajā un trešajā pārsūdzētajā spriedumā.

160 Otrām kārtām, ir taisnība, ka pirmā pārsūdzētā sprieduma 45.–51., 63. un 65. punktā, kas minēti pirmā pamata trīs daļās, Vispārējā tiesa attiecīgi pārbaudīja, pirmkārt, vai Padomes norādītais iemesls tam, lai attiecībā uz pirmo apelācijas sūdzības iesniedzēju pieņemtu ierobežojošus pasākumus atbilstoši g) kritērijam, bija faktiski pamatots, otrkārt, vai Padome ir pieļāvusi kļūdu vērtējumā, šī apelācijas sūdzības iesniedzēja kvalificēšanai par "ietekmīgu uzņēmēju" neņemdama vērā kādu faktu, proti, iespējamo akciju nodošanu dažas dienas pirms apstrīdētā lēmuma un regulas pieņemšanas dienas, un, treškārt, vai minētā apelācijas sūdzības iesniedzēja kvalificēšanai par "ietekmīgu uzņēmēju" bija jāņem vērā kāds cits fakts, proti, iespējama šī paša apelācijas sūdzības iesniedzēja kontroles neesība pār sabiedrību un grupu, kurās viņš šajā datumā vēl darbojās.

161 To ievērojot, jānorāda, ņemot vērā it īpaši šī sprieduma 158. punktā minēto Tiesas judikatūru, ka pirmais apelācijas sūdzības iesniedzējs ar pirmā pamata trim daļām necenšas apšaubīt faktu konstatāciju un vērtējumu, ko Vispārējā tiesa veikusi pirmā pārsūdzētā sprieduma 45.–51. punktā, jo šī tiesa turklāt nav veikusi šādu konstatāciju vai vērtējumu minētā sprieduma 63. un 65. punktā. Tieši pretēji – būtībā tā uzskata, ka pirmā pārsūdzētā sprieduma 51., 63. un 65. punktā Vispārējā tiesa ir nepamatoti nospriedusi, ka bija pamats viņu kvalificēt par "ietekmīgu uzņēmēju" g) kritērija izpratnē, ņemot vērā tikai amatus, ko viņš ieņēma *TMK* un *Group Sinara*, neatkarīgi no tā, vai viņš bija nodevis akcijas, kuras viņam piederēja šajā sabiedrībā vai šajā grupā un vai apstrīdētā lēmuma un regulas pieņemšanas dienā viņš vēl īstenoja kontroli pār tām. Pirmais apelācijas sūdzības iesniedzējs uzskata, ka ar šādu argumentāciju Vispārējā tiesa ir izvēlējusies jēdziena "ietekme" tīri ekonomisku nozīmi, lai gan, kā viņš to bija norādījis prasības pieteikumā pirmajā instancē, šis jēdziens bija saistīts ar nozīmīgumu vai ietekmi attiecībā uz Krievijas Federācijas valdību.

162 Tādējādi pirmā apelācijas sūdzības iesniedzēja kritika attiecas uz to, ka Vispārējā tiesa faktus juridiski kvalificējusi kā elementus, kas attaisno attiecībā uz viņu pieņemto ierobežojošo pasākumu piemērošanu (pēc analoģijas skat. spriedumu, 2012. gada 15. novembris, Padome/*Bamba*, C-417/11 P, EU:C:2012:718, 60. punkts), un tas saskaņā ar šī sprieduma 158. punktā atgādināto judikatūru ietilpst Tiesas kompetencē. Tā kā šī kritika attiecas arī uz interpretāciju, ko Vispārējā tiesa šajā ziņā netieši sniegusi jēdzienam "ietekme" g) kritērija izpratnē, jāatgādina, ka tas, vai Vispārējā tiesa ir veikusi kļūdainu Savienības tiesību normas interpretāciju, ir tiesību jautājums, kuru Tiesa var pārbaudīt apelācijas tiesvedībā (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2000. gada 16. novembris, *Sarrió*/Komisija, C-291/98 P, EU:C:2000:631, 35. punkts).

163 Trešām kārtām, ja apelācijas tiesvedībā apelācijas sūdzības iesniedzējs Vispārējai tiesai pārmet, ka tā pārsūdzētajā spriedumā nav veikusi tādu pašu Savienības tiesību normas interpretāciju, kādu tā veikusi kādā citā spriedumā, kas taisīts tajā pašā dienā, vai pat vēlākā spriedumā, šādu iebildumu nevar atzīt par nepieņemamu. Pretējā gadījumā šim apelācijas sūdzības iesniedzējam nepamatoti tiktu liegta iespēja atsaukties uz iespējamu pretrunu vai nekonsekvenci šādas tiesību normas interpretācijā Vispārējā tiesā, lai gan tas, vai šī tiesa Savienības tiesības ir interpretējusi pareizi un vienveidīgi, ņemot vērā tās judikatūru, ir tiesību jautājums, kas ietilpst Tiesas kompetencē (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2018. gada 26. septembris, *Philips* un *Philips France*/Komisija, C-98/17 P, EU:C:2018:774, 82.–85. punkts).

164 Šādos apstākļos jāuzskata, ka pirmais pamats, ko pirmais apelācijas sūdzības iesniedzējs izvirzījis apelācijas sūdzības pamatojumam lietā C-696/23 P, ir pilnībā pieņemams.

2) Par lietas būtību

i) Par pirmo pamatu lietā C-696/23 P, pirmā pamata trešo daļu lietā C-704/23 P un pirmā pamata ceturto daļu lietā C-35/24 P

165 Tā kā pirmā, otrā un ceturtā apelācijas sūdzības iesniedzēja argumenti ir savstarpēji saistīti, turpmāk tie tiks izskatīti kopā, bet argumenti, ko katrs no šiem apelācijas sūdzības iesniedzējiem ir izvirzījis individuāli, attiecīgā gadījumā tiks izskatīti atsevišķi.

166 Pirmām kārtām, jākonstatē, ka pirmais apelācijas sūdzības iesniedzējs kļūdaini interpretē otro un trešo pārsūdzēto spriedumu, tāpat kā otrais apelācijas sūdzības iesniedzējs kļūdaini interpretē otro pārsūdzēto spriedumu un ceturtais apelācijas sūdzības iesniedzējs – ceturto pārsūdzēto spriedumu. Nedz otrā pārsūdzētā sprieduma 79.–81. punktā, nedz trešā pārsūdzētā sprieduma 66. un 68. punktā, nedz arī ceturtā pārsūdzētā sprieduma 54. punktā Vispārējā tiesa nav uzskatījusi vai prezumējusi, ka "ietekmīgiem uzņēmējiem" g) kritērija izpratnē jābūt personiskai saiknei ar Krievijas Federācijas valdību tādā ziņā, ka viņiem būtu jābūt konkrētai nozīmei šai valdībai vai viņiem jāspēj īstenot ietekmi vai izdarīt būtisku spiedienu uz to.

167 Vispirms otrā pārsūdzētā sprieduma 79. punktā, uz ko atsaucies gan pirmais, gan otrais apelācijas sūdzības iesniedzējs, trešā pārsūdzētā sprieduma 66. punktā, uz kuru atsaucies pirmais apelācijas sūdzības iesniedzējs, un ceturtā pārsūdzētā sprieduma 54. punktā, uz ko atsaucies ceturtais apelācijas sūdzības iesniedzējs, Vispārējā tiesa ir nospriedusi, ka g) kritērijs paredz vienīgi saikni starp, pirmkārt, Krievijas Federācijas valdību un, otrkārt, nevis ietekmīgiem uzņēmējiem, bet gan ekonomikas nozarēm, kuras nodrošina svarīgu ienākumu avotu šai valdībai. Turklāt Vispārējā tiesa uzskatīja, ka šī kritērija mērķis bija tikai izmantot ietekmi, ko personu kategorija, kuru veido šie uzņēmēji, "varēja" īstenot attiecībā uz Krievijas režīmu, "liekot" šīm personām izdarīt spiedienu uz minēto valdību, lai tā mainītu savu politiku, un šis formulējums skaidri norāda, ka Vispārējā tiesa nav uzskatījusi, ka ietekmīgiem uzņēmējiem jābūt personiskai saiknei ar šo valdību, nedz ka viņiem faktiski jāspēj izdarīt spiedienu uz šo valdību.

168 Pēc tam otrā pārsūdzētā sprieduma 80. punktā, uz ko atsaucies pirmais apelācijas sūdzības iesniedzējs, Vispārējā tiesa ir nospriedusi, ka jēdziens "ietekme" g) kritērija izpratnē ietver nozīmīgumu, kāds no ekonomikas viedokļa var piemist uzņēmējiem, attiecīgā gadījumā ņemot vērā viņu profesionālo statusu, viņu saimnieciskās darbības nozīmīgumu, viņiem piederošā kapitāla apmēru vai ieņemamo amatu vienā vai vairākos uzņēmumos, kuros viņi veic šīs darbības, neatkarīgi no saiknes, kas šiem uzņēmējiem var būt ar Krievijas Federācijas valdību.

169 Visbeidzot, otrā pārsūdzētā sprieduma 81. punktā un trešā pārsūdzētā sprieduma 68. punktā, uz ko atsaucas pirmais apelācijas sūdzības iesniedzējs, Vispārējā tiesa uzskatīja, ka šādu šī jēdziena interpretāciju, kurā ir veikta abstrahēšanās no jebkāda veida saiknes, kāda uzņēmējiem var būt ar šo valdību, apstiprināja attiecīgo ierobežojošo pasākumu mērķis, proti, izdarīt spiedienu uz minēto valdību un palielināt Krievijas Federācijas darbības izmaksas Ukrainā.

170 Tādējādi jākonstatē, ka Vispārējā tiesa nav piemērojusi nekādu prezumpciju saistībā ar šādu spēju un nav arī apvērsusi pierādīšanas pienākumu. Tāpat arī Vispārējā tiesa otrā pārsūdzētā sprieduma 79.–81. punktā un trešā pārsūdzētā sprieduma 66. un 68. punktā nav uzskatījusi, ka "ietekmīgiem uzņēmējiem" g) kritērija izpratnē būtu jābūt personiskai saiknei ar Krievijas Federācijas valdību, ciktāl viņiem bija jābūt konkrētai nozīmei šai valdībai vai jāīsteno reāla ietekme uz to. Šādos apstākļos otrā un ceturtā apelācijas sūdzības iesniedzēja argumenti jānoraida.

171 Ņemot to vērā, jāpārbauda, otrām kārtām, vai neatkarīgi no apsvērumiem, ko Vispārējā tiesa paudusi otrajā un trešajā pārsūdzētajā spriedumā, tā pirmajā pārsūdzētajā spriedumā pareizi ir sapratusi jēdzienu "ietekme" šī kritērija izpratnē, ciktāl minētā sprieduma 51., 63. un 65. punktā tā būtībā uzskatīja, ka tāda persona kā pirmais apelācijas sūdzības iesniedzējs var tikt kvalificēta par "ietekmīgu uzņēmēju", ņemot vērā tikai funkcijas, kuras tai ir Krievijas ekonomikā, neatkarīgi no tā, vai starp šo personu un Krievijas Federācijas valdību pastāv saikne.

172 Šajā ziņā saskaņā ar šī sprieduma 99. un 100. punktā atgādinātajiem Savienības tiesību normu interpretācijas noteikumiem jāpārbauda, vai jēdziena "ietekme" interpretācijā, ko Vispārējā tiesa sniegusi pirmajā pārsūdzētajā spriedumā, nav pieļauta tiesību kļūda.

173 Runājot par jēdzienu "ietekmīgs", ir skaidrs, ka visās g) kritērija valodu versijās ir izmantots formulējums, kura nozīme ir salīdzināma, ciktāl tas atspoguļo ideju, ka uzņēmējam jābūt nozīmīgam, vadošam vai ievērojamam. Šajās versijās ir noteikts, ka uzņēmējiem jābūt "izciliem" (bulgāru valodā – "видни"), "nozīmīgiem" (spāņu valodā – "principales" un rumāņu valodā – "importanți"), "vadošiem" (čehu valodā – "předních", dāņu valodā – "fremtrædende", vācu valodā – "führende", angļu valodā – "leading", īru valodā – "príomhdhaoine", horvātu valodā – "vodeće", ungāru valodā – "vezető", nīderlandiešu valodā – "vooraanstaande", poļu valodā – "wiodących", slovāku valodā – "propredných", somu valodā – "johtavat" un zviedru valodā – "ledande"), "ievērojamiem" (igauņu valodā – "juhtivad", grieķu valodā – "εξέχοντες", itāļu valodā – "di spicco" un portugāļu valodā – "proeminentes"), "ietekmīgiem" (franču valodā tāpat kā latviešu valodā – "ietekmīgiem" un lietuviešu valodā – "įtakingi"), "galvenajiem" (maltiešu valodā – "ewlenin") vai "dominējošiem" (slovēņu valodā – "vodilne").

174 Turklāt dažādu valodu versijās lietotie termini paši par sevi un ārpus jebkāda konteksta nekādā ziņā nenorāda uz saikni ar kādu jomu, piemēram, ekonomikas vai politikas jomu, vai ar konkrētām personām vai vienībām, piemēram, kādas valsts valdību.

175 Tādējādi, kā ģenerāladvokāte norādījusi secinājumu lietā C-696/23 P 32. punktā, īpašības vārds "ietekmīgs", ja nav nekādu norāžu, g) kritērija formulējumā, saskaņā ar kuru ietekme būtu jāīsteno attiecībā uz Krievijas Federācijas valdību vai plašāk politiskā kontekstā, jāsaprot kā nozīmīgums, kādam attiecīgajam uzņēmējam jāpiemīt nozarē, kurā viņš darbojas, neatkarīgi no saitēm, kas šim uzņēmējam attiecīgā gadījumā turklāt var būt ar šo valdību.

176 Ir taisnība, ka g) kritērijā šī valdība ir minēta, tāpēc varētu uzskatīt, ka "ietekmes" jēdziens iekļaujas arī politikas kontekstā. Tomēr, kā Vispārējā tiesa norādījusi otrā pārsūdzētā sprieduma 79.–81. punktā un trešā pārsūdzētā sprieduma 66. un 68. punktā, kurus minējis pirmais apelācijas

sūdzības iesniedzējs, šis kritērijs paredz saikni starp, no vienas puses, šo pašu valdību un, no otras puses, nevis ietekmīgiem uzņēmējiem, bet gan ekonomikas nozarēm, kurās šie uzņēmēji darbojas. Kā norādīts šī sprieduma 125. punktā, g) kritērijs jāinterpretē tādējādi, ka, svarīgs ienākumu avots Krievijas Federācijas valdībai jānodrošina nevis ietekmīgiem uzņēmējiem, bet gan ekonomikas nozarēm.

177 Tādējādi no g) kritērija formulējuma izriet – tas nozīmē tikai to, ka jāpierāda, ka uzņēmējiem ir būtiska nozīme ekonomikas nozarē, kas Krievijas Federācijas valdībai ir ienesīga, neatkarīgi no saitēm, kuras šiem uzņēmējiem var būt ar šo valdību, no to konkrēta nozīmīguma tai vai no viņu faktiskās spējas to ietekmēt.

178 Šādos apstākļos jāuzskata, kā Vispārējā tiesa norādījusi otrā pārsūdzētā sprieduma 80. punktā, ko minējis pirmais apelācijas sūdzības iesniedzējs, ka jēdzienu "ietekme", to piedēvējot uzņēmējiem ekonomikas nozarēs, kurās tie veic darbību, var saprast tikai, ņemot vērā saimniecisko kontekstu, kādā tie darbojas, atbilstoši tādiem kritērijiem kā viņu profesionālais statuss vai funkcijas, viņu saimnieciskās darbības nozīmīgums, viņiem piederošā kapitāla apmērs vai viņu ieguldījumi, viņu ieņemamais amats uzņēmumā, kurā viņi veic savus pienākumus, vai arī jebkurš cits atbilstošs ekonomiska rakstura kritērijs.

179 Šo interpretāciju apstiprina g) kritērijam izvirzītie mērķi. Šajā ziņā jāatgādina, kā Vispārējā tiesa būtībā norādījusi pirmā pārsūdzētā sprieduma 90. punktā un kā atgādināts šī sprieduma 121. punktā, ka šie mērķi ir – izdarīt papildu spiedienu uz Krievijas Federāciju un palielināt to šīs valsts darbību izmaksas, kuras vērstas uz Ukrainas teritoriālās integritātes, suverenitātes un neatkarības apdraudēšanu, lai šī Federācija izbeigtu militāro agresiju pret Ukrainu un vispārīgāk – darbību un politiku, kas destabilizē šo trešo valsti.

180 Kā secinājumu lietā C-696/23 P 44. punktā norādījusi ģenerāladvokāte, šos mērķus var sasniegt, ierobežojošos pasākumus vēršot pret uzņēmējiem, kas tāpēc, ka viņiem ir būtiska nozīme ekonomikas nozarē, kura ir ienesīga Krievijas Federācijas valdībai, papildina ienākumus, ko šī valdība gūst no minētās nozares, kā arī tādējādi palīdz finansēt darbības, kuras šī trešā valsts veic pret Ukrainu situācijā, kad ekonomika kļūst vai var kļūt par kara ekonomiku. Traucējot attiecīgo ekonomikas nozaru darbību, ierobežojošu pasākumu noteikšana attiecībā uz šādiem uzņēmējiem, neatkarīgi no saiknes, kas attiecīgā gadījumā tiem var būt ar minēto valdību, tādējādi var palielināt šo darbību izmaksas un radīt spiedienu uz minēto valdību, lai tā izbeigtu minētās darbības.

181 Tādējādi no šī sprieduma 173.–180. punkta izriet, ka jēdziens "ietekme" g) kritērija izpratnē jāsaprot tādējādi, ka tas attiecas uz uzņēmējiem, kam ir būtiska nozīme ekonomikas nozarēs, kuras ir ienesīgas Krievijas Federācijas valdībai, jo tie var netieši veicināt to destabilizējošo darbību finansēšanu, kuras minētā valdība īsteno pret Ukrainu, sekmējot minēto nozaru rentabilitātes saglabāšanos vai pat to uzplaukumu.

182 Šādos apstākļos jānoraida pirmā apelācijas sūdzības iesniedzēja arguments, saskaņā ar kuru Vispārējā tiesa, uzskatīdama, ka ir pamats viņu kvalificēt par "ietekmīgu" uzņēmēju, ņemot vērā amatus, ko viņš ieņēma *TMK* un *Group Sinara*, neatkarīgi no jebkādas saiknes ar Krievijas Federācijas valdību, pirmā pārsūdzētā sprieduma 51., 63. un 65. punktā esot veikusi kļūdainu jēdziena "ietekme" g) kritērija izpratnē interpretāciju.

183 Trešām kārtām, runājot par pirmā apelācijas sūdzības iesniedzēja argumentiem, saskaņā ar kuriem pirmā pārsūdzētā sprieduma 63. un 65. punktā Vispārējā tiesa esot nepamatoti uzskatījusi, ka kontroles pilnvaru zaudēšana attiecībā uz *TMK* un *Group Sinara* pēc akciju nodošanas nebija atbilstošs elements, kas jāņem vērā g) kritērija interpretācijai un piemērošanai un tādējādi viņa kvalificēšanai par "ietekmīgu" uzņēmēju šī kritērija izpratnē, tie jānoraida šādu iemeslu dēļ.

184 No šī sprieduma 181. punkta izriet, ka g) kritērijā paredzēto uzņēmēju "ietekmes" jēdziens neaprobežojas tikai ar uzņēmējiem, kas, ņemot vērā viņu amatus sabiedrībā vai viņiem piederošās akcijas, īsteno reālu un faktisku kontroli pār šo sabiedrību. Šis jēdziens, kā izriet arī no pirmā pārsūdzētā sprieduma 47.–51. punkta un šī sprieduma 178. punkta, aptver uzņēmējus, kam, ņemot vērā it īpaši viņu statusa un amata nozīmīgumu, kā arī tās sabiedrības saimniecisko nozīmīgumu, kuras labā viņi veic darbību, ir būtiska nozīme ekonomikas nozarē, kurā viņi veic darbību. Lai gan zināmos apstākļos šādu nozīmīgumu var konstatēt, ņemot vērā it īpaši kontroli, ko uzņēmējs īsteno pār sabiedrību, kurā tas veic darbību, to var konstatēt arī, ņemot vērā citus objektīvus elementus, piemēram, iepriekš minētos.

185 Būtībā no faktu konstatējumiem un vērtējumiem, ko Vispārējā tiesa veikusi pirmā pārsūdzētā sprieduma 47.–51. un 62. punktā, kurus pirmais apelācijas sūdzības iesniedzējs nav kritizējis apelācijas sūdzībā, izriet, ka viņam bija statuss un viņš veica funkcijas, kas, ņemot vērā arī *TMK* un *Group Sinara* saimniecisko nozīmīgumu, līdz apstrīdētā lēmuma un regulas pieņemšanas dienai viņam piešķīra būtisku nozīmi darbības nozarē, kurā viņš darbojās, proti, "ietekmi" g) kritērija izpratnē. Šādos apstākļos Vispārējā tiesa nav pieļāvusi nekādu tiesību kļūdu, pirmā pārsūdzētā sprieduma 63. un 65. punktā būtībā uzskatīdama, ka, lai pirmo apelācijas sūdzības iesniedzēju kvalificētu par "ietekmīgu uzņēmēju", nebija jākonstatē, vai šis apelācijas sūdzības iesniedzējs joprojām līdz minētajai dienai īstenoja reālu un faktisku kontroli pār šo sabiedrību un šo grupu.

186 Ņemot vērā iepriekš izklāstītos iemeslus, pirmais pamats lietā C-696/23 P, pirmā pamata trešā daļa lietā C-704/23 P un pirmā pamata ceturtā daļa lietā C-35/24 P jānoraida.

ii) Par pirmā pamata pirmās daļas pirmo un otro iebildumu lietā C-704/23 P, kā arī otro pamatu un ceturtā pamata pirmo daļu lietā C-111/24 P

187 Pirmām kārtām, attiecīgi pirmā pamata pirmās daļas pirmajā iebildumā lietā C-704/23 P un ceturtā pamata pirmajā daļā lietā C-111/24 P otrais un piektais apelācijas sūdzības iesniedzējs apgalvo, ka, otrā pārsūdzētā sprieduma 80. punktā un piektā pārsūdzētā sprieduma 91. punktā pārāk plaši definējot jēdzienu "ietekme" g) kritērija izpratnē, Vispārējā tiesa ir pārkāpusi tiesiskās drošības principu.

188 Šajā ziņā no pastāvīgās judikatūras izriet, ka tiesiskās drošības princips prasa, pirmkārt, lai tiesību normas būtu skaidras un precīzas un, otrkārt, lai to piemērošana personām būtu paredzama, it īpaši tad, ja tās var radīt nelabvēlīgas sekas. Šis princips tostarp prasa, lai tiesiskais regulējums ļautu ieinteresētajām personām precīzi zināt tajā noteikto pienākumu apjomu un lai šīs personas nepārprotami zinātu savas tiesības un pienākumus un spētu atbilstoši rīkoties. Tomēr šīs prasības nevar interpretēt kā tādas, kas nepieļauj, ka Savienības likumdevējs tā pieņemtajā tiesību normā izmanto abstraktu juridisku jēdzienu, nedz arī kā tādas, kuras paredz, ka šādā abstraktā tiesību normā jāmin dažādi konkrēti gadījumi, kad tas var būt piemērojams, jo nedz likumdevējs, nedz Savienības tiesa, kad tā šo normu interpretē, visus šos gadījumus nevar noteikt iepriekš (šajā

nozīmē skat. spriedumus, 2024. gada 4. oktobris, Lietuva u.c./Parlaments un Padome (Mobilitātes pakotne), no C-541/20 līdz C-555/20, EU:C:2024:818, 158. un 159. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra, un 2025. gada 1. augusts, *Timchenko*/Padome, C-703/23 P, EU:C:2025:608, 33. punkts).

189 Turklāt tiesiskās drošības princips nevar tikt apdraudēts tikai tādēļ, ka Savienības tiesai jāizmanto citas interpretācijas metodes, nevis vispārpiemērojama tiesību normas gramatiskā interpretācija (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2021. gada 2. septembris, *Irish Ferries*, C-570/19, EU:C:2021:664, 167. punkts).

190 Jāatgādina, ka piektā pārsūdzētā sprieduma 91. punktā Vispārējā tiesa uzskatīja, ka uzņēmēji bija "ietekmīgi" g) kritērija izpratnē tāpēc, ka viņi bija nozīmīgi nozarē, kurā viņi veic savu darbību, un tāpēc, ka šī nozare bija nozīmīga Krievijas ekonomikai. Gan minētajā punktā, gan otrā pārsūdzētā sprieduma 80. punktā Vispārējā tiesa precizēja, ka jēdziens "ietekme" šī kritērija izpratnē ietver nozīmi, kāda uzņēmējiem var būt, attiecīgā gadījumā ņemot vērā viņu profesionālo statusu, viņu saimnieciskās darbības nozīmīgumu, viņiem piederošā kapitāla apmēru vai viņu amatus vienā vai vairākos uzņēmumos, kuros viņi veic šīs darbības.

191 Šādi lemjot, Vispārējā tiesa jēdzienu "ietekme" saprata ekonomiskā nozīmē un sniedza pietiekami skaidrus un precīzus kritērijus šī jēdziena piemērošanai, lai gan tai nebija detalizēti jānorāda gadījumi, kuros minētais jēdziens varētu būt piemērojams, jo, kā izriet arī no šī sprieduma 184. punkta, veids, kā saprast nozīmīgumu vai ietekmi, kāda uzņēmējam var būt attiecīgajā ekonomikas nozarē, lielā mērā ir atkarīgs no attiecīgā konteksta un apstākļiem (pēc analoģijas skat. spriedumu, 2025. gada 1. augusts, *Timchenko*/Padome, C-703/23 P, EU:C:2025:608, 34. punkts).

192 Turklāt, tā kā Vispārējā tiesa, kā izriet no šī sprieduma 178. punkta, piektā pārsūdzētā sprieduma 91. punktā pamatoti varēja konstatēt, ka no jēdziena "ietekme" izriet, ka ir paredzēti gadījumi, kad uzņēmējs ir nozīmīgs attiecīgajā ekonomikas nozarē, ņemot vērā viņa profesionālo statusu, viņa saimniecisko darbību nozīmīgumu, viņam piederošā kapitāla apmēru vai viņa amatus vienā vai vairākos uzņēmumos, nevar uzskatīt, ka šajā 91. punktā nav ievērota prasība par paredzamību, ko nosaka tiesiskās drošības princips.

193 Otrām kārtām, ar otro iebildumu, kas izvirzīts pirmā pamata pirmās daļas atbalstam lietā C-704/23 P, otrais apelācijas sūdzības iesniedzējs būtībā norāda, ka otrā pārsūdzētā sprieduma 88.–90. punktā Vispārējā tiesa ir norādījusi kritērijus vai elementus, kurus tā nav minējusi definīcijā, kuru tā jēdzienam "vadošs uzņēmējs" sniegusi minētā sprieduma 80. punktā, proti, attiecīgi sabiedrības *Yandex*, kurā otrais apelācijas sūdzības iesniedzējs veica darbību, ekonomisko nozīmīgumu un sanāksmi, kurā šis apelācijas sūdzības iesniedzējs esot piedalījies 2022. gada 24. februārī, ar Krievijas Federācijas prezidentu Vladimiru Putinu.

194 Šajā ziņā ir taisnība, ka otrā pārsūdzētā sprieduma 80. punktā Vispārējā tiesa ir identificējusi četrus kritērijus, kas nav kumulatīvi un kas ļauj uzskatīt, ka uzņēmējs ir "ietekmīgs" g) kritērija izpratnē, un ka nevienā no šiem kritērijiem nav minēts tās sabiedrības ekonomiskais nozīmīgums, kurā šis uzņēmējs veic savu darbību. Nav apstrīdams arī tas, ka minētā sprieduma 88. un 90. punktā Vispārējā tiesa ir konstatējusi, ka *Yandex* bija ekonomiski nozīmīga sabiedrība, un citstarp balstījusies uz šo elementu, lai uzskatītu, ka Padomei bija pamats otro apelācijas sūdzības iesniedzēju kvalificēt par "ietekmīgu uzņēmēju" g) kritērija izpratnē.

195 Ņemot to vērā, kā izriet no šī sprieduma 178. un 191. punkta, uzņēmēja ietekmi var pierādīt, izmantojot dažādus ekonomikas kritērijus atkarībā no lietas apstākļiem. Tādējādi tās sabiedrības ekonomiskais nozīmīgums, kurā uzņēmējs veic savu darbību, ir atbilstošs elements, lai kopā ar citiem elementiem noteiktu, vai šis uzņēmējs ir "ietekmīgs" g) kritērija izpratnē, proti, kā norādīts šī sprieduma 181. punktā, vai viņam ir būtiska nozīme attiecīgajā ekonomikas nozarē. Tāpēc Vispārējā tiesa nav pieļāvusi tiesību kļūdu, šo elementu ņemdama vērā otrā pārsūdzētā sprieduma 87.–90. punktā.

196 Runājot par to, ka otrā pārsūdzētā sprieduma 89. punktā Vispārējā tiesa esot norādījusi uz faktisku elementu, kas nav viens no kritērijiem, kuri minēti tā 80. punktā sniegtajā jēdziena "ietekme" definīcijā, proti, uz otrā apelācijas sūdzības iesniedzēja dalību sanāksmē, ko Krievijas Federācijas prezidents Vladimirs Putins organizēja 2022. gada 24. februārī, pietiek ar norādi, ka otrā pārsūdzētā sprieduma 89. punktā Vispārējā tiesa tikai uzskatīja, ka šis elements "apstiprina" otrā apelācijas sūdzības iesniedzēja ietekmi g) kritērija izpratnē. Kā izriet no šī sprieduma 188. punkta, tādā jēdziena vispārīgā definīcijā, kādu Vispārējā tiesa sniegusi otrā pārsūdzētā sprieduma 80. punktā, nevar minēt dažādus konkrētus gadījumus, kuros šis jēdziens var būt piemērojams, un vēl mazāk tajā nedrīkst ietvert faktiskus elementus, kas ļauj pamatot vai apstiprināt, ka konkrēta situācija ietilpst minētajā jēdzienā.

197 Turklāt 2022. gada 24. februāra sanāksmes ņemšana vērā jāsaprot nevis tādā nozīmē, ka apelācijas sūdzības iesniedzējs ir ietekmīgs tāpēc, ka viņam ir saikne ar Krievijas Federācijas valdību vai ar tās prezidentu, bet gan tāpēc, ka viņa būtisko nozīmi ekonomikas nozarē, kurā viņš veic darbību, apstiprina fakts, ka viņš ir viens no oligarhiem, kas uzaicināts piedalīties šajā sanāksmē.

198 Trešām kārtām, ar otro pamatu lietā C-111/24 P piektais apelācijas sūdzības iesniedzējs būtībā pārmet Vispārējai tiesai, ka piektā pārsūdzētā sprieduma 92. punktā tā nav veikusi jēdziena "ietekmīgs" salīdzinošu analīzi dažādās g) kritērija valodu versijās un minētā sprieduma 89. punktā, kas aplūkots kopā ar tā 52. punktu, šī jēdziena teleoloģisko analīzi ir balstījusi uz mērķiem, kuri saistīti ar ierobežojošiem pasākumiem, kas ir nevis individuāli, bet gan nozares pasākumi, kurus Savienība veikusi saistībā ar Krievijas Federācijas darbībām Ukrainas destabilizēšanai.

199 Runājot par pirmo no abiem šiem iebildumiem, piektais apelācijas sūdzības iesniedzējs ir nepareizi interpretējis piektā pārsūdzētā sprieduma 92. punktu. Vispārējā tiesa tajā būtībā ir nospriedusi, ka pat tad, ja pastāvētu atšķirības dažādās šī kritērija formulējumā ietvertā jēdziena "ietekmīgs" valodu versijās, saskaņā ar piektā pārsūdzētā sprieduma 92. punktā minēto judikatūru, kas atgādināta šī sprieduma 100. punktā, minētais kritērijs būtu jāinterpretē atkarībā no tā tiesiskā regulējuma vispārējās uzbūves un mērķa, kurā šis kritērijs ir paredzēts, un tieši to Vispārējā tiesa ir darījusi piektā pārsūdzētā sprieduma 88.–91. punktā.

200 Katrā ziņā jāatgādina, ka 24 jēdziena "ietekmīgs" valodu versijās nav atšķirību, ciktāl tās var interpretēt vienādi, kā izriet no šī sprieduma 173. un 174. punkta.

201 Runājot par šī sprieduma 198. punktā minēto iebildumu, jāatgādina, kā izriet no šī sprieduma 118. un 121. punkta un kā Vispārējā tiesa to izklāstījusi piektā pārsūdzētā sprieduma 52. un 89. punktā, ka saistībā ar situāciju Ukrainā pieņemtu Savienības tiesību aktu par ierobežojošiem pasākumiem mērķis kopš 2014. gada gan ar nozares ierobežojošiem pasākumiem, gan, kā tas ir šajā gadījumā, ar individuāliem ierobežojošiem pasākumiem ir izdarīt spiedienu uz Krievijas Federāciju un palielināt to šīs federācijas darbību izmaksas, kuru mērķis ir graut Ukrainas teritoriālo integritāti, suverenitāti un neatkarību, lai šī federācija izbeigtu darbības un politiku,

kas destabilizē Ukrainu, kā arī kopš 2022. gada, lai tā izbeigtu agresiju pret šo trešo valsti. Tādējādi Vispārējā tiesa veica teleoloģisku analīzi, kas ietverta piektā pārsūdzētā sprieduma 88. un 89. punktā, pareizi identificējot mērķus, kādi izvirzīti ierobežojošiem pasākumiem, kuri izriet no sākotnējiem apstrīdētajiem tiesību aktiem un pirmajiem apstrīdētajiem tiesību aktiem par saglabāšanu sarakstos.

202 Ņemot vērā iepriekš izklāstītos iemeslus, pirmā pamata pirmās daļas pirmais un otrais iebildums lietā C-704/23 P, kā arī otrais pamats un ceturtā pamata pirmā daļa lietā C-111/24 P jānoraida.

B. Par pamatiem, kas attiecas uz to, ka Vispārējā tiesa pārkāpusi samērīguma principu un Hartas 52. panta 1. punktu, kā arī par ceturtā pamata otro daļu lietā C-111/24 P

203 Šajā sadaļā papildus ceturtā pamata otrajai daļai lietā C-111/24 P ir apvienoti pamati, kas attiecas uz tiesību kļūdām, kuras Vispārējā tiesa it kā esot pieļāvusi saistībā ar samērīguma principu un Hartas 52. panta 1. punktā paredzētajām prasībām, proti, trešais un ceturtais pamats lietā C-696/23 P, kā arī trešais pamats un ceturtā pamata otrā daļa lietā C-704/23 P.

1. Par trešo pamatu lietā C-696/23 P, kas attiecas uz Hartas 52. panta 1. punkta pirmā teikuma pārkāpumu

a) Lietas dalībnieku argumenti

204 Ar trešo pamatu apelācijas sūdzības atbalstam lietā C-696/23 P pirmais apelācijas sūdzības iesniedzējs norāda, ka pirmā pārsūdzētā sprieduma 80. punktā Vispārējā tiesa ir pieļāvusi tiesību kļūdu, būtībā uzskatīdama, ka viņa pamattiesību īstenošanas ierobežošana ar ierobežojošiem pasākumiem, kas uz viņu attiecas, bija "noteikta tiesību aktos" Hartas 52. panta 1. punkta pirmā teikuma izpratnē. Šī tiesa, neievērodama Tiesas judikatūru, nav pārbaudījusi, vai apstrīdētais lēmums un regula, kuros ir noteikti šie pasākumi, paredz skaidrus un precīzus noteikumus, kas regulē iejaukšanās pirmā apelācijas sūdzības iesniedzēja pamattiesībās, kuras nostiprinātas Hartas 7. un 17. pantā, proti, tiesībās uz privātās dzīves neaizskaramību, kā arī tiesībās uz īpašumu, apmēru. Šajā gadījumā tas tā neesot. It īpaši g) kritērijs neesot nedz skaidrs, nedz precīzs un esot balstīts uz neskaidru formulējumu, kas neatbilst prasībai par paredzamību un kas nesniedz pietiekamas garantijas pret ļaunprātīgu Padomes rīcības brīvības izmantošanu.

205 Padome apstrīd pirmā apelācijas sūdzības iesniedzēja argumentu pamatotību.

b) Tiesas vērtējums

206 Jāatgādina, ka Hartas 7. pantā nostiprinātās tiesības uz privātās un ģimenes dzīves, mājokļa un saziņas neaizskaramību, kā arī Hartas 17. pantā paredzētās tiesības uz īpašumu nav absolūtas prerogatīvas un to īstenošanā var tikt noteikti ierobežojumi, kas attaisnoti ar Savienības izvirzītiem vispārējo interešu mērķiem, ar nosacījumu, ka šādi ierobežojumi faktiski atbilst minētajiem vispārējo interešu mērķiem un saistībā ar izvirzīto mērķi nav uzskatāmi par pārmērīgu un nepieņemamu iejaukšanos, kas aizskar pašu šādi garantēto pamattiesību būtību (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2017. gada 28. marts, *Rosneft*, C-72/15, EU:C:2017:236, 148. punkts, un 2024. gada 21. marts, *Landeshauptstadt Wiesbaden*, C-61/22, EU:C:2024:251, 75. punkts).

207 Šajā ziņā Hartas 52. panta 1. punkta pirmajā teikumā paredzēts, ka šo tiesību izmantošanas ierobežojumus var noteikt tikai tad, ja tie ir noteikti tiesību aktos un respektē minēto tiesību būtību.

208 Šajā ziņā jāatgādina, ka prasība, saskaņā ar kuru šādiem ierobežojumiem jābūt paredzētiem tiesību aktos (tiesiskuma princips), nozīmē, ka pašā tiesību aktā, kas atļauj iejaukšanos šajās tiesībās, jānosaka attiecīgo tiesību izmantošanas ierobežojuma apjoms, un jāprecizē, pirmkārt, ka šī prasība neizslēdz, ka attiecīgais ierobežojums tiek formulēts pietiekami atklāti, lai to varētu pielāgot dažādiem gadījumiem, kā arī situācijas izmaiņām, un, otrkārt, ka Tiesa vajadzības gadījumā, izmantojot interpretāciju, var precizēt ierobežojuma konkrēto tvērumu, ņemot vērā gan attiecīgo Savienības tiesību aktu formulējumu, gan to vispārējo sistēmu un mērķus, kas ar tiem tiek īstenoti, interpretējot tos saskaņā ar Hartā garantētajām pamattiesībām (spriedums, 2024. gada 21. marts, *Landeshauptstadt Wiesbaden*, C-61/22, EU:C:2024:251, 77. punkts un tajā minētā judikatūra).

209 Šajā gadījumā ir taisnība, ka pirmā pārsūdzētā sprieduma 80. punktā Vispārējā tiesa tiesiskuma principa pārbaudē ir tikai norādījusi, ka ierobežojoši pasākumi, kas apstrīdētajos tiesību aktos noteikti attiecībā uz pirmo apelācijas sūdzības iesniedzēju, bija noteikti tiesību aktos, kuri ir vispārpiemērojami un kuriem Savienības tiesībās ir skaidrs juridiskais pamats. Tādējādi minētajā punktā tā neesot pārbaudījusi, vai tiesību akti, kas ļauj iejaukties pirmā apelācijas sūdzības iesniedzēja pamattiesībās, nosaka šo tiesību izmantošanas ierobežojuma tvērumu iepriekšējā punktā atgādinātās judikatūras izpratnē. Šādā mērā Vispārējā tiesa ir pieļāvusi tiesību kļūdu.

210 Tomēr saskaņā ar pastāvīgo judikatūru, ja Vispārējās tiesas nolēmuma pamatojumā ir konstatējams Savienības tiesību pārkāpums, taču izrādās, ka šī nolēmuma rezolutīvā daļa ir pamatota ar citiem juridiskiem apsvērumiem, šāds pārkāpums nevar izraisīt šī nolēmuma atcelšanu un tā pamatojums jāaizstāj (spriedums, 2024. gada 4. oktobris, Komisija un Padome/*Front Polisario*, C-778/21 P un C-798/21 P, EU:C:2024:833, 178. punkts).

211 Šajā ziņā saskaņā ar Hartas 52. panta 1. punktu jebkuram tajā garantēto pamattiesību īstenošanas ierobežojumam jābūt noteiktam tiesību aktos, un tas nozīmē, ka pašā juridiskajā pamatā, kas ļauj iejaukties šajās tiesībās, ir skaidri un precīzi jānosaka to īstenošanas ierobežojuma apjoms (spriedumi, 2020. gada 16. jūlijs, *Facebook Ireland* un *Schrems*, C-311/18, EU:C:2020:559, 175. punkts, kā arī 2020. gada 8. septembris, *Recorded Artists Actors Performers*, C-265/19, EU:C:2020:677, 86. punkts).

212 Vispārējā tiesa būtībā pārbaudīja, vai šī prasība ir ievērota, analizēdama prasības pirmo pamatu, kas attiecas uz samērīguma principa un pamattiesību pārkāpumu.

213 It īpaši pirmā pārsūdzētā sprieduma 83., 84. un 91.–93. punktā Vispārējā tiesa uzskatīja, ka Hartas 7. un 17. pantā garantēto pamattiesību izmantošanas ierobežojumu piemērošanas nosacījumi un tvērums ir skaidri un precīzi noteikti pašā Lēmumā 2014/145 un Regulā Nr. 269/2014. Šādus ierobežojošus pasākumus var noteikt tikai attiecībā uz tādu personu un vienību kategorijām, kas atbilst Lēmuma 2014/145 1. un 2. pantā, kā arī Regulas Nr. 269/2014 3. pantā noteiktajiem kritērijiem, kuros ietilpst g) kritērijs. Turklāt Lēmuma 2014/145 1. panta 2., 3. un 6. punktā ir precizēti gadījumi, kad personai var piemērot izņēmumu no pasākuma, ar kuru aizliegts ieceļot Savienības teritorijā un šķērsot to tranzītā un kurš uz to attiecas, savukārt šī lēmuma 2. panta 3.–5., 7. un 8. punktā, kā arī Regulas Nr. 269/2014 4.–6.b pantā paredzēts, kādos gadījumos šie kādas personas iesaldētie līdzekļi un saimnieciskie resursi var tikt atbrīvoti.

214 Šādos apstākļos ir skaidrs, ka pirmā pārsūdzētā sprieduma 80. punktā izdarītais Vispārējās tiesas secinājums, ka ierobežojošie pasākumi, kas apstrīdētajos tiesību aktos paredzēti attiecībā uz pirmo apelācijas sūdzības iesniedzēju, ir noteikti tiesību aktos Hartas 52. panta 1. punkta pirmā teikuma izpratnē, ir pamatots, ņemot vērā minētā sprieduma pārējā daļā iekļauto pamatojumu.

215 Ņemot vērā iepriekš izklāstītos iemeslus, trešais pamats lietā C-696/23 P jānoraida.

2. Par ceturto pamatu lietā C-696/23 P un trešo pamatu lietā C-704/23 P, kas attiecas uz Hartas 52. panta 1. punkta otrā teikuma pārkāpumu, kā arī ceturtā pamata otro daļu lietā C-704/23 P, kura attiecas uz samērīguma principa pārkāpumu

a) Lietas dalībnieku argumenti

216 Ceturtais pamats, kas izvirzīts apelācijas sūdzības pamatošanai lietā C-696/23 P, sadalīts sešās daļās.

217 Ar šī pamata pirmo daļu pirmais apelācijas sūdzības iesniedzējs būtībā apgalvo, ka Vispārējā tiesa esot pieļāvusi tiesību kļūdu, pirmā pārsūdzētā sprieduma 88. un 90. punktā uzskatīdama, ka viņam noteiktie ierobežojošie pasākumi spēj sasniegt Savienības mērķus un ir vajadzīgi to sasniegšanai. Pirmkārt, runājot par minētā sprieduma 88. punktu, šiem pasākumiem neesot bijis ne mazākās ietekmes uz Krievijas Federāciju, turklāt šajā 88. punktā ietvertie apsvērumi neļauj pierādīt minēto pasākumu samērīgumu. Pirmais apelācijas sūdzības iesniedzējs it īpaši apgalvo, ka tas, vai viņš bija nodevis akcijas, kas viņam piederēja *TMK* un *Sinara Group*, lai novērtētu ierobežojošo pasākumu spēju sasniegt izvirzītos mērķus, bija atbilstīgs fakts, kurš Vispārējai tiesai būtu bijis jāpārbauda, ņemot vērā iesniegtos pierādījumus. Otrkārt, runājot par minētā sprieduma 90. punktu, pirmais apelācijas sūdzības iesniedzējs uzskata, ka pretēji tam, ko nospriedusi Vispārējā tiesa, tā nespēja piedāvāt mazāk ierobežojošus pasākumus, jo šādi pasākumi arī nebūtu bijuši piemēroti izvirzīto mērķu sasniegšanai.

218 Ar ceturtā pamata otro daļu pirmais apelācijas sūdzības iesniedzējs Vispārējai tiesai pārmet, ka pirmā pārsūdzētā sprieduma 94. punktā tā uzskatīja, ka, neraugoties uz tiesvedībā Vispārējā tiesā iesniegtajiem pierādījumiem, arguments, saskaņā ar kuru ar apstrīdēto lēmumu un regulu noteiktie ierobežojošie pasākumi galu galā kalpo Krievijas Federācijas interesēm, nebija juridiski pietiekami pierādīts.

219 Ceturtā pamata trešajā daļā pirmais apelācijas sūdzības iesniedzējs apgalvo, ka Vispārējā tiesa nav atbildējusi uz viņa argumentu, ka viņam noteiktie ierobežojošie pasākumi ir nesaprātīgi, ņemot vērā, ka dalībvalstis, pērkot fosilo kurināmo, piedalās Krievijas Federācijas īstenotā kara izmaksu finansēšanā.

220 Ceturtā pamata ceturtās daļas atbalstam pirmais apelācijas sūdzības iesniedzējs apgalvo, ka Vispārējā tiesa ir pieļāvusi tiesību kļūdu, pirmā pārsūdzētā sprieduma 90. punktā ignorēdama faktu, ka viņš faktiski nevarēja apiet noteiktos ierobežojumus, un to Vispārējā tiesa būtu varējusi konstatēt, ja būtu ņēmusi vērā pierādījumus par viņam piederošo akciju nodošanu.

221 Pirmais apelācijas sūdzības iesniedzējs ceturtā pamata piektajā un sestajā daļā apgalvo, ka Vispārējā tiesa ir pieļāvusi tiesību kļūdu, attiecīgi pirmā pārsūdzētā sprieduma 81., 82. un 93. punktā, kā arī 83., 84., 91. un 92. punktā viņam noteikto ierobežojošo pasākumu samērīguma

pārbaudes nolūkā pārmērīgu nozīmi piešķirdama periodiskai minēto pasākumu pārskatīšanai, kā arī iespējām pieprasīt atļauju izmantot līdzekļus vai iegūt ceļošanas atļauju humānu apsvērumu dēļ.

222 Trešā pamata atbalstam lietā C-704/23 P otrais apelācijas sūdzības iesniedzējs kritizē otrā pārsūdzētā sprieduma 143. punktu, jo Vispārējā tiesa – pretēji tam, ko tā noteikusi minētajā punktā, – nav pārbaudījusi, vai ierobežojošie pasākumi, kuri noteikti un saglabāti ar apstrīdētajiem tiesību aktiem, bija piemēroti, lai sasniegtu tajos izvirzītos mērķus. Minētajā punktā Vispārējās tiesas veiktā pierādīšana neattiecas uz ierobežojošo pasākumu piemērotības sasniegt šos mērķus pārbaudi. Otrajam apelācijas sūdzības iesniedzējam noteiktie ierobežojošie pasākumi neesot piemēroti, lai izdarītu jebkādu spiedienu uz Krievijas Federācijas vadību, ietekmētu tās politiku vai jebkādā veidā ietekmētu attiecīgo ekonomikas nozari.

223 Ar ceturtā pamata otro daļu tajā pašā lietā otrais apelācijas sūdzības iesniedzējs norāda, ka tādējādi arī otrā pārsūdzētā sprieduma 166. punktā, kas attiecas uz viņa pamattiesību īstenošanas ierobežojuma samērīgo raksturu un kurā ir atsauce it īpaši uz minētā sprieduma 143. punktā veikto samērīguma analīzi, ir pieļauta tiesību kļūda.

224 Padome iebilst, ka lietā C-696/23 P pirmais apelācijas sūdzības iesniedzējs ar ceturtā pamata pirmo, otro un ceturto daļu cenšas apšaubīt Vispārējās tiesas veikto faktu vērtējumu, bet šāda faktu pārbaude, ja netiek apgalvots, ka ir notikusi faktu sagrozīšana, nav Tiesas kompetencē apelācijas tiesvedībā.

225 Pārējā daļā šī iestāde apstrīd pirmā un otrā apelācijas sūdzības iesniedzēja argumentu pamatotību.

b) Tiesas vērtējums

1) Par ceturtā pamata pirmās, otrās un ceturtās daļas pieņemamību lietā C-696/23 P

226 Runājot par ceturtā pamata pirmās un ceturtās daļas, kas izvirzīta apelācijas sūdzības atbalstam lietā C-696/23 P, pieņemamību, ņemot vērā šī sprieduma 158. punktā atgādināto Tiesas judikatūru, jākonstatē, ka pirmais apelācijas sūdzības iesniedzējs necenšas apstrīdēt Vispārējās tiesas veiktos faktu konstatējumus un vērtējumus. Tieši pretēji, viņš tiesai pārmet, ka tā nav ņēmusi vērā kādu faktu, proti, viņam piederošo *TMK* un *Group Sinara* akciju nodošanu, lai novērtētu iejaukšanās viņa pamattiesībās, kas notikusi ar viņam noteiktajiem ierobežojošajiem pasākumiem, samērīgumu, kā arī šo pasākumu apiešanas riska esību. Šāda argumenta mērķis ir lūgt Tiesu pārbaudīt, vai, iespējams, Vispārējā tiesa nav pārkāpusi samērīguma principu, kā arī noteikumus par pierādīšanas pienākumu un pierādījumu iegūšanu, tāpēc Tiesai ir kompetence to darīt apelācijas tiesvedībā (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2025. gada 1. augusts, *Timchenko* /Padome, C-702/23 P, EU:C:2025:605, 25. punkts un tajā minētā judikatūra). Šādos apstākļos abas šīs daļas ir pieņemamas.

227 Savukārt jākonstatē, ka ar ceturtā pamata otro daļu lietā C-696/23 P pirmais apelācijas sūdzības iesniedzējs vēlas panākt, ka no jauna tiek novērtēti pierādījumi, kurus viņš bija iesniedzis prasības atbalstam pirmajā instancē, lai pierādītu, ka pretēji tam, ko Vispārējā tiesa atzinusi pirmā pārsūdzētā sprieduma 94. punktā, attiecīgie ierobežojošie pasākumi ir labvēlīgi Krievijas Federācijas valdībai, jo tie daudziem uzņēmējiem liek atgriezties šajā valstī. Šāda argumentācija, kurā šis apelācijas sūdzības iesniedzējs nemin nekādu šo pierādījumu sagrozīšanu Vispārējā tiesā, jānoraida kā nepieņemama saskaņā ar šī sprieduma 158. punktā atgādināto Tiesas judikatūru.

228 No tā izriet, ka tikai ceturtā pamata pirmā un ceturtā daļa lietā C-696/23 P ir pieņemamas.

2) Par lietas būtību

i) Ievada apsvērumi

229 Pirmām kārtām, runājot par Savienības noteikto ierobežojošo pasākumu vai vispārīgo noteikumu, kas paredzēti Savienības tiesību aktos, ar kuriem ir noteikti šādi pasākumi, samērīgumu, Tiesa atgādināja, ka samērīguma princips prasa, lai ar Savienības tiesību normām ieviestie līdzekļi būtu atbilstoši attiecīgā tiesiskā regulējuma leģitīmo mērķu īstenošanai un nepārsniegtu to sasniegšanai nepieciešamo (spriedumi, 2019. gada 31. janvāris, *Islamic Republic of Iran Shipping Lines* u.c./Padome, C-225/17 P, EU:C:2019:82, 102. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra, un 2020. gada 9. jūlijs, *Haswani*/Padome, C-241/19 P, EU:C:2020:545, 99. punkts).

230 Runājot par tiesas kontroli pār to prasību ievērošanu, kuras izriet no samērīguma principa, jāatgādina, ka Tiesa Padomei ir atzinusi plašu rīcības brīvību, kad tā paredz ierobežojošu pasākumu režīmu, kas saistīts ar Savienības kopējo ārpolitiku un drošības politiku un saistībā ar kuru tai jāizdara politiska, ekonomiska un sociāla rakstura izvēle un jāveic sarežģīti vērtējumi. Tiesa no tā ir secinājusi, ka nav jānoskaidro, vai atbilstoši šādam režīmam pieņemtais pasākums bija vienīgais vai labākais iespējamais, bet ka tikai šāda pasākuma acīmredzami nepiemērotais raksturs salīdzinājumā ar Padomes izvirzīto mērķi var ietekmēt šāda pasākuma tiesiskumu. Tā arī precizēja, ka pat tad, ja Padomei ir plaša rīcības brīvība, tai sava izvēle jābalsta uz objektīviem kritērijiem un jāpārbauda, vai izraudzītā pasākuma mērķi var attaisnot pat būtiskas negatīvas ekonomiskas sekas dažiem operatoriem (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2013. gada 28. novembris, Padome/*Manufacturing Support & Procurement Kala Naft*, C-348/12 P, EU:C:2013:776, 120. punkts un tajā minētā judikatūra; 2017. gada 28. marts, *Rosneft*, C-72/15, EU:C:2017:236, 146. punkts, kā arī 2020. gada 9. jūlijs, *Haswani*/Padome, C-241/19 P, EU:C:2020:545, 100. punkts).

231 Otrām kārtām, kā atgādināts šī sprieduma 206. punktā, tādu pamattiesību īstenošanai, kādas ir nostiprinātas Hartas 7. un 17. pantā, tāpat kā tās 16. pantā, kas attiecas uz brīvību veikt saimniecisku darbību, var tikt piemēroti ierobežojumi, kuri ir pamatoti ar Savienības vispārējo interešu mērķiem, ar nosacījumu, ka šādi ierobežojumi faktiski atbilst minētajiem mērķiem un, ņemot vērā izvirzīto mērķi, nav pārmērīga un nepieļaujama iejaukšanās, kas skartu šādi garantēto tiesību pašu būtību. Tiesa ir arī precizējusi, ka ierobežojošiem pasākumiem principā ir sekas, kas skar tiesības uz privātās dzīves neaizskaramību, tiesības uz īpašumu un tiesības brīvi veikt profesionālo darbību, un tādējādi tie rada kaitējumu personām, uz kurām tie attiecas (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2013. gada 28. novembris, Padome/*Manufacturing Support & Procurement Kala Naft*, C-348/12 P, EU:C:2013:776, 121.–123. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra, un 2017. gada 28. marts, *Rosneft*, C-72/15, EU:C:2017:236, 148. un 149. punkts).

232 Atbilstoši Hartas 52. panta 1. punktam visiem šajā Hartā atzīto tiesību un brīvību izmantošanas ierobežojumiem jābūt noteiktiem tiesību aktos, tajos jārespektē to būtība, un, ievērojot samērīguma principu, ierobežojumus šīm tiesībām un brīvībām drīkst uzlikt tikai tad, ja tie ir nepieciešami un patiešām atbilst vispārējas nozīmes mērķiem, ko atzinusi Savienība, vai vajadzībai aizsargāt citu personu tiesības un brīvības. Šajā ziņā šī sprieduma 229. un 230. punktā minētā judikatūra ir piemērojama arī, lai noteiktu, vai ierobežojošo pasākumu radītā iejaukšanās attiecīgās personas pamattiesībās ir nesamērīga (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2019. gada

31. janvāris, *Islamic Republic of Iran Shipping Lines* u.c./Padome, C-225/17 P, EU:C:2019:82, 101. –103. punkts, kā arī 2020. gada 9. jūlijs, *Haswani*/Padome, C-241/19 P, EU:C:2020:545, 98.–100. punkts).

233 No šī sprieduma 229.–232. punkta izriet – lai noskaidrotu, vai Savienības noteiktie ierobežojošie pasākumi vai Savienības tiesību aktā paredzētie vispārējie noteikumi, kuros ir noteikti šādi pasākumi, atbilst samērīguma principam, vai arī iejaukšanās Hartā garantētajās tiesībās vai brīvībās, ņemot vērā šo tiesību vai brīvību ierobežojumus, ko rada Savienības tiesību akts, kurā ir noteikti ierobežojoši pasākumi, ir samērīga, jāpārbauda, pirmkārt, vai šie pasākumi vai noteikumi atbilst Savienības atzītam vispārējo interešu mērķim, otrkārt, vai tie nav acīmredzami neatbilstoši šim mērķim, proti, vai tie nav acīmredzami nepiemēroti mērķu sasniegšanai, un, treškārt, vai tie vai attiecīgā gadījumā konkrētais ierobežojums acīmredzami nepārsniedz to, kas vajadzīgs minētā mērķa sasniegšanai (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2013. gada 28. novembris, Padome/*Manufacturing Support & Procurement Kala Naft*, C-348/12 P, EU:C:2013:776, 126. punkts, kā arī 2020. gada 17. septembris, *Rosneft* u.c./Padome, C-732/18 P, EU:C:2020:727, 110.–115. un 117. punkts).

234 Tādējādi, ņemot vērā šo analīzes shēmu, jāpārbauda, vai, kā to apgalvo pirmais un otrais apelācijas sūdzības iesniedzējs, Vispārējā tiesa ir pieļāvusi tiesību kļūdas ierobežojošo pasākumu, kas Savienības mērogā pieņemti attiecībā uz otro apelācijas sūdzības iesniedzēju, vai iejaukšanās pirmā un otrā apelācijas sūdzības iesniedzēja pamattiesībās, kuras nostiprinātas Hartas 7. un 17. pantā, kā arī, runājot par otro apelācijas sūdzības iesniedzēju, tās 16. pantā, samērīguma vērtējumā.

235 Attiecīgo ierobežojošo pasākumu mērķis ir izdarīt spiedienu uz Krievijas Federācijas valdību un palielināt to šīs federācijas darbību izmaksas, kuru mērķis ir apdraudēt Ukrainas teritoriālo integritāti, suverenitāti un neatkarību. Runa ir par leģitīmu mērķi, kas ietilpst tajos, kuri izvirzīti ar kopējo ārpolitiku un drošības politiku un minēti LES 21. panta 2. punkta b) un c) apakšpunktā, proti, attiecīgi, no vienas puses, konsolidēt un atbalstīt demokrātiju, tiesiskumu, cilvēktiesības un starptautisko tiesību principus, un, no otras puses, saglabāt mieru, novērst konfliktus un stiprināt starptautisko drošību (pēc analoģijas skat. spriedumus, 2013. gada 28. novembris, Padome/*Manufacturing Support & Procurement Kala Naft*, C-348/12 P, EU:C:2013:776, 124. punkts; 2017. gada 28. marts, *Rosneft*, C-72/15, EU:C:2017:236, 115. punkts, kā arī 2019. gada 31. janvāris, *Islamic Republic of Iran Shipping Lines* u.c./Padome, C-225/17 P, EU:C:2019:82, 104. punkts). Turklāt pirmais un otrais apelācijas sūdzības iesniedzējs savā argumentācijā neapstrīd šī mērķa likumību.

ii) Analīze

236 Pirmām kārtām, runājot par otrā apelācijas sūdzības iesniedzēja argumentu, ka, analizējot attiecīgi to ierobežojošo pasākumu samērīgumu, kas Savienības mērogā noteikti attiecībā uz šo apelācijas sūdzības iesniedzēju, un šo pasākumu radītās iejaukšanās viņa pamattiesībās samērīgumu, Vispārējā tiesa otrā pārsūdzētā sprieduma 143. un 166. punktā nav pārbaudījusi minēto pasākumu atbilstošo raksturu salīdzinājumā ar apstrīdēto aktu izvirzītajiem mērķiem, jānorāda, ka minētais apelācijas sūdzības iesniedzējs nepareizi interpretē minētos punktus.

237 Pirmkārt, otrā pārsūdzētā sprieduma 143. punktā minētās atsauces uz Vispārējās tiesas judikatūru, it īpaši atsauce uz 2014. gada 12. marta sprieduma *Al Assad*/Padome (T-202/12, EU:T:2014:113) 116. punktu, kurā Vispārējā tiesa uzskatīja, ka attiecīgo ierobežojošo pasākumu piemērotais raksturs izriet no šo pasākumu izvirzītā vispārējo interešu mērķa būtiskā rakstura starptautiskajai

kopienai, ļauj saprast, ka minētajā 143. punktā Vispārējā tiesa pēc analoģijas uzskatīja, ka, ņemot vērā attiecīgo ierobežojošajiem pasākumiem izvirzīto mērķu, ko otrais apelācijas sūdzības iesniedzējs nav apstrīdējis un kas atgādināti šī sprieduma 235. punktā, nozīmīgumu, šie pasākumi bija piemēroti, lai tos sasniegtu.

238 Otrkārt, tā kā otrā pārsūdzētā sprieduma 166. punktā izdarīta atsauce uz tā 143. punktā iekļauto analīzi, jākonstatē, ka Vispārējā tiesa ir pārbaudījusi minēto pasākumu piemērotību salīdzinājumā ar tiem izvirzītajiem mērķiem un ir uzskatījusi, ka tie ir piemēroti šo mērķu sasniegšanai. Turklāt 143. punktā atbilstoši šī sprieduma 231. un 233. punktā atgādinātajai Tiesas judikatūrai Vispārējā tiesa būtībā uzskatīja, ka negatīvās sekas, ko rada tāda iejaukšanās pamattiesībās, kuru izraisa otrajam apelācijas sūdzības iesniedzējam noteiktie ierobežojošie pasākumi, nevar uzskatīt par nesamērīgām, ciktāl tās acīmredzami nepārsniedz to, kas vajadzīgs izvirzītā mērķa sasniegšanai.

239 Otrām kārtām, jāpārbauda, pirmkārt, ceturtā pamata pirmā un ceturtā daļa lietā C-696/23 P, ar kurām pirmais apelācijas sūdzības iesniedzējs pārmet Vispārējai tiesai, ka tā, lai noskaidrotu, vai viņa pamattiesību izmantošanas ierobežojums bija nesamērīgs, esot pieļāvusi tiesību kļūdas, pirmā pārsūdzētā sprieduma 88. un 90. punktā analizēdama ierobežojošo pasākumu piemērotību sasniegt izvirzītos mērķus, kā arī šī ierobežojuma nepieciešamību.

240 Vispirms jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru iebildumi pret Vispārējās tiesas nolēmuma *ad abundantiam* pamatojumu nevar izraisīt šī nolēmuma atcelšanu un tādēļ ir neefektīvi (spriedums, 2019. gada 2. oktobris, *Crédit mutuel Arkéa*/ECB, C-152/18 P un C-153/18 P, EU:C:2019:810, 68. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra). Tā kā pirmā pārsūdzētā sprieduma 88. punkts sākas ar frāzi "Tas tā vēl jo vairāk ir tāpēc, ka", no tā jāsecina, ka aiz šīs frāzes ietvertais pamatojums ir *ad abundantiam* salīdzinājumā ar to, kas ir pirms tās un ir ietverts minētā sprieduma 87. punktā, kuru pirmais apelācijas sūdzības iesniedzējs nav kritizējis un kurā Vispārējā tiesa uzskatīja, ka ar apstrīdēto lēmumu un regulu noteiktie ierobežojošie pasākumi ir piemēroti izvirzīto mērķu sasniegšanai. Tādējādi pirmā apelācijas sūdzības iesniedzēja argumenti, kas vērsti pret pirmā pārsūdzētā sprieduma 88. punktu, jānoraida kā neefektīvi.

241 Tad, runājot par pirmā apelācijas sūdzības iesniedzēja argumentu, ka Vispārējā tiesa ir bijusi nekonsekventa, pirmā pārsūdzētā sprieduma 90. punktā uzskatīdama, ka būtu bijis jānorāda, kādus mazāk ierobežojošus, bet tikpat efektīvus pasākumus, ņemot vērā Padomes izvirzītos mērķus, tā būtu varējusi veikt, lai mazinātu negatīvās sekas, ko rada viņa pamattiesību izmantošanas ierobežojums, kaut gan nebija neviena atbilstoša alternatīva pasākuma, šis arguments nav pamatots. Minētajā pirmā pārsūdzētā sprieduma punktā Vispārējā tiesa, pati atsaukdamās uz šādiem mazāk ierobežojošiem pasākumiem un konstatēdama, ka tie neļauj sasniegt izvirzītos mērķus tikpat efektīvi, secināja, ka pirmais apelācijas sūdzības iesniedzējs nav iesniedzis citus šādu pasākumu piemērus. Ja šādu piemēru nav, Vispārējā tiesa nevar novērst pirmā apelācijas sūdzības iesniedzēja pieļauto trūkumu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2020. gada 25. jūnijs, *VTB Bank*/Padome, C-729/18 P, EU:C:2020:499, 85.–87. punkts), un nevar arī prezumēt, ka iespējamos alternatīvos pasākumus, ko šis apelācijas sūdzības iesniedzējs būtu varējis norādīt, Vispārējā tiesa noteikti būtu uzskatījusi par nepiemērotiem.

242 Visbeidzot, konkrētāk runājot par pirmā pamata ceturto daļu, kas vērsta pret pirmā pārsūdzētā sprieduma 90. punktu, Vispārējai tiesai minētajā punktā nebija jāpārbauda, vai pirmais apelācijas sūdzības iesniedzējs – tāpēc, ka, iespējams, bija zaudējis savas kontroles pilnvaras pār *TMK* un *Group Sinara*, – nevarēja apiet ierobežojošos pasākumus, kuri viņam bija noteikti. Minētā sprieduma 90. punkts attiecas tikai uz to, vai bija mazāk ierobežojoši, bet tikpat efektīvi pasākumi

izvirzīto mērķu sasniegšanai. Lai gan apiešanas riska pārbaude var būt noderīga, lai noskaidrotu šādu alternatīvu pasākumu esību, tas vien, ka persona, uz kuru attiecas ierobežojoši pasākumi, nevar tos apiet, nenozīmē, ka no tiem izrietošais viņa pamattiesību izmantošanas ierobežojums acīmredzami pārsniedz to, kas vajadzīgs šo mērķu sasniegšanai.

243 Otrkārt, jānoraida arī ceturtā pamata trešā daļa, ar ko pirmais apelācijas sūdzības iesniedzējs Vispārējai tiesai pārmet, ka tā nav atbildējusi uz viņa argumentu, saskaņā ar kuru viņam noteiktie ierobežojošie pasākumi ir nesaprātīgi, ņemot vērā, ka dalībvalstis, pērkot fosilo kurināmo, piedalās Krievijas Federācijas īstenotā kara izmaksu finansēšanā. Pēc analoģijas ar to, ko Vispārējā tiesa nospriedusi pirmā pārsūdzētā sprieduma 87. un 89. punktā, kurus šis apelācijas sūdzības iesniedzējs apelācijas sūdzībā nav kritizējis, šādam apstāklim, ciktāl runa ir par jautājumu, kas skar suverēnu valstu komercattiecības, objektīvi nav nekādas saiknes ar g) kritēriju un apstrīdētajā lēmumā un regulā noteikto ierobežojošo pasākumu izvirzīto mērķi, proti, izmantojot individuālus ierobežojošus pasākumus, izdarīt papildu spiedienu uz šīs Federācijas valdību un palielināt to darbību izmaksas, kuru mērķis ir graut Ukrainas teritoriālo integritāti, suverenitāti un neatkarību. Tādējādi saskaņā ar šī sprieduma 101. punktā atgādināto judikatūru pirmais apelācijas sūdzības iesniedzējs, ņemot vērā šos pirmā pārsūdzētā sprieduma punktus, varēja saprast, kādu iemeslu dēļ šādam argumentam nevar piekrist iejaukšanās viņa pamattiesībās samērīguma pārbaudes ietvaros.

244 Treškārt, runājot par ceturtā pamata piekto un sesto daļu, ar kurām pirmais apelācijas sūdzības iesniedzējs būtībā pārmet Vispārējai tiesai, ka pirmā pārsūdzētā sprieduma 81.–84. punktā, kā arī tā 92. un 93. punktā, lai pārbaudītu iejaukšanās viņa pamattiesībās samērīgumu, tā pārmērīgu nozīmi piešķīrusi periodiskai viņam noteikto ierobežojošo pasākumu pārskatīšanai un iespējām pieprasīt atļauju izmantot līdzekļus vai saņemt ceļošanas atļauju humānu iemeslu dēļ, minētās daļas jānoraida.

245 No vienas puses, pirmā pārsūdzētā sprieduma 81.–84. punkts attiecas nevis uz Vispārējās tiesas pārbaudi attiecībā uz samērīguma prasību, kas paredzēta Hartas 52. panta 1. punkta otrajā teikumā, bet uz šīs tiesību normas pirmajā teikumā paredzētās prasības, saskaņā ar kuru visos pamattiesību ierobežojumos jārespektē šo tiesību būtība, pārbaudi. Ar ceturtā pamata piekto un sesto daļu pirmais apelācijas sūdzības iesniedzējs tikai norāda uz tiesību kļūdām, ko Vispārējā tiesa pieļāvusi saistībā ar samērīguma principa pārbaudi, kuru šī tiesa veica, ņemot vērā iejaukšanos viņa pamattiesībās.

246 No otras puses, runājot par pirmā pārsūdzētā sprieduma 92. un 93. punktu, jānorāda vien tas, ka pirmais apelācijas sūdzības iesniedzējs nav precizējis, kādu iemeslu dēļ Vispārējā tiesa būtu piešķīrusi "pārmērīgu nozīmi" minētajos punktos norādītajiem aspektiem. Minētajos punktos tā ir tikai norādījusi, ka ierobežojošo pasākumu periodiska pārskatīšana, kā arī tādu atkāpju esība, ko var piešķirt iesaldēto līdzekļu un saimniecisko resursu izmantošanai vai ieceļošanai Savienības teritorijā, palīdzēja pierādīt iejaukšanās pirmā apelācijas sūdzības iesniedzēja pamattiesībās samērīgo raksturu.

247 Ņemot vērā iepriekš izklāstītos iemeslus, ceturtā pamata pirmā un trešā līdz sestā daļa lietā C-696/23 P, kā arī trešais pamats un ceturtā pamata otrā daļa lietā C-704/23 P jānoraida.

3. Par ceturtā pamata otro daļu lietā C-111/24 P

a) Lietas dalībnieku argumenti

248 Ceturtā pamata otrajā daļā, kas izvirzīta apelācijas sūdzības atbalstam lietā C-111/24 P, piektais apelācijas sūdzības iesniedzējs uzskata, ka jēdziena "ietekmīgi uzņēmēji" definīcija, kuru Vispārējā tiesa sniegusi pārsūdzētā sprieduma 91. punktā, nesamērīgi apdraud viņa darījumdarbības brīvību un tiesības uz īpašumu, kas nostiprinātas attiecīgi Hartas 16. un 17. pantā. Tā kā vienīgie pasākumi, ko kāds uzņēmējs, uz kuru attiecas g) kritērijs, varētu saprātīgi veikt, nozīmētu viņa statusa zaudēšanu, piemēram, pārdodot savas akcijas vai kapitāldaļas, ierobežojošie pasākumi vairs nebūtu pagaidu rakstura un atgriezeniski, bet tieši pretēji – kļūtu galīgi un neatgriezeniski.

249 Padome uzskata, ka šī daļa tās neskaidrā rakstura dēļ jāatzīst par nepieņemamu. Turklāt tā apstrīd piektā apelācijas sūdzības iesniedzēja argumentu pamatotību.

b) Tiesas vērtējums

250 Iesākumā, ņemot vērā šī sprieduma 157. punktā atgādināto Tiesas judikatūru, jāuzskata, ka pretēji tam, ko apgalvo Padome, ceturtā pamata otrajā daļā lietā C-111/24 P formulētais iebildums, lai arī tas ir kodolīgs, ir pietiekami saprotams.

251 Pēc būtības jāatgādina, ka saskaņā ar vispārējo interpretācijas principu Savienības tiesību akts, ciktāl iespējams, jāinterpretē tā, lai netiktu ietekmēta tā spēkā esība, un saskaņā ar primārajiem tiesību aktiem kopumā, un it īpaši saskaņā ar Hartas noteikumiem (spriedums, 2016. gada 15. februāris, N., C-601/15 PPU, EU:C:2016:84, 48. punkts un tajā minētā judikatūra).

252 Šajā gadījumā piektā pārsūdzētā sprieduma 91. punktā Vispārējā tiesa būtībā uzskatīja – lai uz uzņēmējiem attiektos g) kritērijs, viņi jāuzskata par "ietekmīgiem" tāpēc, ka, ņemot vērā dažādus ekonomikas kritērijus, viņi ir nozīmīgi ekonomikas nozarē, kurā veic darbību, un šajā interpretācijā, kā izriet no šī sprieduma 178. un 181. punkta, nav pieļauta tiesību kļūda. Tāpēc jāpārbauda, vai, šādi rīkodamās, Vispārējā tiesa ir veikusi tādu g) kritērija interpretāciju, kas nav saderīga ar Hartas 16. un 17. pantā nostiprinātajām pamattiesībām, ciktāl šīs interpretācijas rezultātā, ņemot vērā šī sprieduma 233. punktā atgādināto Tiesas judikatūru, ir nesamērīgi apdraudētas šīs tiesības.

253 Šajā ziņā jāuzskata, pirmām kārtām, ka to pašu iemeslu dēļ, kas jau izklāstīti šī sprieduma 235. punktā, g) kritērijs atbilst leģitīmam mērķim, kurš ietilpst Savienības kopējai ārpolitikai un drošības politikai izvirzītajos mērķos, proti, kā Vispārējā tiesa atgādinājusi piektā pārsūdzētā sprieduma 52., 54., 89. un 122. punktā, mērķim palielināt spiedienu uz Krievijas Federācijas valdību, kā arī to šīs federācijas darbību izmaksas, kuru mērķis ir graut Ukrainas teritoriālo integritāti, suverenitāti un neatkarību.

254 Otrām kārtām, piektā pārsūdzētā sprieduma 52.–55. punktā norādīto iemeslu dēļ, ko piektais apelācijas sūdzības iesniedzējs nav kritizējis, jāuzskata, ka ierobežojošie pasākumi, kuri pieņemti, pamatojoties uz g) kritēriju, nav acīmredzami neatbilstīgi, ņemot vērā šo mērķi, ciktāl tie nav acīmredzami nepiemēroti to sasniegšanai.

255 Trešām kārtām, jāizskata jautājums, vai tāda iejaukšanās Hartas 16. un 17. pantā nostiprinātajās pamattiesībās, kāda izriet no ierobežojošiem pasākumiem, kuri veikti, pamatojoties uz g) kritēriju, ir nesamērīga, ciktāl tas acīmredzami pārsniedz to, kas vajadzīgs minētā mērķa sasniegšanai.

256 Ņemot vērā tik būtisku mērķi kā mērķi izbeigt agresiju pret tādu neatkarīgu valsti kā Ukraina, ar kuru tiek pārkāptas starptautiskās tiesības, un aizsargāt šīs trešās valsts teritoriālo integritāti, suverenitāti, kā arī neatkarību, šo iejaukšanos nevar uzskatīt par tik pārmērīgu un nepieņemamu, ka tā acīmredzami pārsniegtu to, kas vajadzīgs šī mērķa sasniegšanai.

257 Šādos apstākļos nevar uzskatīt, ka, ņemot vērā interpretāciju, kādu Vispārējā tiesa pamatoti sniegusi jēdzienam "ietekme" g) kritērija izpratnē, tāda iejaukšanās piektā apelācijas sūdzības iesniedzēja pamattiesībās, kāda izriet no ierobežojošiem pasākumiem, kas pieņemti, pamatojoties uz šo kritēriju, būtu nesamērīga.

258 Ņemot vērā iepriekš izklāstītos iemeslus, ceturtā pamata otrā daļa lietā C-111/24 P jānoraida.

C. Par pamatiem, kas attiecas uz tiesību kļūdām, ko Vispārējā tiesa pieļāvusi, analizēdama iebildes par g) kritērija prettiesiskumu

259 Šajā sadaļā ir aplūkota trešā pamata otrā daļa lietās C-711/23 P un C-35/24 P un trešais pamats lietā C-111/24 P, ar kuriem trešais līdz piektais apelācijas sūdzības iesniedzējs kritizē Vispārējās tiesas analīzi, kas attiecas uz iebildēm par g) kritērija prettiesiskumu, kuras viņi bija izvirzījuši pirmajā instancē, pamatojoties uz LESD 277. pantu.

1. Par trešo pamatu lietā C-111/24 P

a) Lietas dalībnieku argumenti

260 Ar trešo pamatu, kas izvirzīts apelācijas sūdzības atbalstam lietā C-111/24 P, piektais apelācijas sūdzības iesniedzējs apgalvo, ka Vispārējā tiesa ir pieļāvusi tiesību kļūdu, noraidīdama iebildi par g) kritērija prettiesiskumu, kuru viņš tajā bija izvirzījis.

261 Vispārējās tiesas argumentācija piektā pārsūdzētā sprieduma 37. punktā faktiski esot kļūdaina, jo tā nozīmējot, ka LESD 215. panta 2. punkts ļauj Padomei pieņemt ierobežojošus pasākumus pret visām personu kategorijām pēc savas izvēles, lai gan tām nav nekādas saiknes ar attiecīgās trešās valsts režīmu. It īpaši Vispārējā tiesa neesot ņēmusi vērā pretēju judikatūru, kura izriet no 2012. gada 13. marta sprieduma *Tay Za*/Padome (C-376/10 P, EU:C:2012:138) un kuras atziņas joprojām ir spēkā, neraugoties uz faktu, ka ierobežojošie pasākumi, kas aplūkoti lietā, kurā taisīts minētais spriedums, bija balstīti uz EKL 60. un 301. pantu.

262 Piektais apelācijas sūdzības iesniedzējs piebilst, ka Savienība abus šos pantus izmantojusi kreatīvi, lai varētu pieņemt "inteliģentu sankciju" (*smart sanctions*) režīmus, proti, mērķtiecīgākus un selektīvākus pasākumus, piemēram, līdzekļu iesaldēšanu vai ceļošanas aizliegumus attiecībā uz personām vai vienībām, kas saistītas ar attiecīgās trešās valsts vadītājiem un kas viņiem sniedz ekonomisku atbalstu, vai kurus šie vadītāji tieši vai netieši kontrolē, un tādējādi prasība par pietiekamu saikni starp šīm personām vai vienībām un šo trešo valsti ir sistemātiski prasīta. Lai nostiprinātu šo jauno praksi un nodrošinātu Savienībai atbilstīgāku tiesisko regulējumu nekā abi

iepriekš minētie EK līguma panti, ar Lisabonas līgumu Savienības tiesībās tika ieviests pašreizējais LESD 215. pants. Tādējādi dalībvalstis "inteliģento sankciju" praksi formāli esot integrējušas Savienības dibināšanas līgumu tekstā, nekādā veidā nemainot tiesību stāvokli, kā Vispārējā tiesa to nepamatoti apgalvojusi piektā pārsūdzētā sprieduma 37. punktā.

263 Piektais apelācijas sūdzības iesniedzējs piebilst, ka prasība par šādu saikni ir vajadzīga, lai izvairītos Savienības iestādēm sniegt neierobežotu rīcības brīvību, kas tām ļauj noteikt ierobežojošus pasākumus jebkurai personai vai personu kategorijai. Paredzot mērķtiecīgas sankcijas, Savienība esot izvēlējusies atbilstošāku sankciju režīmu, kas esot Savienības, kura izveidota kā tiesību un brīvību telpa, izpausme.

264 Padome apstrīd piektā apelācijas sūdzības iesniedzēja argumentu pamatotību.

b) Tiesas vērtējums

265 Ar trešo pamatu piektais apelācijas sūdzības iesniedzējs būtībā norāda, ka Vispārējā tiesa ir pieļāvusi tiesību kļūdu, piektā pārsūdzētā sprieduma 37. punktā uzskatīdama, ka ikvienai personai, pamatojoties uz LESD 215. panta 2. punktu, var noteikt ierobežojošus pasākumus, pat ja nav pietiekamas saiknes starp personu kategoriju, uz kuru attiecas šie pasākumi, un attiecīgo trešo valsti.

266 Šajā ziņā jāatgādina, kā Vispārējā tiesa to pamatoti uzsvērusi piektā pārsūdzētā sprieduma 37. punktā, ka LESD 215. panta 2. punkts Padomei paredz iespēju pieņemt ierobežojošus pasākumus ne tikai pret trešās valsts vadītājiem un personām vai vienībām, kas ar viņiem saistītas vai ko viņi tieši vai netieši kontrolē, bet arī pret personām un vienībām, kurām nav nekādas saiknes ar šādas valsts vadošo režīmu, un tomēr ir precizēts, ka Savienības tiesībās pirms Lisabonas līguma jau bija paredzēta šī dubultā iespēja, pamatojoties attiecīgi uz EKL 60. un 301. pantu, no vienas puses, un pamatojoties uz šīm tiesību normām un EKL 308. pantu, no otras puses (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2008. gada 3. septembris, *Kadi* un *Al Barakaat International Foundation* /Padome un Komisija, C-402/05 P un C-415/05 P, EU:C:2008:461, 166. un 216. punkts; 2012. gada 13. marts, *Tay Za*/Padome, C-376/10 P, EU:C:2012:138, 63. un 64. punkts, kā arī 2012. gada 19. jūlijs, Parlaments/Padome, C-130/10, EU:C:2012:472, 51.–53. un 73. punkts).

267 Tas tomēr nenozīmē, ka Padome, pamatojoties uz LESD 215. panta 2. punktu, var noteikt ierobežojošus pasākumus pret personām un vienībām, kam nav objektīvas saiknes ar šo valsti.

268 No LESD 215. panta 2. punkta faktiski izriet, kā pati Vispārējā tiesa atgādinājusi piektā pārsūdzētā sprieduma 37. punktā, ka Padome, pamatojoties uz šo tiesību normu, var pieņemt ierobežojošus pasākumus pret fiziskām vai juridiskām personām, grupām vai nevalstiskām vienībām tikai tad, ja tas paredzēts lēmumā, kas pieņemts saskaņā ar LES V sadaļas 2. nodaļu, kurā ietilpst šī Līguma 29. pants.

269 Šajā ziņā jāatgādina, ka ar LES 29. pantu Padomei ir piešķirta kompetence pieņemt lēmumus, kuros nosaka Savienības attieksmi īpašos ģeogrāfiskos vai tematiskos jautājumos, kas var iekļaut ierobežojošus pasākumus attiecībā uz fiziskām vai juridiskām personām un nevalstiskām grupām vai struktūrām. Šajā ziņā Padomes uzdevums ir ar vienprātīgu lēmumu, īstenojot šajā ziņā tai piešķirto plašo rīcības brīvību, noteikt vai pat precizēt to ierobežojošo pasākumu priekšmetu, kurus Savienība pieņem kopējās ārpolitikas un drošības politikas jomā (šajā nozīmē skat.

spriedumus, 2017. gada 28. marts, *Rosneft*, C-72/15, EU:C:2017:236, 87., 88. un 90. punkts, kā arī 2025. gada 16. oktobris, *Timchenko* un *Timchenko*/Padome, C-805/24 P, EU:C:2025:792, 20. un 23. punkts).

270 Plašā rīcības brīvība, kas Padomei piešķirta šajā ziņā, ir izskaidrojama ar to Savienības mērķu un uzdevumu plašo tvērumu šajā jomā, kādi izklāstīti LES 3. panta 5. punktā un 21. pantā, kā arī konkrētās tiesību normās par Savienības kopējo ārpolitiku un drošības politiku, it īpaši LES 23. un 24. pantā (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2017. gada 28. marts, *Rosneft*, C-72/15, EU:C:2017:236, 88. punkts).

271 It īpaši, kā būtībā izriet no šī sprieduma 230. punkta, Padomei ir plaša rīcības brīvība saistībā ar minētajā jomā pieņemto ierobežojošo pasākumu priekšmetu, kā arī to vispārīgo kritēriju definēšanu un tvēruma noteikšanu, uz kuriem pamatojoties šos pasākumus var pieņemt (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2015. gada 21. aprīlis, *Anbouba*/Padome, C-605/13 P, EU:C:2015:248, 41. punkts). Tādējādi Tiesa, kuras kompetencē saskaņā ar LESD 275. panta otro daļu un 263. panta ceturto daļu ir novērtēt to Savienības tiesību aktu tiesiskumu, kuros ir paredzēti ierobežojoši pasākumi pret fiziskām vai juridiskām personām un nevalstiskām grupām un vienībām, un tādējādi tajos paredzēto iekļaušanas kritēriju tiesiskumu, secināja, ka tikai šāda tiesību akta acīmredzami nepiemērotais raksturs salīdzinājumā ar mērķi, ko kompetentā iestāde vēlas sasniegt, var ietekmēt šī tiesību akta tiesiskumu (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2013. gada 23. aprīlis, *Gbagbo* u.c./Padome, no C-478/11 P līdz C-482/11 P, EU:C:2013:258, 57. punkts, kā arī 2019. gada 31. janvāris, *Islamic Republic of Iran Shipping Lines* u.c./Padome, C-225/17 P, EU:C:2019:82, 103. punkts).

272 To ņemot vērā, kaut gan Padomei ir plaša rīcības brīvība, lai definētu to ierobežojošo pasākumu priekšmetu, ko Savienība pieņem kopējās ārpolitikas un drošības politikas jomā, kā arī juridiskos kritērijos, kuri ļauj noteikt ierobežojošus pasākumus, ikvienā lēmumā, ar ko, pamatojoties uz LES 29. pantu, tiek noteikti šādi pasākumi, lai izdarītu spiedienu uz trešo valsti, kā tas ir šajā gadījumā, jānosaka un jānorobežo izvirzītais spiediena izdarīšanas mērķis, kā arī to personu vai vienību kategorijas, uz kurām attiecas šie kritēriji.

273 Šajā ziņā no šāda lēmuma, proti, tajā noteiktajiem kritērijiem, jāizriet objektīvai saiknei starp šīm personu vai vienību kategorijām un attiecīgo trešo valsti, ņemot vērā šādi definēto un norobežoto mērķi. It īpaši šīm kategorijām jābūt noteiktām tādā veidā, ka tajās ietvertajām personām un vienībām ir objektīva saikne ar šo trešo valsti, lai šajā ziņā noteiktie ierobežojošie pasākumi tādā veidā, kas nav acīmredzami neatbilstošs, spētu sasniegt mērķi izdarīt spiedienu, kuru Savienība tādējādi ir paredzējusi izdarīt. Ja šādas saiknes nav, kritērijs par iekļaušanu to personu sarakstā, uz kurām šādi pasākumi attiecas, būs acīmredzami nepiemērots izvirzītā mērķa sasniegšanai un tādējādi būs jāuzskata par prettiesisku (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2019. gada 31. janvāris, *Islamic Republic of Iran Shipping Lines* u.c./Padome, C-225/17 P, EU:C:2019:82, 111. punkts).

274 Kad Padome, pamatojoties uz LESD 215. panta 2. punktu, pieņem regulu, arī šai regulai noteikti jāatspoguļo šāda saikne, un regula nedrīkst mainīt tās tvērumu. Tā kā šādas regulas mērķis ir īstenot lēmumu, kas pieņemts kopējās ārpolitikas un drošības politikas jomā, pamatojoties uz LES 29. pantu, īstenot tajā paredzētos ierobežojošos pasākumus, ciktāl tie ietilpst LESD piemērošanas jomā, kā arī garantēt šo pasākumu vienādu piemērošanu visās dalībvalstīs, attiecīgajā regulā tikai jāpārņem lēmuma būtiskākais saturs un jāsniedz definīcijas un precizējumi, kas attiecas uz šajā lēmumā paredzēto ierobežojošo pasākumu piemērošanu, bet tā nevar nedz pievienot jaunus

kritērijus vai jaunus ierobežojošus pasākumus, nedz arī grozīt minētajā lēmumā ietverto kritēriju un pasākumu tvērumu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2017. gada 28. marts, *Rosneft*, C-72/15, EU:C:2017:236, 89. un 90. punkts).

275 Piektā pārsūdzētā sprieduma 37. punktā norādījusi, ka Padome, pamatojoties uz LESD 215. panta 2. punktu, var noteikt ierobežojošus pasākumus attiecībā uz "ikvienu "fizisku vai juridisku personu", "nevalstisku vienību" vai ikvienu "grupu", ar nosacījumu, ka lēmums, kas pieņemts saskaņā ar LES V sadaļas 2. nodaļu, paredz šādus pasākumus", Vispārējā tiesa būtībā pamatoti ir atgādinājusi, ka šādu ierobežojošu pasākumu pieņemšana ir iespējama tikai tad, ja pastāv lēmums, kurš pieņemts, pamatojoties uz LES 29. pantu. Šādos apstākļos šo piektā pārsūdzētā sprieduma punktu nevar interpretēt tādējādi, ka Vispārējā tiesa tajā būtu norādījusi, ka Padome, kad tā pieņem regulu, pamatojoties uz LESD 215. panta 2. punktu, var izvairīties no prasības, saskaņā ar kuru šādā lēmumā paredzētajiem un šajā regulā atspoguļotajiem iekļaušanas sarakstā kritērijiem jābūt vērstiem uz tādu personu un nevalstisku grupu un vienību kategorijām, kam ir objektīva saikne ar trešo valsti, pret kuru Savienība paredzējusi iebilst.

276 Kļūdainu interpretāciju, ko tādējādi piektais apelācijas sūdzības iesniedzējs sniedz piektā pārsūdzētā sprieduma 37. punktam, turklāt apstiprina fakts, ka minētā sprieduma 41. punktā, kuru šis apelācijas sūdzības iesniedzējs nav kritizējis, Vispārējā tiesa ir uzsvērusi faktu, ka, runājot par g) kritēriju, pastāvēja vismaz netieša saikne starp šajā kritērijā paredzētajiem uzņēmējiem un attiecīgo trešo valsti, proti, Krievijas Federāciju, jo minētais kritērijs citstarp paredz tādu fizisku personu kategoriju, kas darbojas dažās ekonomikas nozarēs, kuras Krievijas Federācijas valdībai nodrošina svarīgu ienākumu avotu, kas tai ļauj turpināt īstenot politiku Ukrainas destabilizēšanai un agresijai pret to.

277 Ņemot vērā iepriekš izklāstītos iemeslus, trešais pamats lietā C-111/24 P jānoraida.

2. Par trešo pamatu otro daļu lietās C-711/23 P un C-35/24 P

a) Lietas dalībnieku argumenti

278 Ar trešā pamata otro daļu, kas izvirzīta apelācijas sūdzības atbalstam lietā C-711/23 P, trešais apelācijas sūdzības iesniedzējs norāda, ka pat tad, ja pieņem, ka "svarīgam ienākumu avotam", kas paredzēts g) kritērijā, jābūt ekonomikas nozarēm, nevis ietekmīgiem uzņēmējiem, Vispārējā tiesa trešā pārsūdzētā sprieduma 101. un nākamajos punktos ir pieļāvusi tiesību kļūdu, noraidīdama viņa iebildi par šī kritērija prettiesiskumu.

279 Vispārējā tiesa faktiski esot sniegusi "objektīvu" minētā kritērija interpretāciju, kas ļauj Padomei noteikt ierobežojošus pasākumus attiecībā uz ietekmīgiem uzņēmējiem tikai tāpēc, ka viņi veic darbību kādā ekonomikas nozarē, kura nodrošina svarīgu ienākumu avotu Krievijas Federācijas valdībai, neatkarīgi no šīs personas individuālās rīcības un ieguldījuma. Šāda g) kritērija izpratne esot pretrunā vispārējam principam, ka, ņemot vērā Savienības ierobežojošo pasākumu režīma mērķi un tvērumu, šādu pasākumu mērķim jābūt veicināt izmaiņas attiecīgo indivīdu rīcībā. Šajā gadījumā ietekmīgi uzņēmēji, uz kuriem attiecas ierobežojoši pasākumi, nevar uzzināt, kas viņiem jāmaina savā rīcībā, lai šādi pasākumi uz viņiem vairs neattiektos.

280 Joprojām šīs otrās daļas ietvaros trešais apelācijas sūdzības iesniedzējs apgalvo, ka Padome ir pārkāpusi tiesiskās drošības principu, jo iepriekš skaidri nav noteikusi ekonomikas nozari, kurā, kā tika uzskatīts, viņš veica darbību.

281 Arī ceturtais apelācijas sūdzības iesniedzējs trešā pamata otrajā daļā, kas izvirzīta apelācijas sūdzības atbalstam lietā C-35/24 P, norāda, ka Vispārējā tiesa ir pieļāvusi tiesību kļūdu, jo ceturtajā pārsūdzētajā spriedumā ir noraidījusi iebildi par g) kritērija prettiesiskumu, kuru viņš bija izvirzījis Vispārējā tiesā. Vispārējās tiesas veiktajā analīzē minētā sprieduma 87., 89. un 90. punktā nav ņemts vērā fakts – uz kuru ceturtais apelācijas sūdzības iesniedzējs tomēr atsaucās Vispārējā tiesā –, ka saskaņā ar LESD 215. panta 2. punktu tādam sarakstā iekļaušanas kritērijam kā g) kritērijs jābūt vērstam uz to, lai personas, uz kurām attiecas ierobežojošie pasākumi, mudinātu mainīt rīcību, nevis padarītu šīs personas par "netiešiem upuriem". Tādējādi Padome atbilstoši šai tiesību normai varēja pieņemt tikai ierobežojošus pasākumus, kas saprotami un patiesi var mainīt attiecīgās personas rīcību.

282 Vispārējās tiesas veiktā g) kritērijā paredzēto uzņēmēju "ietekmes" jēdziena, proti, relatīva nozīmīguma, kādam šiem uzņēmējiem jābūt ekonomikas nozarē, kas nodrošina svarīgu ienākumu avotu Krievijas Federācijas valdībai, interpretācija izraisot situāciju, kurā attiecīgajām personām tiek noteikti ierobežojoši pasākumi par to, kas viņas ir, nevis par to, ko viņas dara vai kas viņām būtu jādara, tādējādi šo personu individuālā rīcība un ieguldījums netiek ņemti vērā.

283 Ceturtais apelācijas sūdzības iesniedzējs arī precizē – lai gan fakts, ka ietekmīgs uzņēmējs g) kritērija izpratnē atkāpjas no amata vai pārdod tam piederošās kapitāldaļas kādā uzņēmumā, kuru viņš kontrolē, katrā ziņā ļauj atcelt ierobežojošos pasākumus, kas noteikti attiecībā uz šo uzņēmēju, viņš nesaprot nedz to, kā Krievijas Federācija ciestu no tā, ka šāda persona būtu spiesta pamest attiecīgo ekonomikas nozari, nedz to, kā šis fakts palīdzētu sasniegt Savienības kopējās ārpolitikas un drošības politikas mērķus.

284 Padome, ko atbalsta Čehijas Republika, Latvijas Republika un Komisija lietā C-35/24 P, apstrīd trešā un ceturtā apelācijas sūdzības iesniedzēja argumentu pamatotību.

b) Tiesas vērtējums

285 Iesākumā jākonstatē, kā norādīts jau šī sprieduma 126. punktā, ka argumentācija, ko trešais un ceturtais apelācijas sūdzības iesniedzējs pakārtoti pauduši attiecīgo trešo pamatu otrās daļas atbalstam, jāaplūko kopā ar argumentāciju, kuru viņi pauduši šo pamatu pirmajā daļā un kura īsumā izklāstīta šī sprieduma 94. un 96. pantā.

286 Šādos apstākļos jāuzskata, ka ar šo otro daļu trešais un ceturtais apelācijas sūdzības iesniedzējs Vispārējai tiesai būtībā pārmet, ka tā ir pieļāvusi tiesību kļūdu, jo attiecīgi trešā pārsūdzētā sprieduma 104.–109. punktā un ceturtā pārsūdzētā sprieduma 87.–92. punktā ir nospriedusi, ka g) kritērijs nav prettiesisks.

287 Konkrētāk, šie apelācijas sūdzības iesniedzēji uzskata, ka uzņēmēju ietekmi ekonomikas nozarēs, kurās viņi veic darbību, nevar pielīdzināt personiskai rīcībai vai vismaz pietiekami nopietnai personiskai rīcībai, lai ļautu viņiem mainīt savu rīcību tā, lai uz viņiem vairs neattiektos ierobežojošie pasākumi. Šāda rīcība, kuras obligāti personiskais raksturs, kā uzskata trešais apelācijas sūdzības iesniedzējs, izriet no paša Savienības ierobežojošo pasākumu režīma mērķa un tvēruma vai, kā uzskata ceturtais apelācijas sūdzības iesniedzējs, no LESD 215. panta 2. punkta, var būt pietiekami nopietna tikai tad, ja attiecīgās personas, pat ja tām nav personiskas saiknes ar Krievijas Federācijas valdību, pašas nodrošina svarīgu ienākumu avotu šai valdībai. Tā kā trešā pārsūdzētā sprieduma 70. punktā un ceturtā pārsūdzētā sprieduma 57. punktā Vispārējā tiesa šādu g) kritērija interpretāciju ir noraidījusi, tai viņu iebilde par prettiesiskumu būtu bijusi jāapmierina.

288 Papildus iesākumā izklāstītajam jānorāda – ciktāl trešais apelācijas sūdzības iesniedzējs Padomei pārmet, ka tā ir pārkāpusi tiesiskās drošības principu, jo iepriekš skaidri nav definējusi ekonomikas nozari, kurā, kā tika uzskatīts, viņš veic darbību, jāatgādina, ka saskaņā ar Eiropas Savienības Tiesas statūtu 56. panta pirmo daļu apelācijas sūdzībai jābūt vērstai pret Vispārējās tiesas nolēmumu. Tādējādi apelācijas sūdzībā paustie argumenti, ar kuriem kritizēts nevis spriedums, ko Vispārējā tiesa taisījusi pēc lūguma atcelt lēmumu, bet lēmums, kura atcelšana tika lūgta Vispārējā tiesā, ir acīmredzami nepieņemami (spriedums, 2020. gada 17. decembris, *Inpost Paczkomaty*/Komisija, C-431/19 P un C-432/19 P, EU:C:2020:1051, 108. punkts un tajā minētā judikatūra).

289 Ņemot vērā šos ievada apsvērumus, jāatgādina, kā izriet no šī sprieduma 271. punkta, ka tikai acīmredzami neatbilstošais tā kritērija raksturs, kas kalpo par pamatu ierobežojošu pasākumu noteikšanai, salīdzinājumā ar kompetentās iestādes izvirzīto mērķi var ietekmēt šī kritērija tiesiskumu. It īpaši kritēriju, kas piemērojams iekļaušanai to personu sarakstā, uz kurām attiecas ierobežojošie pasākumi, attiecībā uz trešo valsti nevar uzskatīt par prettiesisku, ja šis kritērijs vērsts uz to personu vai vienību kategorijām, kam ir objektīva, pat ja tikai netieša, saikne ar attiecīgo trešo valsti.

290 Kā Komisija būtībā norādīja tiesas sēdē Tiesā un ģenerāladvokāte to paudusi secinājumu lietā C-711/23 P 86. punktā, kā arī secinājumu lietā C-35/24 P 83. punktā, ja šādas saiknes esības dēļ iekļaušanas sarakstā kritērijs nav acīmredzami neatbilstošs salīdzinājumā ar izvirzīto mērķi, veids, kādā šī saikne izpaužas šo kritēriju veidojošajos elementos, nevar atspēkot minētā kritērija spēkā esību.

291 Šajā gadījumā trešā pārsūdzētā sprieduma 107. un 108. punktā, kas aplūkoti kopā ar tā 66. un 67. punktu, un ceturtā pārsūdzētā sprieduma 90. un 91. punktā, kuri aplūkoti kopā ar tā 54. punktu, Vispārējā tiesa pamatoti nosprieda, ka g) kritērijs norāda uz "loģisku" un tādējādi objektīvu saikni starp, no vienas puses, vēršanos pret uzņēmējiem, kas ir nozīmīgi ekonomikas nozarēs, kurās viņi veic darbību un kuras nodrošina svarīgus ienākumus Krievijas Federācijas valdībai, un, no otras puses, mērķi palielināt spiedienu uz šo trešo valsti, kā arī tās darbību izmaksas. Kā Vispārējā tiesa pamatoti uzskatīja trešā pārsūdzētā sprieduma 108. punktā un ceturtā pārsūdzētā sprieduma 91. punktā, g) kritērijs, kurā ir atsauce uz šādiem uzņēmējiem, attiecas uz personām, saistībā ar kurām attiecīgo ierobežojošo pasākumu noteikšana var palielināt Ukrainā veikto Krievijas Federācijas darbību izmaksas, ņemot vērā, cik nozīmīgas šīs nozares ir Krievijas ekonomikai.

292 No iepriekš izklāstītajiem apsvērumiem izriet, ka g) kritērijs attiecas uz to personu vai vienību kategorijām, kam ir objektīva saikne ar Krievijas Federācijas valdību, tādējādi tas šķiet piemērots iepriekšējā punktā paredzētā mērķa sasniegšanai, un tādēļ to nevar uzskatīt par prettiesisku.

293 Šādos apstākļos jāuzskata, ka Vispārējā tiesa pamatoti ir nospriedusi, ka g) kritērijs nav prettiesisks.

294 Ņemot vērā iepriekš izklāstītos iemeslus, trešo pamatu otrā daļa lietās C-711/23 P un C-35/24 P jānoraida.

D. Par pamatiem, kas attiecas uz tiesību kļūdām, kuras Vispārējā tiesa pieļāvusi vienlīdzīgas attieksmes principa analīzē

1. Lietas dalībnieku argumenti

295 Ar ceturtā pamata pirmo daļu, kas izvirzīts apelācijas sūdzības atbalstam lietā C-704/23 P, otrais apelācijas sūdzības iesniedzējs Vispārējai tiesai pārmet, ka otrā pārsūdzētā sprieduma 135., 137. un 138. punktā tā ir pārkāpusi vienlīdzīgas attieksmes principu. Atbilstoši Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūrai Vispārējai tiesai esot bijis ne vien jāievēro g) kritērija formulējums, bet arī tā faktiskas piemērošanas sekas no statistikas viedokļa. Šajā gadījumā visas 43 personas, kas izraudzītas, pamatojoties uz šo kritēriju, esot Krievijas valstspiederīgie vai pilsoņi un esot saskārušās ar nelabvēlīgu attieksmi viņu pilsonības dēļ.

296 Turklāt – pretēji tam, ko uzskatīja Vispārējā tiesa, – šāda nevienlīdzīga attieksme nevar tikt mazināta ar otrā pārsūdzētā sprieduma 138. punktā minēto tiesiskuma principu. Pretējā gadījumā vienlīdzīgas attieksmes princips zaudētu savu jēgu, jo saistībā ar ierobežojošiem pasākumiem nebūtu iespējams pierādīt jebkādu nevienlīdzību, un tas personām, uz kurām tie attiecas, atņemtu jebkādu tiesību aizsardzības līdzekli.

297 Ar piektajiem pamatiem, kas attiecīgi izvirzīti apelācijas sūdzību atbalstam lietās C-711/23 P un C-35/24 P, trešais un ceturtais apelācijas sūdzības iesniedzējs norāda, ka trešā pārsūdzētā sprieduma 143.–145. punktā, kā arī ceturtā pārsūdzētā sprieduma 124.–131. punktā Vispārējā tiesa ir pārkāpusi vienlīdzīgas attieksmes principu. No Tiesas un Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūras izriet, ka, lai lemtu par apgalvojumiem par nevienlīdzīgu attieksmi, tādai tiesai kā Vispārējā tiesa esot jāpārbauda ne vien attiecīgā sarakstā iekļaušanas kritērija teksts, bet arī tas, kā šis kritērijs tiek piemērots praksē, un jāanalizē šajā ziņā pieejamā statistika. Tādējādi – pretēji tam, ko esot nospriedusi Vispārējā tiesa, – nav nozīmes, ka g) kritērijs neattiecas uz izraudzīto personu pilsonību un ka Padome, pamatojoties uz šo kritēriju, var izraudzīties jebkuras valstspiederības fiziskas personas. Faktiski visas 43 personas, kas, pamatojoties uz g) kritēriju, izraudzītas 2023. gada 5. jūnijā, vai vismaz 34 personas, kuras izraudzītas ar šādu pamatojumu trešā un ceturtā pārsūdzētā sprieduma pasludināšanas dienā, esot Krievijas pilsoņi. Neanalizēdama konkrētas sekas, ko rada Padomes veiktā g) kritērija piemērošana, Vispārējā tiesa nav veikusi pilnīgu šī kritērija tiesiskuma pārbaudi.

298 Trešais un ceturtais apelācijas sūdzības iesniedzējs balstās uz elementiem, kas līdzīgi tiem, kuri īsumā izklāstīti šī sprieduma 296. punktā, lai apgalvotu, ka šos apsvērumus neatspēko tiesiskuma princips, uz ko Vispārējā tiesa atsaukusies trešā pārsūdzētā sprieduma 145. punktā un ceturtā pārsūdzētā sprieduma 129. punktā.

299 Padome, ko atbalsta Čehijas Republika, Latvijas Republika un Komisija lietā C-35/24 P, apstrīd otrā līdz ceturtā apelācijas sūdzības iesniedzēja argumentu pamatotību.

2. Tiesas vērtējums

300 Otrais līdz ceturtais apelācijas sūdzības iesniedzējs Vispārējai tiesai būtībā pārmet, ka otrā pārsūdzētā sprieduma 137. un 138. punktā, trešā pārsūdzētā sprieduma 143.–145. punktā, kā arī ceturtā pārsūdzētā sprieduma 124.–131. punktā tā ir pieļāvusi tiesību kļūdas, analizēdama, vai Padome, pieņemot ierobežojošus pasākumus pret ietekmīgiem uzņēmējiem g) kritērija izpratnē, ir pārkāpusi vienlīdzīgas attieksmes principu.

301 Šajā ziņā jāatgādina, ka Hartas 20. pantā nostiprinātais vienlīdzīgas attieksmes princips ir vispārējs Savienības tiesību princips, kas prasa, lai līdzīgas situācijas netiktu aplūkotas atšķirīgi un atšķirīgas situācijas netiktu aplūkotas vienādi, ja vien šāda pieeja nav objektīvi pamatota (spriedums, 2023. gada 30. novembris, MG/EIB, C-173/22 P, EU:C:2023:932, 45. punkts un tajā minētā judikatūra).

302 Jāuzsver arī, kā izriet no šī sprieduma 271. punkta, ka Padomei ir plaša rīcības brīvība, kad tā nosaka ierobežojošo pasākumu priekšmetu, sarakstā iekļaušanas kritērijus un to personu kategorijas, uz kurām šie kritēriji attiecas, un ka tikai ierobežojošu pasākumu jomā pieņemta pasākuma acīmredzami nepiemērotais raksturs salīdzinājumā ar mērķi, ko šī iestāde vēlas sasniegt, var ietekmēt šāda pasākuma tiesiskumu, un šo judikatūru paredzēts piemērot arī attiecībā uz vienlīdzīgas attieksmes principu (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2017. gada 28. marts, *Rosneft*, C-72/15, EU:C:2017:236, 132. punkts, un 2020. gada 25. jūnijs, *VTB Bank*/Padome, C-729/18 P, EU:C:2020:499, 70. punkts).

303 Šajā gadījumā, kā Vispārējā tiesa pamatoti nospriedusi otrā pārsūdzētā sprieduma 137. punktā, trešā pārsūdzētā sprieduma 144. punktā un ceturtā pārsūdzētā sprieduma 127. punktā, g) kritērijs vienādi attiecas uz ietekmīgiem uzņēmējiem, kas veic darbību ekonomikas nozarēs, kuras nodrošina svarīgu ienākumu avotu Krievijas Federācijas valdībai, un tajā šie uzņēmēji nav nošķirti atkarībā no jebkāda tāda kritērija kā pilsonība. Šādos apstākļos nevar uzskatīt, ka attieksme pret personām, kam ir Krievijas pilsonība, ņemot vērā g) kritērija formulējumu un tā piemērošanas ietvaros, atšķiras no tās, kāda ir pret personām, kurām ir citu valstu pilsonība.

304 Ir taisnība, ka nosacījums, saskaņā ar kuru ietekmīgiem uzņēmējiem, uz kuriem attiecas g) kritērijs, jāveic darbība šādās ekonomikas nozarēs, nozīmē, ka lielākajā daļā gadījumu šiem uzņēmējiem ir Krievijas pilsonība. Tomēr tas loģiski izriet no fakta, kā norādīts šī sprieduma 273. un 275. punktā, tāpat kā būtībā otrā pārsūdzētā sprieduma 79.–83. punktā, trešā pārsūdzētā sprieduma 66.–70., 107. un 108. punktā, kā arī ceturtā pārsūdzētā sprieduma 54.–57., 90. un 91. punktā, ka g) kritērijs iekļaujas pasākumos, kuru mērķis ir izdarīt spiedienu uz Krievijas Federācijas valdību, lai liktu tai izbeigt tās darbības Ukrainas destabilizēšanai un agresijai pret to, ko šī federācija īsteno, izmantojot personas un vienības, kurām ir objektīva saikne ar šo trešo valsti, piemēram, ietekmīgus uzņēmējus.

305 Turklāt no šī sprieduma 285.–294. punkta izriet, ka Vispārējā tiesa nav pieļāvusi tiesību kļūdu, trešā pārsūdzētā sprieduma 106.–109. punktā un ceturtā pārsūdzētā sprieduma 89.–92. punktā uzskatīdama, ka g) kritērijs nav prettiesisks, tāpēc ka tas nav acīmredzami neatbilstošs izvirzītajiem mērķiem. Šie apsvērumi *mutatis mutandis* ir piemērojami saistībā ar jautājumu, vai ierobežojoši pasākumi, kas pieņemti, pamatojoties uz g) kritēriju, nav pretrunā vienlīdzīgas attieksmes principam, tostarp lietā C-704/23 P.

306 Tādējādi no trim iepriekšējiem punktiem izriet – kā Vispārējā tiesa pamatoti nospriedusi otrā pārsūdzētā sprieduma 137. punktā, trešā pārsūdzētā sprieduma 144. punktā un ceturtā pārsūdzētā sprieduma 127. punktā, – tas, ka ietekmīgi uzņēmēji, kam ir Krievijas pilsonība, ir tie, uz kuriem galvenokārt attiecas ierobežojošie pasākumi atbilstoši g) kritērijam, nevar likt uzskatīt, ka, pieņemdama un piemērodama šo kritēriju, Padome būtu pārkāpusi vienlīdzīgas attieksmes principu.

307 Turklāt, kā Vispārējā tiesa norādījusi otrā pārsūdzētā sprieduma 139. punktā un ceturtā pārsūdzētā sprieduma 128. punktā, plašo rīcības brīvību, kas Padomei piešķirta, lai identificētu ietekmīgus uzņēmējus, uz kuriem var attiekties ierobežojoši pasākumi atbilstoši g) kritērijam, nevar interpretēt kā vienlīdzīgas attieksmes principa pārkāpumu (pēc analoģijas skat. spriedumu, 2020. gada 25. jūnijs, *VTB Bank*/Padome, C-729/18 P, EU:C:2020:499, 70. punkts).

308 Visbeidzot, kā Vispārējā tiesa būtībā pamatoti nospriedusi otrā pārsūdzētā sprieduma 138. punktā, trešā pārsūdzētā sprieduma 145. punktā un ceturtā pārsūdzētā sprieduma 129. punktā, Padomei, ņemot vērā šo plašo rīcības brīvību un g) kritērija tiesiskumu no vienlīdzīgas attieksmes principa viedokļa, nevar pārmest, ka tā būtu pārkāpusi šo principu tāpēc, ka ierobežojošie pasākumi, kurus tā pieņēmusi, neattiecas uz visām fiziskām personām, kas var atbilst šajā kritērijā izvirzītajiem nosacījumiem.

309 Ņemot vērā iepriekš izklāstītos iemeslus, ceturtā pamata pirmā daļa lietā C-704/23 P, kā arī piektie pamati lietās C-711/23 P un C-35/24 P jānoraida.

E. Par pamatiem, kas attiecas uz tiesību kļūdām un faktu un pierādījumu sagrozīšanu, ko pieļāvusi Vispārējā tiesa saistībā ar jautājumu, vai attiecībā uz pieciem apelācijas sūdzības iesniedzējiem pastāvēja g) kritēriju veidojošie elementi

310 Šajā sadaļā tiks aplūkoti piecu apelācijas sūdzības iesniedzēju pamati par tiesību kļūdām un faktu un pierādījumu sagrozīšanu, kas notikusi Vispārējās tiesas analīzē, kuru tā veikusi, lai katrā no pieciem pārsūdzētajiem spriedumiem noteiktu, vai Padome ir pieļāvusi kļūdas vērtējumā, uzskatīdama, ka g) kritēriju veidojošie elementi, ņemot vērā šos faktu un pierādījumu elementus, attiecībā uz šiem apelācijas sūdzības iesniedzējiem bija izpildīti, un tādējādi to ierobežojošo pasākumu pamatā esošo apsvērumu izklāstos, kuri uz viņiem attiecas, viņus kvalificēdama par "ietekmīgiem uzņēmējiem [..], kas veic darbību ekonomikas nozarēs, kuras nodrošina svarīgu ienākumu avotu Krievijas Federācijas valdībai".

311 Konkrētāk, runa ir par otrā pamata pirmo daļu lietā C-696/23 P, pirmā pamata pirmās daļas trešo iebildumu un otrās daļas pirmo iebildumu, kā arī otro pamatu lietā C-704/23 P, pirmo pamatu, kā arī ceturtā pamata ceturto līdz sesto daļu lietā C-711/23 P, pirmā pamata pirmo līdz trešo daļu, kā arī ceturtā pamata pirmo daļu un otrās daļas otro iebildumu lietā C-35/24 P un, visbeidzot, piekto, sesto un astoto pamatu lietā C-111/24 P.

312 Pirmā šo pamatu un argumentu daļa būtībā attiecas uz iespējamām tiesību kļūdām un sagrozīšanu, ko Vispārējā tiesa pieļāvusi, analizēdama, vai nozare, kurā otrais līdz piektais apelācijas sūdzības iesniedzējs darbojas vai darbojās, bija Krievijas Federācijas valdībai nodrošināts "svarīgs ienākumu avots" g) kritērija izpratnē. Otrā minēto pamatu un argumentu daļa būtībā attiecas uz iespējamām tiesību kļūdām un sagrozīšanu, ko Vispārējā tiesa pieļāvusi, analizēdama, vai otrais apelācijas sūdzības iesniedzējs ir "ietekmīgs" uzņēmējs šī kritērija izpratnē un vai pirmais un piektais apelācijas sūdzības iesniedzējs veic "darbību" minētā kritērija izpratnē.

313 Jāprecizē – ņemot vērā, kā izriet no šī sprieduma 162. punkta, ka daži argumenti, ko pirmais apelācijas sūdzības iesniedzējs izvirzījis pirmā pamata atbalstam, vienlaikus attiecas uz faktu juridisko kvalifikāciju un jēdziena "ietekme" g) kritērija izpratnē interpretāciju, visi šie argumenti, it īpaši tie, kuri saistīti ar faktu kvalifikāciju, tika analizēti jau šī sprieduma 166.–186. punktā.

1. Par iespējamām tiesību kļūdām un sagrozīšanu, ko Vispārējā tiesa pieļāvusi, analizēdama, vai ekonomikas nozares, kurās darbojas vai darbojās otrais līdz piektais apelācijas sūdzības iesniedzējs, ir svarīgs ienākumu avots Krievijas Federācijas valdībai

314 Ar pirmā pamata otrās daļas pirmo iebildumu, kā arī otro pamatu lietā C-704/23 P, pirmo pamatu, kā arī ceturtā pamata ceturto līdz sesto daļu lietā C-711/23 P, pirmā pamata pirmo līdz trešo daļu, kā arī ceturtā pamata pirmo daļu un otrās daļās otro iebildumu lietā C-35/24 P un, visbeidzot, piekto un sesto pamatu lietā C-111/24 P otrais līdz piektais apelācijas sūdzības iesniedzējs apgalvo, ka Vispārējā tiesa ir pieļāvusi tiesību kļūdas vai pat faktu un pierādījumu sagrozīšanu, analizēdama, vai ekonomikas nozares, kurās viņi darbojas vai darbojās, ir svarīgs ienākumu avots Krievijas Federācijas valdībai.

315 Ņemot vērā to saikni, otrais pamats lietā C-704/23 P un pirmo pamatu pirmā daļa lietās C-711/23 P un C-35/24 P, ar kuriem otrais līdz ceturtais apelācijas sūdzības iesniedzējs Vispārējai tiesai pārmet, ka tā nav ievērojusi pārbaudes tiesā apjomu, tiks aplūkoti kopā šīs apakšiedaļas pirmajā daļā. Tās otrajā daļā tiks aplūkoti pārējie iepriekšējā punktā minētie argumenti.

a) Par otro pamatu lietā C-704/23 P un pirmo pamatu pirmo daļu lietās C-711/23 P un C-35/24 P

1) Lietas dalībnieku argumenti

316 Ar otro pamatu lietā C-704/23 P otrais apelācijas sūdzības iesniedzējs Vispārējai tiesai pārmet, ka tā nav ievērojusi pārbaudes tiesā apjomu, jo ar savu vērtējumu un argumentāciju ir aizstājusi Padomes vērtējumu un argumentāciju otro apstrīdēto tiesību aktu par saglabāšanu sarakstā pamatojumā. Lai secinātu, ka otrais apelācijas sūdzības iesniedzējs atbilst elementiem, kas veido g) kritēriju, Padome šajā pamatojumā esot norādījusi, ka *Yandex* "nodrošina ievērojamus nodokļu ieņēmumus Krievijas Federācijas valdībai", un tas nozīmē, ka Padome par "svarīgu ienākumu avotu" uzskatīja *Yandex* nodokļu maksājumus, nevis ienākumus, kas gūti ekonomikas nozarē, kurā šī sabiedrība darbojas, un kas turklāt nebija minēti attiecīgajā pamatojumā. Otrā pārsūdzētā sprieduma 96.–108. punktā Vispārējā tiesa neesot pārbaudījusi, vai Padome ir pieļāvusi kļūdu vērtējumā šajā ziņā. Turklāt, pretēji tam, ko Vispārējā tiesa esot norādījusi minētā sprieduma 82. un 83. punktā, tā neesot pārbaudījusi, vai ienākumu avots, ko Krievijas Federācijas valdībai nodrošināja visa ekonomikas nozare, kurā darbību veica otrais apelācijas sūdzības iesniedzējs, nevis tikai *Yandex*, bija "svarīgs" g) kritērija izpratnē.

317 Ar pirmā pamata pirmo daļu lietā C-711/23 P trešais apelācijas sūdzības iesniedzējs Vispārējai tiesai pārmet, ka trešā pārsūdzētā sprieduma 69.–74., 81.–83. un 98. punktā tā nav ievērojusi pārbaudes tiesā apjomu, jo ar savu vērtējumu un pamatojumu ir aizstājusi Padomes vērtējumu un pamatojumu. Tā kā gan apstrīdēto tiesību aktu pamatojuma izklāstā, gan ar Vispārējā tiesā iesniegtajiem pierādījumu elementiem šī iestāde ir centusies pierādīt, ka maksāto nodokļu dēļ *MMK* nodrošina svarīgu ienākumu avotu Krievijas Federācijas valdībai, bet nav nedz noskaidrojusi, kurā ekonomikas nozarē šis uzņēmums darbojas, nedz pārbaudījusi, vai šī nozare pati par sevi ir šāds avots, Vispārējā tiesa neesot pārbaudījusi, vai minētā iestāde pamatoti varēja aprobežoties ar šādu pamatojumu, un esot norādījusi citus elementus, kuru nebija šajos pamatojuma izklāstos, lai secinātu, ka attiecīgā ekonomikas nozare, kas turklāt pat nebija minēta attiecīgajos pamatojuma izklāstos, bija svarīgs ienākumu avots Krievijas Federācijas valdībai.

318 Ar pirmā pamata pirmo daļu lietā C-35/24 P ceturtais apelācijas sūdzības iesniedzējs Vispārējai tiesai pārmet, ka ceturtā pārsūdzētā sprieduma 56.–61. punktā, kā arī tā 69.–74. punktā tiesa nav ievērojusi pārbaudes tiesā apjomu, jo ar savu vērtējumu un pamatojumu ir aizstājusi Padomes vērtējumu un pamatojumu. Kaut arī Padome gan apstrīdētā lēmuma un regulas pamatojuma izklāstos, gan ar Vispārējā tiesā iesniegtajiem pierādījumu elementiem ir centusies pierādīt, ka ekonomiskā nozīmīguma dēļ *Uralchem* nodrošināja svarīgu ienākumu avotu Krievijas Federācijas valdībai, bet nav nedz noskaidrojusi, kurā ekonomikas nozarē šis uzņēmums darbojas, nedz pārbaudījusi, vai šī nozare pati par sevi ir šāds avots, Vispārējā tiesa neesot pārbaudījusi, vai šī iestāde varēja aprobežoties ar šādu pamatojumu. Turklāt no ceturtā pārsūdzētā sprieduma 74. punkta izriet, ka Vispārējā tiesa esot norādījusi citus elementus, kuru nebija šajos pamatojuma izklāstos, lai secinātu, ka attiecīgā ekonomikas nozare bija svarīgs ienākumu avots Krievijas Federācijas valdībai.

319 Padome uzskata, ka otrais pamats lietā C-704/23 P nav pieņemams, jo otrā apelācijas sūdzības iesniedzēja argumentācija ir neskaidra un tajā ir ietverts jauns iebildums, kas nebija izvirzīts Vispārējā tiesā, proti, iebildums, ka šī iestāde nav atsaukusies uz ekonomikas nozarēm otro apstrīdēto tiesību aktu par saglabāšanu sarakstos pamatojumā.

320 Padome turklāt uzskata, ka lielākā daļa apgalvojumu, kas pausti pirmā pamata atbalstam lietā C-35/24 P, nav pieņemami, jo tajos Tiesa ir aicināta lemt par faktiskiem jautājumiem, kā arī par Vispārējā tiesā iesniegto pierādījumu vērtējumu.

321 Pārējā daļā Padome, ko atbalsta Čehijas Republika, Latvijas Republika un Komisija lietā C-35/24 P, apstrīd otrā līdz ceturtā apelācijas sūdzības iesniedzēja argumentu pamatotību.

2) Tiesas vērtējums

i) Par otrā pamata lietā C-704/23 P un pirmā pamata pirmās daļas lietā C-35/24 P pieņemamību

322 Pirmām kārtām, runājot par otrā pamata, ko otrais apelācijas sūdzības iesniedzējs izvirzījis apelācijas sūdzības atbalstam lietā C-704/23 P, pieņemamību, saskaņā ar šī sprieduma 157. punktā atgādināto Tiesas judikatūru jākonstatē, ka – pretēji tam, ko apgalvo Padome, – šis pamats nav neskaidrs. Otrais apelācijas sūdzības iesniedzējs Vispārējai tiesai skaidri un precīzi pārmet, ka tā nav ievērojusi pārbaudes tiesā apjomu, jo ar savu vērtējumu un argumentāciju ir aizstājusi Padomes vērtējumu un argumentāciju otro apstrīdēto tiesību aktu par saglabāšanu sarakstos pamatojumā saistībā ar to, vai ekonomikas nozares, kurā šis apelācijas sūdzības iesniedzējs veic darbību, nodrošina svarīgu ienākumu avotu Krievijas Federācijas valdībai.

323 Lai gan ir taisnība, ka minētajā pamatā šis apelācijas sūdzības iesniedzējs norāda, ka Padome šajā pamatojumā nav norādījusi ekonomikas nozari, kurā, kā tika uzskatīts, tas veica darbību, jāuzsver, ka šis pats apelācijas sūdzības iesniedzējs no šī vienkāršā apsvēruma neizdara nekādus juridiskus secinājumus, un tādējādi tam nevar būt nekādas ietekmes uz otrā pamata pieņemamību.

324 Otrām kārtām, ciktāl Padome apstrīd pirmā pamata pirmās daļas pieņemamību lietā C-35/24 P, jānorāda, ka ar šo daļu ceturtais apelācijas sūdzības iesniedzējs necenšas apšaubīt faktu un pierādījumu vērtējumu Vispārējā tiesā. Šis apelācijas sūdzības iesniedzējs minētajai tiesai pārmet, ka tā nav ievērojusi pārbaudes tiesā apjomu, jo ar savu faktu vērtējumu un pamatojumiem ir aizstājusi Padomes vērtējumu un pamatojumus, un tas ir tiesību jautājums, ko Tiesa var pārbaudīt apelācijas tiesvedībā (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2004. gada 7. janvāris, *Aalborg*

Portland u.c./Komisija, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P un C-219/00 P, EU:C:2004:6, 47. punkts, kā arī 2010. gada 29. jūnijs, Komisija/*Alrosa*, C-441/07 P, EU:C:2010:377, 67. un 68. punkts).

325 No tā izriet, ka otrais pamats lietā C-704/23 P un pirmā pamata pirmā daļa lietā C-35/24 P ir pieņemami.

ii) Par lietas būtību

326 Otrais līdz ceturtais apelācijas sūdzības iesniedzējs būtībā Vispārējai tiesai pārmet, ka otrajā līdz ceturtajā pārsūdzētajā spriedumā tā nav ievērojusi pārbaudes tiesā apjomu, jo ar savu pamatojumu ir aizstājusi pamatojumu, ko Padome norādījusi attiecīgajos to tiesību aktu pamatojuma izklāstos, kurus tie lūguši atcelt. Kaut gan Padome, lai uzskatītu, ka uzņēmumi darbojas ekonomikas nozarē, kas nodrošina svarīgu ienākumu avotu Krievijas Federācijas valdībai, ir balstījusies uz nodokļu slogu vai to uzņēmumu ekonomisko nozīmīgumu, kuros tie veic darbību, Vispārējā tiesa nav pārbaudījusi šo apsvērumu pamatotību un ir norādījusi apsvērumus, kas atšķiras no Padomes apsvērumiem.

327 Šajā ziņā jāatgādina, ka Hartas 47. pantā garantētā pārbaudes tiesā efektivitāte nozīmē, ka Savienības tiesai jānodrošina, lai lēmums, kam attiecībā uz konkrēto personu vai vienību ir individuāla piemērojamība, būtu balstīts uz pietiekami drošiem faktiem. Tas nozīmē, ka jāpārbauda pamatojuma izklāstā norādītie fakti, kas ir minētā lēmuma pamatā, tādēļ pārbaudē tiesā jāizvērtē ne tikai norādīto iemeslu abstrakta ticamība, bet arī tas, vai ir pamatoti šie apsvērumi vai vismaz viens no tiem, kurš tiek uzskatīts par pašu par sevi pietiekamu šā paša lēmuma pamatojumam. Šajā nolūkā Savienības tiesai jāveic šī pārbaude, vajadzības gadījumā pieprasot kompetentajai Savienības iestādei iesniegt atbilstošu – konfidenciālu vai nekonfidenciālu – informāciju vai pierādījumus, lai varētu veikt šādu pārbaudi. Lai gan nav prasīts, lai šī iestāde Savienības tiesā iesniegtu visu informāciju un pierādījumus, kas saistīti ar akta, kuru lūgts atcelt, pamatojuma izklāstā norādītajiem apsvērumiem, tomēr ir būtiski, lai iesniegtā informācija vai pierādījumi pamatotu apsvērumus, kas vērsti pret attiecīgo personu (spriedums, 2013. gada 28. novembris, Padome/*Fulmen* un *Mahmoudian*, C-280/12 P, EU:C:2013:775, 64., 65. un 67. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra).

328 Runājot par lietām C-704/23 P, C-711/23 P un C-35/24 P, jākonstatē, ka visos pamatojuma izklāstos, kas ietverti tiesību aktos, kurus lūdz atcelt attiecīgi otrais līdz ceturtais apelācijas sūdzības iesniedzējs, ir norādīts, ka šie apelācijas sūdzības iesniedzēji ir ietekmīgi uzņēmēji, kas veic darbību ekonomikas nozarēs, kuras nodrošina svarīgu ienākumu avotu Krievijas Federācijas valdībai. Tādējādi, pārbaudot tiesību aktu likumību, Vispārējai tiesai saskaņā ar tādu g) kritērija interpretāciju, kāda izriet no šī sprieduma 125. punkta, un atbilstoši Tiesas judikatūrai, kas atgādināta iepriekšējā punktā, citstarp bija jāpārbauda, kādā(-ās) ekonomikas nozarē(-ēs) katrs no minētajiem apelācijas sūdzības iesniedzējiem veica darbību un vai šī nozare vai šīs nozares nodrošina svarīgu ienākumu avotu Krievijas Federācijas valdībai, šajā ziņā pārbaudot Padomes iesniegtos pierādījumus, kuri apspriesti Vispārējā tiesā.

329 Tieši to Vispārējā tiesa centās darīt otrā pārsūdzētā sprieduma 96.–109. punktā, trešā pārsūdzētā sprieduma 79.–98. punktā, kā arī ceturtā pārsūdzētā sprieduma 67.–82. punktā. Šādos apstākļos Vispārējai tiesai nevar pārmest, ka tā ar savu pamatojumu būtu aizstājusi Padomes pamatojumu un tādējādi nav ievērojusi pārbaudes tiesā apjomu.

330 Ciktāl otrais līdz ceturtais apelācijas sūdzības iesniedzējs Vispārējai tiesai pārmet, ka tā nav aprobežojusies tikai ar pārbaudi, vai Padome ir pieļāvusi kļūdu vērtējumā, no tās informācijas par nodokļu slogu vai to sabiedrību ekonomisko nozīmīgumu, kurās viņi veic darbību, kas minēta attiecīgajos to tiesību aktu pamatojuma izklāstos, kurus tie lūdza atcelt, izsecinādama, ka attiecīgās ekonomikas nozares nodrošina svarīgu ienākumu avotu Krievijas Federācijas valdībai, vai arī ka tā šajā ziņā ir ņēmusi vērā citus elementus, kas neizriet no šiem pamatojuma izklāstiem, jāuzskata, pirmkārt, ka šī informācija ne vienmēr attiecas uz g) kritērija daļu, kura saistīta ar ienākumu avota, ko veido ekonomikas nozare, svarīgo raksturu, bet, kā izriet no šī sprieduma 168. un 192. punkta, var attiekties uz to šī kritērija daļu, kura saistīta ar attiecīgā uzņēmēja ietekmīgumu.

331 Otrkārt, Padomei katrā ziņā, kā izriet no šī sprieduma 327. punktā atgādinātās judikatūras, nebija pienākuma Savienības tiesā iesniegt visu informāciju un pierādījumus, kas saistīti ar tajā tiesību aktā apgalvoto pamatojumu, kuru lūgts atcelt, jo šai tiesai, kad tā veic pārbaudi tiesā, tikai jāpārliecinās, ka tajā iesniegtā informācija vai pierādījumi pietiekami pamato saistībā ar attiecīgo personu norādīto pamatojumu.

332 Ņemot vērā iepriekš izklāstītos iemeslus, otrais pamats lietā C-704/23 P, kā arī pirmā pamata pirmā daļa lietās C-711/23 P un C-35/24 P jānoraida.

b) Par pirmā pamata otrās daļas pirmo iebildumu lietā C-704/23 P, par pirmā pamata otro daļu un ceturtā pamata ceturto līdz sesto daļu lietā C-711/23 P, par pirmā pamata otro un trešo daļu, ceturtā pamata pirmo daļu un otrās daļas otro iebildumu lietā C-35/24 P, kā arī par piekto un sesto pamatu lietā C-111/24 P

1) Par pirmā pamata otrās daļās pirmo iebildumu lietā C-704/23 P

i) Lietas dalībnieku argumenti

333 Ar pirmā pamata otrās daļas pirmo iebildumu lietā C-704/23 P otrais apelācijas sūdzības iesniedzējs norāda, ka Vispārējā tiesa viņa gadījumā nav pareizi piemērojusi jēdzienu "svarīgs ienākumu avots". Tādējādi, lai gan otrā pārsūdzētā sprieduma 82. un 83. punktā Vispārējā tiesa ir norādījusi, ka g) kritērija piemērošanai vērā ņemamie ienākumi ir tie, ko radījušas ekonomikas nozares, kurās ietekmīgs uzņēmējs veic darbību, minētā sprieduma 98.–103. punktā tā esot balstījusies uz informāciju, kas attiecas tikai uz *Yandex*, lai, pamatojoties tikai uz vienu sagrozītu pierādījumu, no tā ekstrapolētu, ka ekonomikas nozare, kurā darbojas *Yandex*, nodrošināja svarīgu ienākumu avotu Krievijas Federācijas valdībai. Tādējādi Vispārējā tiesa esot arī apvērsusi pierādīšanas pienākumu un konstatējusi faktus, kaut arī nebija neviena atbilstīga pierādījuma.

334 Padome uzskata, ka ar šādu iebildumu otrais apelācijas sūdzības iesniedzējs cenšas apšaubīt Vispārējās tiesas veikto pierādījumu vērtējumu, nevis izvirzīt tiesību jautājumu, tāpēc tas jāatzīst par nepieņemamu. Turklāt tā apstrīd šī apelācijas sūdzības iesniedzēja argumentu pamatotību.

ii) Tiesas vērtējums

335 Runājot par pirmā pamata otrās daļas pirmā iebilduma lietā C-704/23 P pieņemamību, jākonstatē – pretēji tam, ko apgalvo Padome, otrais apelācijas sūdzības iesniedzējs necenšas apšaubīt Vispārējās tiesas veikto pierādījumu vērtējumu, bet minētajai tiesai pārmet, pirmkārt, ka

tā esot pieļāvusi tiesību kļūdu, jo, neievērodama otrā pārsūdzētā sprieduma 82. un 83. punktā g) kritērijam sniegto interpretāciju, ir tikai pārbaudījusi, vai *Yandex* nodrošināja svarīgu ienākumu avotu Krievijas Federācijas valdībai, lai gan šādai pārbaudei bija jāattiecas uz visu ekonomikas nozari, kurā šis uzņēmums darbojās, un, otrkārt, esot sagrozījusi vienīgo pierādījumu par šo nozari. Pierādījumu sagrozīšana saskaņā ar šī sprieduma 158. punktā minēto Tiesas judikatūru ir tiesību jautājums, kura izskatīšana ir Tiesas kompetencē apelācijas tiesvedībā.

336 Pēc būtības jāatzīst, kā apgalvo otrais apelācijas sūdzības iesniedzējs un kā pati Vispārējā tiesa to atzinusi otrā pārsūdzētā sprieduma 103. punktā, ka, lai minētajā punktā, kā arī minētā sprieduma 107. un 108. punktā varētu uzskatīt, ka Krievijas informācijas tehnoloģiju un komunikāciju nozare nodrošina svarīgu ienākumu avotu Krievijas Federācijas valdībai g) kritērija izpratnē, Vispārējā tiesa minētā sprieduma 98.–106. punktā galvenokārt balstījusies uz informāciju, kas attiecas nevis uz šo ekonomikas nozari kopumā, bet tikai uz *Yandex*.

337 To ņemot vērā, jāuzsver, ka informācija par uzņēmumu zināmos apstākļos var sniegt atbilstošu norādi, lai novērtētu tā ienākumu avota svarīgo raksturu, ko attiecīgajai valstij nodrošina ekonomikas nozare, kurā uzņēmums darbojas, it īpaši, ja šis uzņēmums ir viens no svarīgākajiem tajā un ja ienākumi, ko šai valstij rada attiecīgais uzņēmums, jau paši par sevi ir svarīgi.

338 Šajā gadījumā otrā pārsūdzētā sprieduma 98.–102. punktā Vispārējā tiesa ir konstatējusi, ka *Yandex* bija uzņēmums, kas piedāvāja galveno tiešsaistes meklētājprogrammu Krievijā, kura līdzvērtīga *Google* šajā valstī, bija kotēts *Nasdaq*, tam bija vairāk nekā 100 miljoni lietotāju mēnesī, tā apgrozījums bija 500 miljardi Krievijas rubļu (apmēram 6 miljardi EUR), tas darbojās izaugsmes ziņā stratēģiski svarīgā nozarē un sekmēja dažādu Krievijas ekonomikas nozaru kā ekosistēmas, kas apkalpo desmitiem miljonu patērētāju un uzņēmumu Krievijā, darbību.

339 Tādējādi Vispārējā tiesa konstatēja, ka *Yandex* kā vadošs Krievijas informācijas tehnoloģiju un komunikāciju nozares uzņēmums un kā šīs nozares ekspansijas dzinējspēks darbojās ekonomikas nozarē, ko raksturo strauja izaugsme, piedāvāja dažādus pakalpojumus un preces un tam bija ļoti daudz klientu un lietotāju. Otrā pārsūdzētā sprieduma 103. punktā Vispārējā tiesa no tā secināja, ka šāda nozare "noteikti" jāuzskata par svarīgu ienākumu avotu Krievijas Federācijas valdībai. Minētā sprieduma 103. un 106. punktā tā šo analīzi apstiprinājusi ar skaitliskiem datiem, kas norāda uz Krievijas informācijas tehnoloģiju un komunikāciju nozares nozīmīgumu no iekšzemes kopprodukta (IKP) un darbinieku viedokļa, kā arī ar faktu, ka uzņēmējdarbības un plūsmas nodokļi šajā nozarē bija jāņem vērā kā tādi, kas netieši sekmē būtisku ienākumu nodrošināšanu šai valdībai.

340 Paužot šādu argumentāciju, Vispārējā tiesa ir balstījusies uz pietiekami konkrētu, precīzu un saskaņotu norāžu kopumu, kas varēja pierādīt – it īpaši balstoties uz informāciju par galveno uzņēmumu, kurš darbojas minētajā nozarē –, ka Padome pamatoti varēja uzskatīt, ka šī pati nozare bija svarīgs ienākumu avots Krievijas Federācijas valdībai.

341 Šādos apstākļos, nepārbaudot iespējamo tīri apstiprinošo pierādījumu, kas minēti otrā pārsūdzētā sprieduma 103. punktā, sagrozīšanu, otrais apelācijas sūdzības iesniedzējs nevar pamatoti apgalvot, ka Vispārējā tiesa ir balstījusies tikai uz šo pierādījumu un ka tādējādi tā ir apvērsusi pierādīšanas pienākumu.

342 Ņemot vērā iepriekš izklāstītos iemeslus, pirmā pamata otrās daļas pirmais iebildums lietā C-704/23 P jānoraida.

2) Par pirmā pamata otro daļu, kā arī ceturtā pamata ceturto līdz sesto daļu lietā C-711/23 P

i) Lietas dalībnieku argumenti

343 Ar pirmā pamata otro daļu, kas izvirzīta apelācijas sūdzības atbalstam lietā C-711/23 P, trešais apelācijas sūdzības iesniedzējs norāda, ka trešā pārsūdzētā sprieduma 86. un 88. punktā Vispārējā tiesa esot sagrozījusi pierādījumus un ar savu vērtējumu esot aizstājusi Padomes vērtējumu, izmantodama šīs iestādes iesniegtos pierādījumus, lai konstatētu, ka attiecīgā ekonomikas nozare ir svarīgs ienākumu avots Krievijas Federācijas valdībai, lai gan šie pierādījumi attiecās uz to nodokļu summu, ko maksā uzņēmums, kurā viņš veica darbību, proti, *MMK*, kā arī uz šī uzņēmuma vietu un nozīmīgumu šajā nozarē.

344 Ceturtā pamata ceturtās daļas atbalstam trešais apelācijas sūdzības iesniedzējs norāda, ka Vispārējā tiesa ir sagrozījusi tajā iesniegtos faktus un pierādījumus, tādēļ tā ir apvērsusi pierādīšanas pienākumu, kas parasti ir Padomei. Lai gan Vispārējā tiesa trešā pārsūdzētā sprieduma 81. punktā esot norādījusi, ka ienākumi, kas jāņem vērā, lai piemērotu g) kritēriju, bija to ekonomikas nozaru radītie ienākumi, kurās ietekmīgs uzņēmējs veic darbību, minētā sprieduma 86.–89. punktā tā esot balstījusies uz informāciju tikai par *MMK*, lai minētā sprieduma 90. punktā no tā secinātu, ka Krievijas metalurģijas nozare ir svarīgs ienākumu avots Krievijas Federācijas valdībai. Vienīgais pierādījums, kam esot saikne ar šo secinājumu, ir pārbaudīts minētā sprieduma 86. un 93. punktā, bet tam neesot nozīmes, jo tas attiecas uz šīs federācijas nākotnes prognozēm nodokļu ieņēmumu jomā.

345 Katrā ziņā Padome neesot iesniegusi nevienu pierādījumu, kas ļautu pierādīt, ka to ienākumu avots, ko Krievijas Federācijas valdība gūst no metalurģijas nozares, faktiski bija svarīgs salīdzinājumā ar visiem šīs valdības budžeta ieņēmumiem. Tādējādi Vispārējās tiesas secinājums trešā pārsūdzētā sprieduma 90. punktā esot saturiski nepareizs un nepamatots. Turklāt minētā sprieduma 92. punktā Vispārējā tiesa neesot konkrēti analizējusi trešā apelācijas sūdzības iesniedzēja iesniegtos pierādījumus, tāpēc tā paudusi hipotētisku vērtējumu un izdarījusi pretrunīgu secinājumu.

346 Ar ceturtā pamata piekto daļu trešais apelācijas sūdzības iesniedzējs Vispārējai tiesai pārmet, ka trešā pārsūdzētā sprieduma 87. punktā tā esot pieļāvusi tiesību kļūdu, jo ir pārkāpusi noteikumus par pierādīšanas pienākumu, kā arī tiesības uz aizstāvību, ciktāl, minētajā punktā izmantojot frāzi "nav šaubu", tā esot prezumējusi, ka Krievijas metalurģijas nozare ir svarīgs ienākumu avots Krievijas Federācijas valdībai.

347 Ceturtā pamata sestajā daļā trešais apelācijas sūdzības iesniedzējs Vispārējai tiesai pārmet, ka trešā pārsūdzētā sprieduma 98. punktā tā ir uzskatījusi, ka nodokļi, ko obligāti maksā attiecīgā ekonomikas nozare, varēja attaisnot ierobežojošo pasākumu pieņemšanu attiecībā uz fizisku personu. Tā kā nodokļu samaksa ir tiesību aktos noteikts pienākums, no kura fiziskas un juridiskas personas nevar izvairīties, personai, uz ko attiecas ierobežojoši pasākumi, neesot nekādas iespējas rīkoties tā, lai tā vairs nebūtu pakļauta šiem pasākumiem.

348 Padome apstrīd trešā apelācijas sūdzības iesniedzēja argumentu pēc būtības pamatotību, vienlaikus precizējot, ka, ciktāl šis apelācijas sūdzības iesniedzējs apstrīd pierādījumu pietiekamo raksturu un tādējādi cenšas panākt to atkārtotu pārbaudi, šie argumenti ir nepieņemami.

ii) Tiesas vērtējums

349 Vispirms jākonstatē, ka visi argumenti, ko trešais apelācijas sūdzības iesniedzējs izvirzījis pirmā pamata otrās daļas un ceturtā pamata ceturtās līdz sestās daļas atbalstam, ir pieņemami. Ar šiem argumentiem apelācijas sūdzības iesniedzējs apstrīd dažus faktus un pierādījumus, ko pārbaudījusi Vispārējā tiesa, vai nu tāpēc, ka šī tiesa tos esot sagrozījusi, vai arī tā ar savu argumentāciju esot aizstājusi Padomes argumentāciju vai pārkāpusi noteikumus par pierādīšanas pienākumu. Šādi iebildumi ir jautājumi, kas var tikt nodoti pārbaudei Tiesā apelācijas tiesvedībā saskaņā ar šī sprieduma 158. punktā, 226. un 324. punktā minēto judikatūru.

350 Vispirms, runājot par iebildumiem, ar kuriem pirmā pamata otrajā daļā, kā arī ceturtā pamata ceturtajā un piektajā daļā trešais apelācijas sūdzības iesniedzējs Vispārējai tiesai pārmet, ka trešā pārsūdzētā sprieduma 86.–89. punktā tā esot sagrozījusi pierādījumus vai balstījusies uz prezumpciju un tādējādi apvērsusi pierādīšanas pienākumu, tie jānoraida, ciktāl šis apelācijas sūdzības iesniedzējs šos punktus ir interpretējis kļūdaini.

351 Vispirms trešā pārsūdzētā sprieduma 86. punktā Vispārējā tiesa ir analizējusi divus pierādījumu elementus, kas, kā tā konstatējusi, ļāva "viegli" secināt, ka metalurģijas nozare ir svarīgs ienākumu avots Krievijas Federācijas valdībai. Šajā ziņā, pretēji tam, ko apgalvo trešais apelācijas sūdzības iesniedzējs, abi šie pierādījumu elementi, neatkarīgi no tā, ka vienu no tiem ir iesniegusi *MMK*, attiecas uz visiem nodokļu ieņēmumiem, kurus Krievijas metalurģijas nozare varēja nodrošināt šai valdībai laikposmā, uz kuru attiecas apstrīdētie tiesību akti, nevis tikai uz *MKK* nodokļu maksājumiem, tādēļ Vispārējā tiesa tos nav sagrozījusi.

352 Turklāt, zinādama, ka šajos pierādījumu elementos ir norādītas tikai prognozes attiecībā uz šo laikposmu, Vispārējā tiesa trešā pārsūdzētā sprieduma 93. punktā uzskatīja, ka šiem elementiem ir nozīmīgs pierādījuma spēks tāpēc, ka tie "atklāj to ienākumu nozīmīgumu, ko šī nozare var radīt Krievijas valsts budžetam". Saskaņā ar šī sprieduma 158. punktā atgādināto Tiesas judikatūru šo minēto elementu pierādījuma spēka vērtējumu, izņemot gadījumu, kad Vispārējā tiesa tos ir sagrozījusi, Tiesa nevar pārbaudīt apelācijas tiesvedībā.

353 Tādējādi trešā pārsūdzētā sprieduma 87. punktā Vispārējā tiesa secināja – neraugoties uz to, ka Padome nebija sniegusi skaitliskus datus par ienākumiem, ko metalurģijas nozare radīja Krievijas Federācijas valdībai, "[nebija] šaubu", ka šī nozare bija svarīgs ienākumu avots šai valdībai, un šis vērtējums jāizsecina no faktu konstatējumiem, kurus Vispārējā tiesa iepriekš veikusi minētā sprieduma 86. punktā, nevis kā prezumpcija, ko šī tiesa būtu atzinusi par labu Padomei.

354 Tikai pēc tam Vispārējā tiesa trešā pārsūdzētā sprieduma 88. un 89. punktā pārbaudīja *MMK* vietu un nozīmīgumu Krievijas metalurģijas nozarē, lai apstiprinātu šo secinājumu. Šī pierādījumu elementu, kas attiecas uz šīs nozares radītajiem ienākumiem, analīzes tīri apstiprinoša pārbaude nevar tikt kritizēta, jo, kā izriet no šī sprieduma 337. punkta, informācija par uzņēmumu zināmos apstākļos var sniegt norādi par to ienākumu avota svarīgo raksturu, ko valsts valdībai rada ekonomikas nozare, kurā ietilpst šis uzņēmums, it īpaši, ja pēdējais minētais, kā tas ir *MMK* gadījumā saskaņā ar Vispārējās tiesas konstatējumiem, kas ietverti iepriekš minētajos trešā pārsūdzētā sprieduma punktos, ir viens no visnozīmīgākajiem attiecīgās nozares uzņēmumiem un jau viens pats nodrošina svarīgu ienākumu avotu Krievijas Federācijas valdībai.

355 Tad, runājot par trešā apelācijas sūdzības iesniedzēja iebildumu, ka trešā pārsūdzētā sprieduma 90. punktā ietvertais Vispārējās tiesas secinājums esot saturiski nepareizs un nepamatots, jo Padome neesot iesniegusi nevienu pierādījumu elementu, kas ļautu konstatēt, ka to ienākumu

avots, kurus Krievijas Federācijas valdība gūst no metalurģijas nozares, faktiski bija svarīgs salīdzinājumā ar visiem šīs valdības budžeta ienākumiem, vien jāatgādina, kā norādīts šī sprieduma 138. punktā un kā Vispārējā tiesa to pamatoti uzskatījusi arī trešā pārsūdzētā sprieduma 92. punktā, ka jēdziens "svarīgs ienākumu avots" g) kritērija izpratnē nenozīmē pienākumu ņemt vērā, kādu daļu no visiem valdības budžeta ienākumiem veido ienākumi, kurus minētajai valdībai radījusi ekonomikas nozare.

356 Visbeidzot, jānoraida ceturtā pamata sestā daļa, ar kuru trešais apelācijas sūdzības iesniedzējs Vispārējai tiesai pārmet, ka trešā pārsūdzētā sprieduma 98. punktā tā uzskatīja, ka nodokļus, ko obligāti maksā attiecīgā ekonomikas nozare, var ņemt vērā, lai noteiktu tā ienākumu avota svarīgo raksturu, kuru veido šī nozare. Kā Vispārējā tiesa pamatoti nospriedusi minētajā punktā un kā izriet arī no šī sprieduma 140. punkta, jēdziens "svarīgs ienākumu avots" attiecas uz visiem ieņēmumiem, ko rada attiecīgā ekonomikas nozare, un tādēļ citstarp jāņem vērā nodokļi, kurus samaksājušas sabiedrības, kas darbojas šajā nozarē. Tādējādi tam, ka nodokļu samaksa ir tiesību aktos noteikts pienākums, no kura šīm nozarēm piederošās personas nevar izvairīties, nav nozīmes, lai pārbaudītu ienākumu avota, ko veido minētā nozare, svarīgo raksturu.

357 Ņemot vērā iepriekš izklāstītos iemeslus, pirmā pamata otrā daļa, kā arī ceturtā pamata ceturtā līdz sestā daļa lietā C-711/23 P jānoraida.

3) Par pirmā pamata otro un trešo daļu, kā arī ceturtā pamata pirmo daļu un otrās daļas otro iebildumu lietā C-35/24 P

i) Lietas dalībnieku argumenti

358 Ar pirmā pamata otro daļu lietā C-35/24 P ceturtais apelācijas sūdzības iesniedzējs apgalvo, ka Vispārējā tiesa it īpaši ceturtā pārsūdzētā sprieduma 72. punktā ir sagrozījusi Padomes iesniegtos pierādījumu elementus un ar savu vērtējumu aizstājusi šīs iestādes vērtējumu, no šiem elementiem secināma, ka attiecīgā ekonomikas nozare ir svarīgs ienākumu avots Krievijas Federācijas valdībai, lai gan minētie elementi attiecās uz citiem g) kritērija aspektiem, piemēram, attiecīgā uzņēmēja ietekmīgumu.

359 Ar pirmā pamata trešo daļu ceturtais apelācijas sūdzības iesniedzējs Vispārējai tiesai pārmet, ka ceturtā pārsūdzētā sprieduma 75. punktā tā ir pārkāpusi noteikumus par pierādīšanas pienākumu, jo, šajā punktā izmantodama frāzi "nav nekādu šaubu", tā esot prezumējusi, ka mēslošanas līdzekļu nozare nodrošina svarīgu ienākumu avotu Krievijas Federācijas valdībai.

360 Ceturtā pamata pirmajā daļā ceturtais apelācijas sūdzības iesniedzējs norāda, ka ceturtā pārsūdzētā sprieduma 72.–75. punktā Vispārējā tiesa ir pieļāvusi tiesību kļūdu, argumentāciju balstīdama uz prezumpciju un tādējādi apvērsdama pierādīšanas pienākumu, ciktāl tā no stratēģiskās intereses, kādu mēslošanas līdzekļu nozare rada Krievijas Federācijai, esot secinājusi, ka šī nozare noteikti nodrošina svarīgu ienākumu avotu šīs federācijas valdībai. Alternatīvi Vispārējās tiesas argumentāciju varētu analizēt arī kā g) kritērija tvēruma paplašināšanu, jo Vispārējā tiesa "ekonomikas nozares, kas nodrošina svarīgu ienākumu avotu Krievijas Federācijas valdībai", esot pielīdzinājusi visām ekonomikas nozarēm, kurās Krievijas Federācijai kā valstij ir stratēģiska interese.

361 Ar ceturtā pamata otrās daļas otro iebildumu šis apelācijas sūdzības iesniedzējs Vispārējai tiesai pārmet, ka tā nav pārbaudījusi divus argumentus, ko viņš izvirzījis pirmajā instancē, proti, argumentu, ka mēslošanas līdzekļu nozares ieguldījums Krievijas Federācijas valdības ieņēmumos bija minimāls, un argumentu, ka šīs federācijas tiesību aktos mēslošanas līdzekļu eksportam bija paredzēta 0 % pievienotās vērtības nodokļa (PVN) likme. Šo pienākumu neizpildes dēļ ceturtajā pārsūdzētajā spriedumā ir norādīts nepietiekams pamatojums.

362 Runājot par ceturtā apelācijas sūdzības iesniedzēja pirmo pamatu, Padome uzskata, ka lielākā daļa šī pamata atbalstam pausto apgalvojumu ir nepieņemami, ciktāl tie attiecas uz faktu jautājumiem, kā arī uz Vispārējā tiesā iesniegto pierādījumu izvērtējumu.

363 Runājot par ceturtā pamata otrās daļas otro iebildumu, Padome uzskata – tas, vai Krievijas mēslošanas līdzekļu nozares radītos ienākumus var uzskatīt par "svarīgiem", ir pierādījumu faktisks izvērtējums, ko Tiesa nevar pārskatīt.

364 Padome, ko atbalsta Latvijas Republika un Komisija lietā C-35/24 P, būtībā apstrīd ceturtā apelācijas sūdzības iesniedzēja argumentu pamatotību.

ii) Tiesas vērtējums

365 Vispirms jākonstatē, ka pirmā pamata otrā un trešā daļa, kā arī ceturtā pamata otrās daļas otrais iebildums ir pieņemami. Ceturtais apelācijas sūdzības iesniedzējs pirmā pamata otrajā daļā norāda uz pierādījumu sagrozīšanu un pārbaudes Vispārējā tiesā apjoma neievērošanu, ar pirmā pamata trešo daļu – uz noteikumu par pierādīšanas pienākumu pārkāpumu un ar ceturtā pamata otrās daļas otro iebildumu – uz pienākuma norādīt pamatojumu neizpildi. Visi šie iebildumi, kā izriet no šī sprieduma 101., 158., 226. un 324. punktā minētās Tiesas judikatūras, ir tiesību jautājumi, kuru izskatīšana ir Tiesas kompetencē apelācijas tiesvedībā.

366 Būtībā, runājot, pirmām kārtām, par iebildumiem, ar kuriem pirmā pamata otrajā un trešajā daļā, kā arī ceturtā pamata pirmajā daļā ceturtais apelācijas sūdzības iesniedzējs Vispārējai tiesai pārmet, ka ceturtā pārsūdzētā sprieduma 72.–75. punktā tā esot sagrozījusi pierādījumu elementus vai apvērsusi pierādīšanas pienākumu, argumentus balstīdama uz prezumpciju, vai arī nav ievērojusi pārbaudes tiesā apjomu, tie jānoraida, ciktāl tie balstīti uz kļūdainu šo punktu interpretāciju.

367 Pirmkārt, tas, ka Vispārējā tiesa ceturtā pārsūdzētā sprieduma 72. punktā ir ņēmusi vērā pierādījumu elementus, kas attiecas uz *Uralchem* un *Uralkali* ekonomisko nozīmīgumu, lai pārbaudītu, vai mēslošanas līdzekļu nozare nodrošināja svarīgu ienākumu avotu Krievijas Federācijas valdībai, nevar analizēt nedz kā šo pierādījumu elementu sagrozīšanu, nedz kā Vispārējās tiesas veicamās pārbaudes apjoma neievērošanu. Kā izriet no šī sprieduma 337. un 354. punkta, dati par uzņēmumu zināmos apstākļos var sniegt norādi par tā ienākumu avota svarīgo raksturu, ko ekonomikas nozare veido Krievijas Federācijas valdībai, it īpaši, ja, kā tas ir *Uralchem* un *Uralkali* gadījumā šajā lietā, ņemot vērā Vispārējās tiesas konstatējumus, kas ietverti ceturtā pārsūdzētā sprieduma 72.–75. punktā, šis uzņēmums ir viens no visnozīmīgākajiem attiecīgajā nozarē.

368 Turklāt nav svarīgi, ka minētie pierādījumu elementi varētu tikt izmantoti arī, lai pierādītu attiecīgā uzņēmēja ietekmīgumu, jo Vispārējai tiesai, kad tā veic pārbaudi tiesā, kuras apjoms atgādināts šī sprieduma 327. punktā, jāpārliecinās, ka tajā iesniegtie pierādījumu elementi pamato iemeslus, ko kompetentā Eiropas Savienības iestāde norādījusi attiecībā uz šo personu. Šajā

gadījumā, tā kā iemeslos, kurus Padome norādījusi attiecībā uz ceturto apelācijas sūdzības iesniedzēju, citstarp ir teikts, ka viņš veica "darbības ekonomikas nozarēs, kas nodrošina svarīgu ienākumu avotu Krievijas Federācijas valdībai", Vispārējā tiesa, nepieļaudama tiesību kļūdu, ir pārbaudījusi, ņemot vērā šīs iestādes iesniegtos pierādījumu elementus, vai ekonomikas nozare, kurā šis apelācijas sūdzības iesniedzējs veica darbību, nodrošināja svarīgu ienākumu avotu šai valdībai.

369 Otrkārt, nevar uzskatīt, ka ceturtā pārsūdzētā sprieduma 74. punktā Vispārējā tiesa argumentāciju būtu balstījusi uz prezumpciju un tādējādi būtu apvērsusi pierādīšanas pienākumu vai arī ka tā būtu paplašinājusi g) kritērija tvērumu. Vispārējā tiesa – pamatojoties uz tajā iesniegtajiem pierādījumu elementiem, uz kuru sagrozīšanu ceturtais apelācijas sūdzības iesniedzējs neatsaucas vai, kā izriet no šī sprieduma 367. punkta, kuru apgalvotā sagrozīšana nav pierādīta, – konstatēja, ka Krievija bija nozīmīga pasaules mēroga dalībniece mēslošanas līdzekļu nozarē un ka tai bija nozīmīga vieta gan Krievijas, gan pasaules mēroga lauksaimniecības pārtikas nozarē. Šie faktu konstatējumi, neizdarot nekādu prezumpciju, ļauj pierādīt, ka Krievijas mēslošanas līdzekļu nozare, ņemot vērā tās vietu, ietekmi un nozīmīgumu piegāžu nodrošināšanai gan pasaules, gan Krievijas Federācijas līmenī, tāpat kā *Uralchem* un *Uralkali*, kas darbojas šajā nozarē, nozīmīgumu, noteikti ir svarīgs ienākumu avots Krievijas Federācijas valdībai.

370 Tādējādi ceturtā pārsūdzētā sprieduma 75. punktā Vispārējā tiesa no tā varēja pamatoti secināt, ka, lai gan Padome nebija iesniegusi skaitliskus datus par ieņēmumiem, ko mēslošanas līdzekļu nozare radījusi Krievijas Federācijas valdībai, "nebija nekādu šaubu", ka šī nozare ir svarīgs ienākumu avots šai valdībai.

371 Otrām kārtām, runājot par ceturtā pamata otrās daļas otro iebildumu, ar ko ceturtais apelācijas sūdzības iesniedzējs Vispārējai tiesai pārmet, ka tā nav lēmusi par dažiem no viņa argumentiem, jāatgādina, ka saskaņā ar šī sprieduma 101. punktā minēto Tiesas judikatūru, Vispārējās tiesas pienākums norādīt pamatojumu tai neliek sniegt izklāstu, kurā izsmeļoši un pa vienam būtu aplūkoti visi lietas dalībnieku paustie argumenti, un šis pamatojums var būt netiešs, ar nosacījumu, ka tas ļauj ieinteresētajām personām saprast, kādu iemeslu dēļ Vispārējā tiesa nav apstiprinājusi to argumentus, un Tiesai iegūt pietiekami daudz informācijas, lai īstenotu pārbaudi tiesā.

372 Jāsecina, no vienas puses, ka, ņemot vērā faktu konstatējumus un vērtējumus, ko Vispārējā tiesa veikusi ceturtā pārsūdzētā sprieduma 72.–74. punktā un kas rezumēti šī sprieduma 369. punktā, ceturtais apelācijas sūdzības iesniedzējs varēja saprast, ka Vispārējā tiesa netieši, bet noteikti ir noraidījusi viņa argumentu, ka mēslošanas līdzekļu nozares ieguldījums Krievijas Federācijas valdības budžetā bija minimāls, un ka tādējādi tā uzskatīja, ka svarīgs ienākumu avots bija jāvērtē atsevišķi, nevis salīdzinājumā ar šo budžetu.

373 No otras puses, šis apelācijas sūdzības iesniedzējs no tiem pašiem ceturtā pārsūdzētā sprieduma punktiem varēja arī secināt, ka, ņemot vērā Krievijas nozīmīgo vietu mēslošanas līdzekļu nozarē pasaules mērogā un šīs nozares nozīmīgumu Krievijas un pasaules mēroga lauksaimniecības pārtikas nozarē, ar to, ka šīs valsts tiesību aktos ir paredzēta 0 % PVN likme mēslošanas līdzekļu eksportam, nepietika, lai atspēkotu to ieņēmumu svarīgo raksturu, ko mēslošanas līdzekļu nozare radīja Krievijas Federācijas valdībai, vēl jo mazāk tāpēc, ka PVN nav vienīgais šīs nozares radīto ienākumu avots.

374 Ņemot vērā iepriekš izklāstītos iemeslus, pirmā pamata otrā un trešā daļa, kā arī ceturtā pamata pirmā daļa un otrās daļas otrais iebildums lietā C-35/24 P jānoraida.

4) Par piekto un sesto pamatu lietā C-111/24 P

i) Lietas dalībnieku argumenti

375 Ar piekto pamatu, kas izvirzīts apelācijas sūdzības pamatojumam lietā C-111/24 P, piektais apelācijas sūdzības iesniedzējs Vispārējai tiesai pārmet, ka tā esot sagrozījusi piektā pārsūdzētā sprieduma 74. punktā minēto pierādījumu Nr. 2. Minētajā punktā Vispārējā tiesa esot norādījusi, ka šajā pierādījuma elementā aprakstītā vislielāko Krievijas nodokļu maksātāju klasifikācija esot veikta Krievijas federālā nodokļu dienesta rīkojumā, lai gan piektais apelācijas sūdzības iesniedzējs Vispārējā tiesā iesniegtajā replikas rakstā bija iesniedzis šī rīkojuma tekstu un norādījis, ka tajā tikai bija uzskaitīti kritēriji, bet nebija minēts neviens uzņēmums un nebija veikta nekāda klasifikācija. Tā kā tikai pierādījumu elements Nr. 2 ļāva Vispārējai tiesai minētā sprieduma 106. punktā secināt, ka Padomei bija pamats uzskatīt, ka banku nozare ir svarīgs ienākumu avots Krievijas Federācijas valdībai, šīs sagrozīšanas sekas ir tādas, ka šis punkts ir nepietiekami pamatots.

376 Sestajā pamatā piektais apelācijas sūdzības iesniedzējs uzskata, ka piektā pārsūdzētā sprieduma 106. punktu Vispārējā tiesa ir pamatojusi nepietiekami, pretrunīgi un bez jebkādiem pierādījumu elementiem, jo no *Alfa Bank* veikto nodokļu maksājumu lieluma tā nepamatoti secināja, ka banku nozare kopumā ir svarīgs ienākumu avots Krievijas Federācijas valdībai. Tas, ka sabiedrība ir viena no visnozīmīgākajām ekonomikas nozarē, kurā tā darbojas, neļauj pierādīt, ka šī nozare nodrošina svarīgu ienākumu avotu attiecīgās valsts valdībai. Tā tas būtu pat gadījumā, ja, kā Vispārējā tiesa netieši uzskatīja piektā pārsūdzētā sprieduma 106. punktā, attiecīgais uzņēmums būtu viens no vislielākajiem nodokļu maksātajiem valstī, jo Vispārējā tiesa nevar pamatoties uz dedukciju vai prezumpciju.

377 Padome apstrīd piektā apelācijas sūdzības iesniedzēja argumentu pamatotību.

ii) Tiesas vērtējums

378 Runājot par piekto pamatu, jāatgādina – ja apelācijas sūdzības iesniedzējs apgalvo, ka Vispārējā tiesa ir sagrozījusi faktus vai pierādījumus, tam saskaņā ar LESD 256. pantu, Eiropas Savienības Tiesas statūtu 58. panta pirmo daļu un Reglamenta 168. panta 1. punkta d) apakšpunktu konkrēti jānorāda, kurus elementus tā sagrozījusi, un jāpierāda kļūdas vērtējumā, kuru dēļ Vispārējā tiesa šo sagrozīšanu ir veikusi. Turklāt saskaņā ar pastāvīgo judikatūru sagrozīšanai acīmredzami jāizriet no lietas materiāliem, lai no jauna nav jāizvērtē fakti un pierādījumi (spriedums, 2025. gada 13. marts, *Shuvalov*/Padome, C-271/24 P, EU:C:2025:180, 34. punkts un tajā minētā judikatūra).

379 Šajā gadījumā jākonstatē, ka pierādījuma elements Nr. 2, ko Vispārējā tiesa pārbaudījusi piektā pārsūdzētā sprieduma 74. punktā, ir raksts no interneta vietnes, kas saistīta ar vislielākajiem Krievijas nodokļu maksātājiem 2020. gadā un kurā kā atsauce minēts Krievijas federālā nodokļu dienesta rīkojums. Lai gan ir tiesa, kā apgalvo piektais apelācijas sūdzības iesniedzējs, ka šī rīkojuma, kura tekstu apelācijas sūdzības iesniedzējs iesniedzis Vispārējā tiesā, mērķis ir nevis izveidot vislielāko Krievijas nodokļu maksātāju klasifikāciju, bet tikai sniegt kritēriju sarakstu, no minētā rīkojuma arī izriet, kā Padome norādījusi iebildumu rakstā, ka sabiedrības iekļaušana vislielāko Krievijas nodokļu maksātāju vidū jāveic ar lēmumu, ko pieņēmis šis federālais dienests.

380 Piektā pārsūdzētā sprieduma 74. punktā norādot, ka attiecīgajā rakstā "ir atsauce uz Krievijas federālā nodokļu dienesta rīkojumu, kurā ir veikta vislielāko nodokļu maksātāju klasifikācija saskaņā ar kritērijiem, kas precizēti rakstā, kurā rezumēts minētais rīkojums", nevar izslēgt, ka Vispārējā tiesa ir konstatējusi, ka šāda klasifikācija bija veikta nevis ar pašu attiecīgo rīkojumu, bet ka to veicis Krievijas federālais nodokļu dienests saskaņā ar šajā rīkojumā minētajiem kritērijiem. Franču valodā, kas bija tiesvedības valoda lietā T-333/22, iepriekš minētajā piektā pārsūdzētā sprieduma 74. punkta rindkopā ietvertais attieksmes vietniekvārds "kas" tikpat labi var attiekties gan uz "rīkojumu", gan uz "Krievijas federālo nodokļu dienestu". Šādos apstākļos jāuzskata, ka sagrozīšana, ko apgalvo piektais apelācijas sūdzības iesniedzējs, acīmredzami neizriet no Vispārējās tiesas konstatējumiem un lietas materiāliem.

381 Runājot par piektā pārsūdzētā sprieduma 106. punktu, kas paredzēts gan piektā apelācijas sūdzības iesniedzēja piektajā, gan sestajā pamatā, jānorāda, ka Vispārējā tiesa tajā ir pārbaudījusi ienākumu avota, ko Krievijas Federācijai nodrošina banku nozare, kurā minētais apelācijas sūdzības iesniedzējs veic darbību, svarīgo raksturu, ņemot vērā tās sabiedrības nozīmīgumu, kurā viņš ir akcionārs. Šo interpretāciju apstiprina fakts, ka nekur piektajā pārsūdzētajā spriedumā Vispārējā tiesa nav pārbaudījusi jebkādu pierādījumu piedāvājumu, kas attiecas uz ienākumiem, kurus nodrošina šī ekonomikas nozare. Šādos apstākļos minētais punkts jāsaprot tādējādi, ka Vispārējā tiesa tajā netieši, bet noteikti uzskatīja, ka *Alfa Bank* nozīmīgums, ko apliecina gan minētā sprieduma 97. punktā, gan tā 106. punktā konstatētais fakts, ka runa bija par vislielāko privāto banku un vienu no vislielākajiem Krievijas nodokļu maksātājiem, pats par sevi bija pietiekams, lai uzskatītu, ka Krievijas banku nozare nodrošina svarīgu ienākumu avotu Krievijas Federācijas valdībai.

382 Pēc analoģijas ar to, kas norādīts šī sprieduma 337., 354. un 367. punktā, zināmos apstākļos ir iespējams uzskatīt, ka kāda valsts ekonomikas nozare nodrošina svarīgu ienākumu avotu tās valdībai, ja pastāv pietiekami konkrētu, precīzu un saskaņotu norāžu kopums, kas pierāda, ka viena no šīs nozares visnozīmīgākajām sabiedrībām jau viena pati šai valdībai nodrošina svarīgus ienākumus.

383 Ņemot vērā iepriekš izklāstītos iemeslus, piektais un sestais pamats lietā C-111/24 P jānoraida.

2. Par iespējamām tiesību kļūdām un sagrozīšanu, ko Vispārējā tiesa pieļāvusi saistībā ar otrā apelācijas sūdzības iesniedzēja "ietekmi" un pirmā un piektā apelācijas sūdzības iesniedzēja "darbības" veikšanu g) kritērija izpratnē

384 Ar otrā pamata pirmo daļu lietā C-696/23 P, pirmā pamata pirmās daļas trešo iebildumu lietā C-704/23 P, kā arī astoto pamatu lietā C-111/24 P pirmais, otrais un piektais apelācijas sūdzības iesniedzējs norāda, ka Vispārējā tiesa ir pieļāvusi tiesību kļūdas vai pat sagrozīšanu saistībā ar otrā apelācijas sūdzības iesniedzēja "ietekmi" un pirmā un piektā apelācijas sūdzības iesniedzēja "darbības" veikšanu g) kritērija izpratnē.

a) Par otrā pamata pirmo daļu lietā C-696/23 P

1) Lietas dalībnieku argumenti

385 Ar otrā pamata pirmo daļu lietā C-696/23 P pirmais apelācijas sūdzības iesniedzējs norāda, ka pirmā pārsūdzētā sprieduma 52. punktā Vispārējā tiesa ir pieļāvusi tiesību kļūdu, atzīdama, ka Padomei bija pamats uzskatīt, ka viņš veica "darbību" dažās Krievijas ekonomikas nozarēs

datumā, kad tika iekļauts apstrīdētā lēmuma un regulas pielikumos ietvertajos sarakstos, lai gan, ņemot vērā viņam piederošo akciju nodošanu dažas dienas pirms šī datuma, viņš minētajā datumā pildīja tikai formālas funkcijas *TMK* un *Group Sinara* uzraudzības padomēs, turklāt apsvērumi, ko Vispārējā tiesa izklāstījusi minētajā punktā, attiecas tikai uz šo sabiedrību darbībām, nevis viņa personīgām darbībām.

386 Padome lūdz Tiesu šo daļu noraidīt kā nepieņemamu, ciktāl pirmais apelācijas sūdzības iesniedzējs patiesībā centās panākt jaunu faktu vērtējumu, nepierādot, ka pastāv jebkāda sagrozīšana. Padome būtībā apstrīd šī apelācijas sūdzības iesniedzēja argumentu pamatotību.

2) Tiesas vērtējums

387 Runājot par pieņemamību, jānorāda, ņemot vērā šī sprieduma 161. punktā minēto Tiesas judikatūru, ka pretēji tam, ko apgalvo pirmais apelācijas sūdzības iesniedzējs, Vispārējā tiesa piektā pārsūdzētā sprieduma 52. punktā nav veikusi faktu juridisko kvalifikāciju. Tikai minētā sprieduma 56. punktā, ņemot vērā minētā sprieduma 52.–55. punktā izdarītos faktu konstatējumus un vērtējumus, Vispārējā tiesa uzskatīja, ka šo apelācijas sūdzības iesniedzēju var kvalificēt kā "ietekmīgu uzņēmēju", kas veic "darbību" kādā Krievijas ekonomikas nozarē g) kritērija izpratnē. Šādos apstākļos, atsaucoties uz tā paša sprieduma 52. punktu, minētais apelācijas sūdzības iesniedzējs cenšas apstrīdēt faktu konstatējumus, ko Vispārējā tiesa veikusi minētajā punktā un kuru pārbaude nav Tiesas kompetencē apelācijas tiesvedībā, turklāt šis pats apelācijas sūdzības iesniedzējs nekādā veidā nav pierādījis, ka šī tiesa minētajā punktā būtu sagrozījusi pierādījumus.

388 Pārējā daļā, runājot par to, vai pirmais apelācijas sūdzības iesniedzējs vēl veica šādu darbību apstrīdētā lēmuma un regulas pieņemšanas dienā, jākonstatē, ka šo jautājumu Vispārējā tiesa ir atrisinājusi pirmā pārsūdzētā sprieduma 62. punktā, ko šis apelācijas sūdzības iesniedzējs nav kritizējis, un ka runa katrā ziņā ir par faktisku jautājumu, kura pārbaude nav Tiesas kompetencē, kā izriet no iepriekšējā punkta.

389 No tā izriet, ka otrā pamata pirmā daļa, kas izvirzīta apelācijas sūdzības pamatojumam lietā C-696/23 P, jānoraida kā nepieņemama.

b) Par pirmā pamata pirmās daļas trešo iebildumu lietā C-704/23 P

1) Lietas dalībnieku argumenti

390 Ar pirmā pamata pirmās daļas trešo iebildumu lietā C-704/23 P otrais apelācijas sūdzības iesniedzējs Vispārējai tiesai pārmet, ka otrā pārsūdzētā sprieduma 126. punktā tā nav juridiski pietiekami pamatojusi iemeslu, kura dēļ, runājot par apstrīdētajiem tiesību aktiem par saglabāšanu sarakstos, konsultanta amats, ko šis apelācijas sūdzības iesniedzējs turpmāk ieņēma *Yandex*, viņam turpināja nodrošināt būtisku "ietekmi" pār *Yandex* g) kritērija izpratnē, tāpēc Vispārējās tiesas konstatējumos šajā ziņā ir pieļauta būtiska kļūda.

391 Padome lūdz Tiesu šo iebildumu noraidīt kā nepieņemamu, ciktāl otrais apelācijas sūdzības iesniedzējs patiesībā centās panākt jaunu faktu vērtējumu, nepierādīdams, ka pastāv jebkāda sagrozīšana. Padome būtībā apstrīd šī apelācijas sūdzības iesniedzēja argumentu pamatotību.

2) Tiesas vērtējums

392 Runājot par pieņemamību, ciktāl ar pirmā pamata pirmās daļas trešo iebildumu lietā C-704/23 P otrais apelācijas sūdzības iesniedzējs Vispārējai tiesai pārmet, ka tā nav pietiekami pamatojusi otrā pārsūdzētā sprieduma 126. punktu, jāatgādina, ka jautājums, vai Vispārējās tiesas sprieduma pamatojums ir pretrunīgs vai nepietiekams, ir tāds tiesību jautājums, kas var tikt izvirzīts apelācijas tiesvedībā (spriedums, 2016. gada 26. maijs, *Rose Vision*/Komisija, C-224/15 P, EU:C:2016:358, 26. punkts un tajā minētā judikatūra).

393 Būtībā, runājot par šo iespējamo pamatojuma nepietiekamību, jānorāda, ka otrā pārsūdzētā sprieduma 126. punktā Vispārējā tiesa ir atsaukusies uz minētā sprieduma 119.–124. punktā izklāstīto pamatojumu. Tā 122. un 124. punkts, ciktāl tajos būtībā paskaidrots, ka otrajam apelācijas sūdzības iesniedzējam, lai gan viņš bija pametis *Yandex* izpilddirektora un izpilddirektora vietnieka amatus un veica vairs tikai *Yandex* konsultanta funkciju, joprojām ar kādas organizācijas starpniecību bija būtiskas pilnvaras attiecībā uz *Yandex* un viņš turpināja būt daļa no šīs sabiedrības kolektīvās vadības komandas, atbalsta secinājumu, ko Vispārējā tiesa izdarījusi minētā sprieduma 126. punktā, saskaņā ar kuru šis apelācijas sūdzības iesniedzējs saglabāja ciešu saikni ar minēto sabiedrību un spēju to ietekmēt. Tādējādi nevar uzskatīt, ka pēdējā minētajā punktā ir norādīts nepietiekams pamatojums.

394 Šādos apstākļos otrā apelācijas sūdzības iesniedzēja arguments, ka otrā pārsūdzētā sprieduma 126. punktā ir pieļauta faktu saturiska nepareizība, jo ir apgalvots, ka minētajā punktā ir norādīts nepietiekams pamatojums, jānoraida. Šis apelācijas sūdzības iesniedzējs katrā ziņā nepaskaidro, pretēji tam, kas prasīts šī sprieduma 158. punktā atgādinātajā judikatūrā, kā šī nepareizība izpaužas kontekstā ar Vispārējā tiesā iesniegtajiem lietas materiāliem.

395 Ņemot vērā iepriekš izklāstītos iemeslus, pirmā pamata pirmās daļas trešais iebildums lietā C-704/23 P jānoraida.

c) Lieta C-111/24 P

1) Lietas dalībnieku argumenti

396 Astotajā pamatā, kas izvirzīts apelācijas sūdzības atbalstam lietā C-111/24 P, piektais apelācijas sūdzības iesniedzējs norāda – lai gan Vispārējā tiesa jau esot atzinusi, ka personu, pamatojoties uz g) kritēriju, nevar sodīt saimnieciskās darbības dēļ, kuru tā izbeigusi vairākus mēnešus pirms ierobežojošo pasākumu, kas to skar, pieņemšanas, piektā pārsūdzētā sprieduma 129. un 130. punktā šī tiesa ir atteikusies atzīt, ka apelācijas sūdzības iesniedzējs, nododams viņam piederošās *Alfa Bank* kapitāldaļas, bija izbeidzis darbību pirms pirmo apstrīdēto tiesību aktu par saglabāšanu sarakstos pieņemšanas. Vispārējā tiesa šo atteikumu esot pamatojusi ar faktu, ka raksts no preses izdevumiem, ko minētais apelācijas sūdzības iesniedzējs iesniedzis, lai pierādītu šīs nodošanas esību, nebija pietiekami precīzs, jo tajā nebija norādīts nedz minētās nodošanas datums, nedz cesionāra identitāte un tam nebija pievienots oficiāls dokuments.

397 Piektais apelācijas sūdzības iesniedzējs uzskata, ka, šādi rīkodamās, Vispārējā tiesa ir pārkāpusi taisnīgas tiesas principu, izvirzīdama viņam pārmērīgas un nepamatotas pierādīšanas prasības. Jaunās akcionāru struktūras sastāvs esot papildu jautājums, oficiāla dokumenta iesniegšana esot nevajadzīga un pārmērīga prasība un nodošanas datums skaidri esot pirms datuma, kad tika pieņemti pirmie apstrīdētie tiesību akti par saglabāšanu sarakstos. Turklāt esot pārkāpts arī pušu

procesuālo tiesību vienlīdzības princips, jo citās lietās Vispārējā tiesa esot ļāvusi Padomei iesniegt rakstus no preses izdevumiem, kas iegūti no tā paša avota, no kura bija iegūts raksts, ko pirmajā instancē iesniedzis piektais apelācijas sūdzības iesniedzējs, tostarp, lai pierādītu, ka sodītā persona vairs nav attiecīgā uzņēmuma akcionāre.

398 Piektais apelācijas sūdzības iesniedzējs arī apgalvo, ka Vispārējā tiesa nav ievērojusi pārbaudes tiesā apjomu, jo Padome tikai ir apšaubījusi šī apelācijas sūdzības iesniedzēja iesniegtā raksta un preses aģentūras, kas šo rakstu publicējusi, ticamību, nepārbaudot jautājumu par vajadzību sniegt papildu informāciju šajā ziņā. Visbeidzot Vispārējā tiesa esot pārkāpusi sacīkstes principu, ciktāl jautājums par piektā apelācijas sūdzības iesniedzēja kapitāldaļu nodošanu netika nodots apspriešanai uz sacīkstes principu balstītā procedūrā.

399 Padome uzskata, ka astotais pamats lietā C-111/24 P jāatzīst par nepieņemamu, ciktāl piektais apelācijas sūdzības iesniedzējs ar šo pamatu patiesībā centās panākt, ka Tiesa atkārtoti pārbauda kādu pierādījumu. Padome būtībā apstrīd piektā apelācijas sūdzības iesniedzēja argumentu pamatotību.

2) Tiesas vērtējums

i) Par pieņemamību

400 Jāatgādina, kā norādīts šī sprieduma 226. un 324. punktā, ka, pirmkārt, Tiesas kompetence pārbaudīt Vispārējās tiesas konstatētus faktus attiecas citstarp uz to, vai ir ievēroti noteikumi par pierādīšanas pienākumu un pierādījumu vākšanu, un, otrkārt, tas, ka Vispārējā tiesa nav ievērojusi savu pārbaudes pilnvaru apjomu, ir tiesību jautājums, kas ietilpst Tiesas kompetencē apelācijas tiesvedībā.

401 Apgalvotais tiesību uz taisnīgu tiesu un ar tām saistīto tiesību pārkāpums, pušu procesuālo tiesību vienlīdzības princips un sacīkstes princips, kas Vispārējai tiesai jāievēro tajā ierosinātajās tiesvedībās, ir tiesību jautājums, kurš ietilpst Tiesas kompetencē apelācijas tiesvedībā (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2021. gada 15. jūlijs, Komisija/*Landesbank Baden-Württemberg* un VNV, C-584/20 P un C-621/20 P, EU:C:2021:601, 56.–77. punkts, kā arī 2022. gada 12. jūlijs, *Nord Stream 2*/Parlaments un Padome, C-348/20 P, EU:C:2022:548, 127. un 128. punkts).

402 Visbeidzot, ja pierādījumi iegūti likumīgi un vispārējie tiesību principi un procesuālie noteikumi, kas attiecas uz pierādīšanas pienākumu un pierādījumu iegūšanu, ir ievēroti, tad tikai Vispārējai tiesai jāvērtē, kādu nozīmi piešķirt tai iesniegtajiem pierādījumiem, un tādējādi šis vērtējums nav tiesību jautājums, kas pakļaujams Tiesas pārbaudei, ja vien nav notikusi pierādījumu sagrozīšana (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2018. gada 29. novembris, *Bank Tejarat*/Padome, C-248/17 P, EU:C:2018:967, 37. punkts un tajā minētā judikatūra).

403 Šajā gadījumā piektais apelācijas sūdzības iesniedzējs būtībā norāda uz to, ka Vispārējā tiesa ir pārkāpusi noteikumus par pierādīšanas pienākumu un pierādījumu iegūšanu, pārbaudes tiesā apjomu, kā arī tiesības uz taisnīgu tiesu un pušu procesuālo tiesību vienlīdzības un sacīkstes principus. Pamati, kas attiecas uz šiem pārkāpumiem, principā ir pieņemami, lai atbalstītu apelācijas sūdzību, saskaņā ar šī sprieduma 400. un 401. punktā atgādināto Tiesas judikatūru.

404 Savukārt, ciktāl piektais apelācijas sūdzības iesniedzējs Vispārējai tiesai pārmet, ka piektā pārsūdzētā sprieduma 130. punktā tā uzskatīja, ka šajā punktā izskatītajam pierādījumam nav pietiekama pierādījuma spēka, jāuzskata, ka šis arguments nav pieņemams saskaņā ar šī sprieduma 402. punktā minēto Tiesas judikatūru.

405 No tā izriet, ka astotais pamats lietā C-111/24 P ir pieņemams tikai tiktāl, ciktāl tas precizēts šī sprieduma 403. punktā.

ii) Par lietas būtību

406 Ar astoto pamatu piektais apelācijas sūdzības iesniedzējs būtībā apgalvo, ka piektā pārsūdzētā sprieduma 130. punktā Vispārējā tiesa ir pārkāpusi viņa tiesības uz taisnīgu tiesu, pušu procesuālo tiesību vienlīdzības principu, kā arī sacīkstes principu un nav ievērojusi pārbaudes tiesā apjomu, pārbaudīdama pierādījuma elementu, ko šis apelācijas sūdzības iesniedzējs bija iesniedzis pirmajā instancē.

407 Šajā ziņā jāatgādina, ka tiesības uz lietas taisnīgu izskatīšanu ir Savienības tiesību pamatprincips, kas šobrīd nostiprināts Hartas 47. pantā. Lai izpildītu šo tiesību prasības, Savienības tiesām jāliek ievērot un pašām jāievēro sacīkstes princips, kas katram lietas dalībniekam piešķir tiesības iepazīties ar dokumentiem un apsvērumiem, kurus tiesā iesniedzis otrs lietas dalībnieks, un tos apspriest. Lai izpildītu prasības saistībā ar tiesībām uz lietas taisnīgu izskatīšanu, ir svarīgi, lai lietas dalībnieki sacīkstes veidā varētu uzzināt un apspriest tos faktiskos un tiesiskos apstākļus, kas noteiks tiesvedības iznākumu. Turklāt pušu procesuālo tiesību vienlīdzības princips, kas izriet no paša lietas taisnīgas izskatīšanas jēdziena, nozīmē pienākumu nodrošināt katrai pusei saprātīgu iespēju paust savu nostāju lietā, tostarp iesniegt savus pierādījumus, apstākļos, kas tai nerada acīmredzami nelabvēlīgāku situāciju salīdzinājumā ar pretējo pusi (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2021. gada 15. jūlijs, Komisija/*Landesbank Baden-Württemberg* un VNV, C-584/20 P un C-621/20 P, EU:C:2021:601, 56.–59. punkts un tajos minētā judikatūra, kā arī 2022. gada 12. jūlijs, *Nord Stream 2*/Parlaments un Padome, C-348/20 P, EU:C:2022:548, 128. punkts un tajā minētā judikatūra).

408 Šajā gadījumā no Vispārējā tiesā iesniegtajiem lietas materiāliem neizriet, ka piektajam apelācijas sūdzības iesniedzējam, ņemot vērā tiesību uz taisnīgu tiesu prasības, būtu tikusi liegta iespēja apspriest un pamatot pierādījumu, ko Vispārējā tiesa pārbaudījusi piektā pārsūdzētā sprieduma 130. punktā, un ka tādējādi viņš būtu bijis nostādīts acīmredzami nelabvēlīgākā situācijā salīdzinājumā ar Padomi. Faktiski Padome iebildumu rakstā Vispārējā tiesā atsaucās uz šī pierādījuma neprecīzo raksturu un nepieciešamību to papildināt ar oficiālu dokumentu, ko piektais apelācijas sūdzības iesniedzējs saprātīgi varēja iesniegt replikā Vispārējā tiesā, un viņš to neapstrīd apelācijas sūdzībā. Turklāt Vispārējā tiesā notika tiesas sēde, kurā apelācijas sūdzības iesniedzējs varēja paust argumentus par attiecīgo pierādījumu.

409 Ņemot vērā iepriekš izklāstītos iemeslus, astotais pamats lietā C-111/24 P jānoraida kā daļēji nepieņemams un daļēji nepamatots.

F. Par pirmā pamata otro daļu un piekto pamatu lietā C-696/23 P, par prasījumu trešo daļu lietā C-704/23 P, par pirmā pamata piekto daļu lietā C-35/24 P un par pirmo pamatu lietā C-111/24 P

1. Par pirmā pamata otro daļu un piekto pamatu lietā C-696/23 P

a) Par pirmā pamata otro daļu

1) Lietas dalībnieku argumenti

410 Ar otrā pamata otro daļu, kas jāizskata šajā sadaļā saskaņā ar šī sprieduma 91. punktā paustajiem apsvērumiem, pirmais apelācijas sūdzības iesniedzējs norāda, ka Vispārējā tiesa pirmā pārsūdzētā sprieduma 66., kā arī 89. punktā nepamatoti uzskatīja, ka g) kritērijā paredzētie ienākumi jāgūst no ekonomikas nozarēm. Viņš uzskata, ka šie ienākumi var būt saistīti tikai ar uzņēmumiem, kas darbojas šajās nozarēs, vai ar ietekmīgiem uzņēmējiem. Šajā ziņā pirmais apelācijas sūdzības iesniedzējs atgādina, ka saskaņā ar Savienības primārajām tiesībām un Tiesas judikatūru ierobežojošus pasākumus var pieņemt attiecībā uz personu tikai tad, ja ir pierādīta pietiekama saikne starp šo personu un apkaroto režīmu vai situāciju. Atbilstoši g) kritērijam šādu saikni var pierādīt tikai tad, ja persona, uz kuru attiecas ierobežojošie pasākumi, pati, kaut vai tikai netieši ar tās kontrolēta uzņēmuma starpniecību, papildina Krievijas Federācijas budžetu.

411 Padome apstrīd pirmā apelācijas sūdzības iesniedzēja argumentu pamatotību.

2) Tiesas vērtējums

412 Kā būtībā izriet no šī sprieduma 181., 276. un 291. punktā paustajiem apsvērumiem, g) kritērijā paredzēto personu kategorijai, proti, "ietekmīgi uzņēmēji", ir objektīva saikne ar Krievijas Federāciju, ņemot vērā mērķi, kā Vispārējā tiesa to paudusi pirmā pārsūdzētā sprieduma 90. punktā un kā atgādināts šī sprieduma 121. punktā, izdarīt papildu spiedienu uz Krievijas Federāciju un palielināt to šīs federācijas darbību izmaksas, kuru mērķis ir graut Ukrainas teritoriālo integritāti, suverenitāti un neatkarību.

413 Šādos apstākļos Vispārējā tiesa nav pieļāvusi tiesību kļūdu, uzskatīdama, ka g) kritērijs, kā izriet no pirmā pārsūdzētā sprieduma 66. punkta un šī sprieduma 125. punkta, bija jāinterpretē tādējādi, ka svarīgam to ienākumu avotam, kas radīti Krievijas Federācijas valdībai, jābūt nevis ietekmīgiem uzņēmējiem, bet ekonomikas nozarēm, kurās viņi veic savu darbību.

414 Tādējādi pirmā pamata otrā daļa lietā C-696/23 P jānoraida.

b) Par piekto pamatu

415 Ar piekto pamatu pirmais apelācijas sūdzības iesniedzējs norāda, ka atkārtoti izvirza visus argumentus, ko paudis pirmajā instancē attiecībā uz otro kritēriju, ar kuru ir pamatoti attiecībā uz viņu veiktie ierobežojošie pasākumi, proti, kritēriju, kas paredzēts Lēmuma 2014/145 2. panta 1. punkta f) apakšpunktā, gadījumā, ja Tiesa apmierinātu apelācijas sūdzību, atceltu pirmo pārsūdzēto spriedumu un nolemtu atcelšanas prasību izskatīt pati.

416 Padome uzskata, ka šis pamats jānoraida.

417 Šajā ziņā jānorāda, ka piektais pamats, ko pirmais apelācijas sūdzības iesniedzējs izvirzījis apelācijas sūdzības pamatojumam, ir izvirzīts gadījumā, ja Tiesa apelācijas sūdzību apmierinātu un atceltu pirmo pārsūdzēto spriedumu, pamatojoties uz vienu vai vairākiem no četriem pārējiem pamatiem, kurus izvirzījis šis apelācijas sūdzības iesniedzējs. Ņemot vērā, ka neviens no šiem četriem pārējiem pamatiem nevar tikt apmierināts, par piekto pamatu nav jālemj.

2. Par prasījumu trešo daļu lietā C-704/23 P

418 Ar prasījumu trešo daļu otrais apelācijas sūdzības iesniedzējs lūdz Tiesu atbilstoši LESD 268. pantam dot rīkojumu atlīdzināt morālo kaitējumu, kas viņam esot nodarīts ar apstrīdēto tiesību aktu pieņemšanu.

419 Šajā ziņā jāatgādina, ka saskaņā ar Reglamenta 169. panta 1. punktu un 170. panta 1. punktu apelācijas sūdzības prasījumiem jābūt par Vispārējās tiesas nolēmuma, kāds ietverts tā rezolutīvajā daļā, vai kādas tā daļas atcelšanu un gadījumā, ja apelācijas sūdzība tiktu atzīta par pamatotu, pirmajā instancē izvirzīto prasījumu, izņemot jebkādus jaunus prasījumus, apmierināšanu.

420 Ņemot vērā, ka prasījumu trešajā daļā nav prasīts pilnībā vai daļēji atcelt Vispārējās tiesas nolēmumu, kāds ietverts otrā pārsūdzētā sprieduma rezolutīvajā daļā, šī prasījumu daļa jāsaprot kā tāda, kas attiecas uz gadījumu, kad apelācijas sūdzība tiktu atzīta par pamatotu. Papildus tam, ka nevienu no pamatiem, ko otrais apelācijas sūdzības iesniedzējs izvirzījis apelācijas sūdzības atbalstam, nevar apmierināt, jānorāda, ka minētā prasījumu daļa katrā ziņā ir nepieņemama, jo šis apelācijas sūdzības iesniedzējs pirmajā instancē nav iesniedzis prasību par morālā kaitējuma atlīdzināšanu, kas viņam esot nodarīts ar apstrīdēto tiesību aktu pieņemšanu.

3. Par pirmā pamata piekto daļu lietā C-35/24 P

421 Ar pirmā pamata piekto daļu ceturtais apelācijas sūdzības iesniedzējs Vispārējai tiesai pārmet, ka, ceturtā pārsūdzētā sprieduma 33., 59., 61. un 76. punktā izmantodama īstenības izteiksmes tagadnes formu, tā ir sagrozījusi faktus, uzskatīdama, ka viņš joprojām bija *Uralchem* īpašnieks un izpilddirektors, lai gan minētā sprieduma pasludināšanas dienā viņš vairs neieņēma šīs sabiedrības izpilddirektora amatu.

422 Padome apstrīd ceturtā apelācijas sūdzības iesniedzēja argumentu pamatotību.

423 Šajā ziņā jānorāda vien tas, ka ceturtais apelācijas sūdzības iesniedzējs nepaskaidro, kādā veidā šāda sagrozīšana, ja pieņem, ka tā ir pierādīta, varētu būt ietekmējusi ceturtā pārsūdzētā sprieduma rezolutīvo daļu.

424 Tādejādi pirmā pamata piektā daļa lietā C-35/24 P jānoraida.

4. Par pirmo pamatu lietā C-111/24 P

a) Lietas dalībnieku argumenti

425 Pirmā pamata atbalstam piektais apelācijas sūdzības iesniedzējs atgādina, ka ierobežojošie pasākumi, kuri uz viņu attiecas, ir balstīti uz g) un d) kritēriju. Viņš arī uzsver, ka viņa prasība Vispārējā tiesā attiecās uz katru no abiem šiem kritērijiem.

426 Šajā ziņā piektais apelācijas sūdzības iesniedzējs Vispārējai tiesai pārmet, ka piektā pārsūdzētā sprieduma 134. un 135. punktā tā atteicās pārbaudīt viņa argumentus par d) kritēriju, jo uzskatīja, ka ierobežojošie pasākumi, kas veikti, pamatojoties uz g) kritēriju, bija pamatoti un pietiekams pamats apstrīdētajiem tiesību aktiem. Hartas 47. pantā nostiprinātās tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā nozīmē, ka gadījumā, ja Savienības tiesību aktam ir dažādi juridiskie pamati, apelācijas sūdzības iesniedzējs var panākt, ka tiek atzīts, ka šis tiesību akts ir vismaz daļēji nepamatots.

427 Turklāt, ņemot vērā, ka atšķirībā no g) kritērija d) kritērijs attiecas uz personām, kas sniedz atbalstu Krievijas lēmumu pieņēmējiem vai kas gūst labumu no tiem, tiesības uz reputāciju, kuras ir daļa no Hartas 7. pantā nostiprinātajām tiesībām uz privātās dzīves neaizskaramību, nozīmē, ka piektais apelācijas sūdzības iesniedzējs, lai atjaunotu savu reputāciju, var panākt, ka tiek konstatēts, ka iemesli, ko Padome norādījusi saistībā ar d) kritēriju, nav pareizi, pat ja viņa iekļaušana sarakstā bija pamatota ar g) kritēriju.

428 Tā tam vēl jo vairāk būtu jābūt tāpēc, ka ierobežojoši pasākumi ir nevis sodoši, bet to mērķis ir mainīt atsevišķu rīcību, ar ko tiek atbalstītas situācijas, kuras ir pretrunā Savienības kopējai ārpolitikai un drošības politikai. Tā kā nepatiesi apsūdzēta persona nevar mainīt rīcību, ko tā pēc definīcijas nekad nav īstenojusi, Vispārējai tiesai būtu bijis jāpārbauda, vai iemesli, uz kuriem Padome balstījās attiecībā uz piekto apelācijas sūdzības iesniedzēju saistībā ar d) kritēriju, bija pareizi.

429 Padome apstrīd piektā apelācijas sūdzības iesniedzēja argumentu pamatotību.

b) Tiesas vērtējums

430 Tiesa jau ir nospriedusi, ka attiecībā uz Savienības lēmuma, ar kuru ir noteikti ierobežojoši pasākumi, tiesiskuma pārbaudi, ņemot vērā to preventīvo raksturu, ja Savienības tiesa uzskata, ka vismaz viens no minētajiem iemesliem ir pietiekami precīzs un konkrēts, ka tas ir pamatots un pats tādējādi ir pietiekams pamats šā lēmuma pamatojumam, ar to, ka pārējie no šiem iemesliem tādi nav, nevar tikt pamatota minētā lēmuma atcelšana (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2013. gada 18. jūlijs, Komisija u.c./*Kadi*, C-584/10 P, C-593/10 P un C-595/10 P, EU:C:2013:518, 130. punkts; 2013. gada 28. novembris, Padome/*Manufacturing Support & Procurement Kala Naft*, C-348/12 P, EU:C:2013:776, 72. punkts, kā arī 2018. gada 29. novembris, *Bank Tejarat*/Padome, C-248/17 P, EU:C:2018:967, 60. punkts).

431 Ir skaidrs, ka piektā pārsūdzētā sprieduma 134. un 135. punktā Vispārējā tiesa ir piemērojusi šo judikatūru, lai uzskatītu, ka tai nebija jāpārbauda to ierobežojošo pasākumu pamatotība, kas pieņemti attiecībā uz piekto apelācijas sūdzības iesniedzēju atbilstoši d) kritērijam, jo tā bija secinājusi, ka šie pasākumi ir pamatoti, ņemot vērā g) kritēriju.

432 Pretēji tam, ko apgalvo piektais apelācijas sūdzības iesniedzējs, minētajā judikatūrā nav pārkāptas prasības, kuras izriet no tādām pamattiesībām kā tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā vai tiesības uz reputāciju, kas ir daļa no tiesībām uz privātās un ģimenes dzīves neaizskaramību, kuras attiecīgi nostiprinātas Hartas 47. un 7. pantā.

433 Pirmām kārtām, Tiesa jau uzskatīja, ka tāds Savienības tiesību aktu, ar kuriem noteikti ierobežojoši pasākumi, pārbaudes tiesā apjoms, kāds izriet no tās pašas judikatūras, garantē taisnīgu līdzsvaru starp, pirmkārt, starptautiskā miera un drošības saglabāšanu un, otrkārt, attiecīgās personas brīvību un pamattiesību aizsardzību. Tiesa it īpaši, cenšoties panākt šo taisnīgo

līdzsvaru, tiešām ir ņēmusi vērā to personu tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā un tiesības uz reputāciju, uz kurām attiecas ierobežojošie pasākumi (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2013. gada 18. jūlijs, Komisija u.c./*Kadi*, C-584/10 P, C-593/10 P un C-595/10 P, EU:C:2013:518, 130.–134. punkts).

434 Otrām kārtām, lai gan, kā piektais apelācijas sūdzības iesniedzējs norāda, nevar izslēgt, ka no reputācijas apdraudējuma viedokļa starp iekļaušanu sarakstā, pamatojoties uz g) kritēriju, un iekļaušanu sarakstā, pamatojoties uz d) kritēriju, pastāv atšķirība tādā ziņā, ka pirmais attiecas uz tādu personu, vienību vai struktūru kategorijām, kam pretēji otrajam obligāti nav saiknes ar "Krievijas lēmumu pieņēmējiem, kuri atbildīgi par Krimas aneksiju vai Ukrainas destabilizāciju", jāsecina tomēr, ka šim apelācijas sūdzības iesniedzējam tikai tāpēc, ka nedz Vispārējā tiesa pirmajā instancē, nedz Tiesa apelācijas tiesvedībā nav lēmušas par viņa iekļaušanas sarakstā atbilstoši d) kritērijam pamatotību, netiks liegta iespēja lūgt atlīdzināt kaitējumu, kas viņam nodarīts šīs sarakstā iekļaušanas dēļ, un tādējādi izmantot tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā.

435 Jāatgādina, ka prasība par Savienības ārpuslīgumisko atbildību, kas balstīta uz LESD 340. panta otro daļu, ir izveidota kā patstāvīgs tiesību aizsardzības līdzeklis, kuram ir īpaša funkcija tiesību aizsardzības līdzekļu sistēmā un uz kuru attiecas izpildes nosacījumi, kas paredzēti tā īpašajam mērķim. Tādējādi saskaņā ar LESD 268. un 340. panta, kā arī Eiropas Savienības Tiesas statūtu 46. panta noteikumiem, tos aplūkojot kopā, tāda persona kā piektais apelācijas sūdzības iesniedzējs var celt šādu prasību piecu gadu laikā no to faktu rašanās dienas, kas izraisījuši šo atbildību, lai saņemtu atlīdzību par kaitējumu, kurš, kā tas uzskata, viņam nodarīts ar ierobežojošajiem pasākumiem, kas viņam noteikti ar Savienības tiesību aktu, pat ja viņš nav lūdzis tā iespējami prettiesiskā tiesību akta atcelšanu, ar ko viņam nodarīts kaitējums, vai pat ja Vispārējā tiesa un Tiesa nav lēmušas par visiem atcelšanas pamatiem, kuri attiecas uz dažādiem sarakstā iekļaušanas kritērijiem, ciktāl tomēr viņš necenšas panākt rezultātu, kas ir identisks tam, kuru apelācijas sūdzības iesniedzējam būtu devis atcelšanas prasības, ko tas nav iesniedzis pienācīgā laikā, labvēlīgs iznākums (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2019. gada 5. septembris, Eiropas Savienība/*Guardian Europe* un *Guardian Europe*/Eiropas Savienība, C-447/17 P un C-479/17 P, EU:C:2019:672, 49.–51. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra).

436 Situācijā, kādā ir piektais apelācijas sūdzības iesniedzējs, šis pēdējais nosacījums būtu izpildīts, ja ar prasību par zaudējumu atlīdzību viņš censtos panākt nevis atbilstoši d) kritērijam noteikto ierobežojošo pasākumu atcelšanu, bet tā kaitējuma atlīdzināšanu, kas no reputācijas viedokļa, iespējams, nodarīts ar šo pasākumu noteikšanu atbilstoši šim kritērijam.

437 Trešām kārtām, šī sprieduma 430. punktā minētā judikatūra iekļaujas arī Vispārējās tiesas nolēmumu pārbaudes tiesā loģikā, kas izriet no Tiesas Reglamenta.

438 Saskaņā ar šī reglamenta 169. panta 1. punktu un 170. panta 1. punktu prasījumiem apelācijas sūdzībā jāattiecas uz Vispārējās tiesas lēmuma, kas ietverts šī nolēmuma rezolutīvajā daļā, pilnīgu vai daļēju atcelšanu un gadījumā, ja apelācijas sūdzība tiktu atzīta par pamatotu, tajos jābūt prasītam, ka tiek apmierināti pirmajā instancē izvirzītie prasījumi, izņemot jebkādus jaunus prasījumus.

439 No tā izriet, ka apelācijas sūdzībā jābūt ietvertiem pamatiem, kuru mērķis ir no tiesību viedokļa kritizēt Vispārējās tiesas nolēmumu un kuri var ietekmēt šī nolēmuma rezolutīvo daļu, pretējā gadījumā šie pamati tiks atzīti par neefektīviem tāpēc, ka nespēj izraisīt minētā lēmuma, kas ietverts šajā rezolutīvajā daļā, pilnīgu vai daļēju atcelšanu (šajā nozīmē skat. spriedumus,

2000. gada 21. septembris, *EFMA*/Padome, C-46/98 P, EU:C:2000:474, 38. punkts, kā arī 2011. gada 9. jūnijs, *Comitato "Venezia vuole vivere"* u.c./Komisija, C-71/09 P, C-73/09 P un C-76/09 P, EU:C:2011:368, 65. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

440 Atbilstoši šai judikatūrai ierobežojošu pasākumu jomā Tiesa vairakkārt ir atzinusi – tā kā Vispārējā tiesa pamatoti uzskatīja, ka ierobežojoši pasākumi, kas veikti, pamatojoties uz vienu no sarakstā iekļaušanas kritērijiem, kuri paredzēti attiecīgajā Savienības tiesību aktā, bija pamatoti, pamati, kas attiecas uz tiesību kļūdu, kuru Vispārējā tiesa esot pieļāvusi šo pasākumu, kas veikti, pamatojoties uz citu šajā tiesību aktā paredzētu kritēriju, pamatotības vērtējumā, jāatzīst par neefektīviem. Tā kā Vispārējās tiesas nolēmuma rezolutīvā daļa ir pamatota, šāda tiesību kļūda, ja pieņem, ka tā ir pierādīta, nevar izraisīt Vispārējās tiesas sprieduma atcelšanu, nedz *a fortiori* apelācijas sūdzības iesniedzēja apstrīdēto tiesību aktu atcelšanu (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2018. gada 29. novembris, *Bank Tejarat*/Padome, C-248/17 P, EU:C:2018:967, 61. punkts, kā arī 2025. gada 1. augusts, *Timchenko*/Padome, C-702/23 P, EU:C:2025:605, 48. punkts).

441 Ņemot vērā iepriekš izklāstītos iemeslus, pirmais pamats lietā C-111/24 P jānoraida.

V. Secinājums

442 Ņemot vērā visus iepriekš izklāstītos iemeslus, apelācijas sūdzības apvienotajās lietās C-696/23 P, C-704/23 P, C-711/23 P, C-35/24 P un C-111/24 P jānoraida.

VI. Par tiesāšanās izdevumiem

443 Atbilstoši Reglamenta 184. panta 2. punktam, ja apelācijas sūdzība nav pamatota, Tiesa lemj par tiesāšanās izdevumiem. Atbilstoši šī reglamenta 138. panta 1. punktam, kas piemērojams apelācijas tiesvedībā, pamatojoties uz tā 184. panta 1. punktu, lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs.

444 Tā kā Padome ir prasījusi piespriest pieciem apelācijas sūdzības iesniedzējiem atlīdzināt tiesāšanās izdevumus visās apvienotajās lietās un tā kā tiem spriedums ir nelabvēlīgs, jāpiespriež apelācijas sūdzības iesniedzējiem segt savus, kā arī atlīdzināt Padomes tiesāšanās izdevumus.

445 Atbilstoši Reglamenta 140. panta 1. punktam, kas piemērojams apelācijas tiesvedībā, pamatojoties uz šī reglamenta 184. panta 1. punktu, dalībvalstis un iestādes, kas iestājušās lietā, savus tiesāšanās izdevumus sedz pašas. Atbilstoši šim tiesību normām Čehijas Republika un Komisija, personas, kas iestājušās apelācijas tiesvedībā lietā C-35/24 P, kā arī Latvijas Republika, persona, kura iestājusies lietā pirmajā instancē un piedalījusies tiesvedībā Tiesā šajā lietā, savus tiesāšanās izdevumus minētajā lietā sedz pašas.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (virspalāta) nosprie:

1) **Lietas C-696/23 P, C-704/23 P, C-711/23 P, C-35/24 P un C-111/24 P apvienot sprieduma taisīšanai.**

2) **Apelācijas sūdzības noraidīt.**

3) ***Dmitry Alexandrovich Pumpyanskiy***, ***Tigran Khudaverdyan***, ***Viktor Filippovich Rashnikov***, ***Dmitry Arkadievich Mazepin*** **un** ***German Khan*** **sedz savus, kā arī atlīdzina Eiropas Savienības Padomes tiesāšanās izdevumus visās šajās apvienotajās lietās.**

4) **Čehijas Republika, Latvijas Republika un Eiropas Komisija savus tiesāšanās izdevumus lietā C-35/24 P sedz pašas.**

[Paraksti]